

Міністерство освіти і науки України
Державний заклад «Луганський національний університет
імені Тараса Шевченка»

ЗВІТ

РЕКТОРА САВЧЕНКА СЕРГІЯ ВІКТОРОВИЧА
*на спільному засіданні вченої ради
та конференції трудового колективу
Державного закладу
«ЛУГАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА»
за період з січня 2016 року по січень 2017 року*

Старобільськ - 2017

Міністерство освіти і науки України
Державний заклад «Луганський національний університет
імені Тараса Шевченка»

ЗВІТ

РЕКТОРА САВЧЕНКА СЕРГІЯ ВІКТОРОВИЧА
*на спільному засіданні вченої ради
та конференції трудового колективу
Державного закладу
«ЛУГАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА»
за період з січня 2016 року по січень 2017 року*

Старобільськ - 2017

УДК 378.4(062.551)(477.61)
ББК 74.584(4Укр)
С13

Звіт ректора Савченка Сергія Вікторовича на спільному С13 засіданні вченої ради та конференції трудового колективу Державного закладу «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» за період з січня 2016 року по січень 2017 року : інформаційні матеріали / С. В. Савченко ; Держ. закл. «Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка». – Старобільськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2017. – 139 с.

Звіт ректора Савченка С. В. на спільному засіданні вченої ради та конференції трудового колективу Державного закладу «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» за період з січня 2016 року по січень 2017 року містить інформацію про результати діяльності ректора та університету за звітний період відповідно до основних напрямів: прийом до університету, освітня діяльність, науково-дослідна та інноваційна діяльність, міжнародна діяльність, соціально-гуманітарна діяльність, розвиток матеріально-технічної бази та фінансово-економічна діяльність.

Призначений для всіх учасників освітнього процесу вищого навчального закладу та громадськості.

УДК 378.4(062.551)(477.61)
ББК 74.584(4Укр)

© Савченко С. В., 2017

© ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2017

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1. ПРИЙОМ ДО УНІВЕРСИТЕТУ	
1.1. Результати вступної кампанії	6
1.2. Профорієнтаційна робота.....	16
РОЗДІЛ 2. ОСВІТНЯ ДІЯЛЬНІСТЬ	
2.1. Організація освітнього процесу. Ліцензування та акредитація освітньої діяльності.....	27
2.2. Система управління якістю освіти.....	40
2.3. Контингент студентів.....	40
2.4. Підсумкова атестація випускників.....	45
2.5. Навчально-методичне забезпечення освітнього процесу.....	47
2.6. Інформаційне забезпечення освітнього процесу.....	48
РОЗДІЛ 3. НАУКОВО-ДОСЛІДНА ТА ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ	
3.1. Якість науково-педагогічного персоналу.....	50
3.2. Наукові підрозділи університету.....	51
3.3. Міжнародні, всеукраїнські й регіональні наукові конференції, семінари.....	52
3.4. Науково-дослідні роботи, що виконувалися в 2016 році.....	56
3.5. Наукові публікації та участь у міжнародних рейтингах.....	59
3.6. Діяльність аспірантури та докторантури.....	59
3.7. Наукова робота студентів у 2016 році.....	61
3.8. Діяльність видавництва Державного закладу «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка».....	62
3.9. Інноваційна діяльність.....	62
3.10. Наукова бібліотека університету.....	73
РОЗДІЛ 4. МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ	
4.1. Міжнародне співробітництво.....	100
4.2. Міжнародні науково-освітні проекти.....	106
4.3. Інтернаціоналізація вищої освіти.....	110
4.4. Участь у міжнародних виставках, конкурсах і змаганнях.....	111
РОЗДІЛ 5. СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНА ДІЯЛЬНІСТЬ	
5.1. Напрями і зміст соціально-гуманітарної роботи університету.....	115
5.2. Організація роботи студентського самоврядування.....	121
РОЗДІЛ 6. РОЗВИТОК МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОЇ БАЗИ ТА ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ	
6.1. Розвиток матеріально-технічної бази та соціальної інфраструктури.....	136
6.2. Фінансово-економічна діяльність.....	138

ВСТУП

2016 рік, що минув, – це ювілейний, 95 рік від дня заснування університету; третій рік перебування університету в евакуації; перший рік, коли можна з гордістю сказати: університет відродився, університет живе, університет розвивається і перемагає!

Не випадково, 1 березня 2016 року 95-річний ювілей Луганського національного університету імені Тараса Шевченка за рішенням Верховної ради України від 02.02.2016 р. відзначався на державному рівні.

1 вересня 2014 року внаслідок військової агресії на Сході України, захоплення будівель університету самопроголошеною владою так званої «ЛНР», арештів і переслідувань адміністрації та науково-педагогічних працівників, університет був вимушений евакуюватися в м. Старобільськ на базу власного структурного підрозділу ВП «Старобільський факультет ЛНУ імені Тараса Шевченка».

Було втрачено майже все: понад 183 200 м² площ; 9 навчальних корпусів (з актовими, концертними й спортивними залами); навчальні корпуси 7 відокремлених структурних підрозділів, «Дитячої академії», «Дитячої обласної хорової філармонії ЛНУ»; бібліотека з п'ятьма модернізованими читальними залами, оснащеними електронними каталогами та фондом понад 1,3 млн. примірників; спортивний корпус, сучасний комп'ютерний парк, близько 20 мультимедійних комплексів, супутникове телебачення, власний супутниковий канал Інтернет; студмістечко (з 6 гуртожитками, їдальнею, 3 кав'ярнями, кафе, 2 магазинами, санаторієм-профілакторієм); навчально-науково-екскурсійний комплекс університету (астрономічна обсерваторія, зимовий ботанічний сад, зоологічний, геологічний, анатомічний музеї); археолого-етнографічний музейний комплекс, що має статус Національного надбання України і включає парк-музей давнього каменерізного мистецтва (понад 70 скульптур); Церква Святої Великомучениці Татіани та ін. Викладачі й більшість студентів залишилися без житла; розпалися сім'ї. Війна забрала з життя декількох визначних вчених університету.

Замість цього університет опинився на території менше ніж 10 000 м², де до того ж розміщуються 2 коледжі та 1 ліцей; без житла для викладачів і студентів; належної матеріально-технічної, інформаційної, навчально-методичної бази; контингентом студентів, розкиданими по всьому світу.

Проте університет зберіг найважливіше: прогресивних і відданих йому та Україні викладачів і студентів; шевченківський дух та віру в майбутнє університету, єдину й незалежну Україну та сильну українську націю.

Тепер ми можемо констатувати, що за три роки університет не тільки вижив і відновився, а й став потужним освітньо-науковим і культурним центром, лідером регіонального розвитку, активним учасником припинення конфлікту на Сході України, форпостом українства в східноукраїнському регіоні.

Переломним і вирішальним виявився 2016 рік. Саме він став справжнім «тестом» на спроможність колективу вистояти й довести свою здатність ефективно працювати й розвиватися в умовах гібридної війни.

Було отримано значні результати в усіх сферах діяльності університету: відновленні, збереженні та збільшенні контингенту студентів; підвищенні якості кадрового складу; організації освітньої діяльності та забезпеченні якості освітнього процесу; навчально-методичному й інформаційному забезпеченні освітнього процесу; результативності науково-дослідної, інноваційної, міжнародної та соціально-гуманітарної діяльності; розвитку матеріально-технічної бази та соціальної інфраструктури.

За темпами й інноваційністю університет перевершив власні показники довоєнного розвитку та випередив інші вищі навчальні заклади, про що свідчать місця університету у вітчизняних й міжнародних рейтингах 2016 року.

Пропонований звіт є узагальненням результатів діяльності Державного закладу «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» на чолі з ректором Савченком С. В. у 2016 році та складається з шести розділів відповідно до основних напрямів діяльності: прийом до університету, освітня діяльність, науково-дослідна та інноваційна діяльність, міжнародна діяльність, соціально-гуманітарна діяльність, розвиток матеріально-технічної бази та фінансово-економічна діяльність.

Призначений для широкого оприлюднення й обговорення на спільному засіданні конференції трудового колективу та вченої ради Луганського національного університету імені Тараса Шевченка відповідно до Закону України «Про вищу освіту» та Статуту ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка».

РОЗДІЛ 1. ПРИЙОМ ДО УНІВЕРСИТЕТУ

1.1. Результати вступної кампанії

Організація прийому до університету – складний і багатоаспектний процес, що охоплює майже всі структури університету.

У ході підготовки до Вступної кампанії – 2016 було розроблено й затверджено:

- Правила прийому до університету та його відокремлених підрозділів у 2016 році;
- перелік спеціальностей та програм підготовки; сертифікатів ЗНО, вступних випробувань за освітніми ступенями бакалавра та магістра, освітньо-кваліфікаційними рівнями молодшого спеціаліста та спеціаліста;
- пропозиції щодо обсягів прийому на місця державного замовлення та за рахунок інших джерел фінансування;
- підготовлено всі необхідні екзаменаційні матеріали для проведення вступних випробувань (тести із загальноосвітніх предметів, програми творчих конкурсів, спортивних нормативів, фахових вступних випробувань, питання для співбесід, критерії оцінювання та ін.);
- сформовано й затверджено основні структурні підрозділи приймальної комісії (відбіркові комісії у відокремлених підрозділах університету, предметні екзаменаційні й фахові атестаційні комісії, апеляційні комісії та ін.), новий підрозділ – освітній центр „Донбас-Україна”.
- приймальною комісією, відділом маркетингу, центром допрофесійної освіти, інститутами, факультетами, відокремленими підрозділами здійснено відповідну рекламno-профорієнтаційну роботу: проведено Дні відкритих дверей у м. Старобільськ, м. Кременна, м. Полтава;
- здійснено виїзди до районних, міських та селищних рад, відділів освіти, навчальних закладів різних типів і рівнів (дошкільні, загальноосвітні, професійно-технічні, вищі I-II рівнів акредитації) усіх районів Луганської області та міст Сєвєродонецьк, Лисичанськ, Рубіжне; відвідано освітні заклади у містах Донецької області: Бахмут (Артемиськ), Часов Яр, Соледар, Константи́нівка, Торецьк (Дзержинськ), Опитне, Дружківка, Краматорськ, Ліман (Красний Ліман);

- розміщено інформацію про університет у мережі Інтернет та на сторінках інститутів і факультетів у соцмережах;
- здійснено рекламу університету через засоби масової інформації, адресне розповсюдження рекламно-агітаційних матеріалів;
- створено Пункт реєстрації учасників ЗНО;
- проведено адресну рекламно-профорієнтаційну роботу з військовослужбовцями Луганського прикордонного загону, полку спеціального призначення та оперативно-тактичного угруповання.

Основним і завершальним аспектом роботи приймальної комісії у 2016 році стала **організація прийому та зарахування до університету на різні освітні ступені та рівні.**

Прийом та зарахування до університету у 2016 році здійснювалися базовим навчальним закладом та його відокремленими підрозділами (Коледжем ЛНУ імені Тараса Шевченка; ВП «Старобільський гуманітарно-педагогічний коледж ЛНУ імені Тараса Шевченка»; ВП «Лисичанський педагогічний коледж ЛНУ імені Тараса Шевченка»; ВП «Стаханівський педагогічний коледж ЛНУ імені Тараса Шевченка»; ВП «Рубіжанський політехнічний коледж імені О.Є. Порай-Кошиці ЛНУ імені Тараса Шевченка»; ВП «Брянківський коледж ЛНУ імені Тараса Шевченка») за всіма освітніми ступенями та рівнями: молодший спеціаліст, бакалавр, спеціаліст, магістр. Прийом та зарахування також здійснювалися за освітньо-науковим ступенем доктора філософії та науковим ступенем доктора наук.

Обсяг прийому до університету з урахуванням усіх відокремлених підрозділів та освітніх ступенів і рівнів склав: **648 осіб** (на 106 осіб більше ніж у минулому році) – за ОКР молодшого спеціаліста, **1190 осіб** – за ОС бакалавра (на 424 осіб більше ніж минулого року), **514 осіб** – за ОКР спеціаліста (на 61 особу менше ніж минулого року), **1120 осіб** – за ОС магістра (на 424 осіб більше ніж у минулому році), **31 особа** – за ОНС доктора філософії (на 9 більше ніж у минулому році), **2** – за НС доктора наук.

Таким чином, загальний обсяг прийому до університету у 2016 році сягнув **3505 осіб** (що на 884 осіб більше по університету та його відокремлених підрозділах) (табл. 1).

Таблиця 1

Результати зарахування до університету

	денна форма		заочна форма		Разом
	бюджет	контракт	бюджет	контракт	
Молодший спеціаліст	590	36	18	4	648
Бакалавр	394	270	174	352	1190
Спеціаліст	275	41	70	128	514
Магістр	296	232	226	366	1120
Аспірантура	21	10			31
Докторантура	2	0			2
Разом	3505				

За ОКР «Молодший спеціаліст» прийом та зарахування здійснювали:

- Коледж ЛНУ імені Тараса Шевченка (зараховано – 84 особи, що на 40 осіб більше ніж минулого року);
- ВП «Старобільський гуманітарно-педагогічний коледж ЛНУ імені Тараса Шевченка» (зараховано – 86 осіб, що на 10 осіб більше ніж минулого року).
- ВП «Лисичанський педагогічний коледж ЛНУ імені Тараса Шевченка» (зараховано – 108 осіб, що на 6 осіб менше ніж минулого року);
- ВП «Рубіжанський політехнічний коледж імені О. Є. Порай-Кошиці ЛНУ імені Тараса Шевченка» (зараховано – 237 осіб, що на 31 особу менше ніж минулого року);
- ВП «Брянківський коледж ЛНУ імені Тараса Шевченка» (зараховано – 93 особи, що на 53 особи більше ніж минулого року),
- ВП Стахановський педагогічний коледж ЛНУ імені Тараса Шевченка (зараховано 40 осіб).

Усього за ОКР «молодший спеціаліст» було зараховано **648 осіб**. Для унаочнення інформації результати прийому за ОКР «молодшого спеціаліста» зображено в табл. 2.

Результати зарахування за ОКР молодшого спеціаліста

	„Молодший спеціаліст”				Разом
	денна форма		заочна форма		
	бюджет	контракт	бюджет	контракт	
Коледж ЛНУ	70	14			84
Старобільський гуманітарно-педагогічний коледж ЛНУ	65	17	0	4	86
Лисичанський педагогічний коледж ЛНУ	105	3			108
Стахановський педагогічний коледж ЛНУ	40	0			40
Рубіжанський політехнічний коледж імені О.Є. Порай-Кошиці ЛНУ	235	2			237
Брянківський коледж ЛНУ	75	0	18	0	93
Разом	648				

Таким чином, майже у всіх відокремлених підрозділах відбулося збільшення контингенту студентів.

Найбільш складним, технічно і психологічно перевантаженим, і водночас продуктивним виявився прийом за освітнім ступенем **«бакалавр»**. За цим рівнем прийом та зарахування здійснював базовий навчальний заклад, до складу якого входить 10 інститутів та факультетів. Рейтинг інститутів та факультетів за кількістю зарахованих виявився таким:

Інститут педагогіки і психології – **331 особу** (це на 59 осіб більше ніж минулого року);

Інститут торгівлі, обслуговуючих технологій та туризму – **180 осіб** (це на 95 осіб більше ніж минулого року);

Інститут фізичного виховання і спорту – **131 особу** (це на 32 особи більше ніж минулого року);

Інститут культури та мистецтв – **118 осіб** (це на 43 особи більше ніж минулого року);

Інститут фізики, математики та інформаційних технологій – **100 осіб** (це на 45 осіб більше ніж минулого року);

Інститут економіки та бізнесу – **95 осіб** (це на 49 осіб більше ніж минулого року);

Інститут історії міжнародних відносин та соц.-політ. наук – **68 осіб** (це на 38 осіб більше ніж минулого року);

Факультет природничих наук – **68 осіб** (це на 17 осіб більше ніж минулого року);

Факультет української філології та соціальних комунікацій – **57 осіб** (це на 40 осіб більше ніж минулого року);

Факультет іноземних мов – **42 особи** (це на 6 осіб більше ніж у минулому році).

Для унаочнення інформації результати прийому за освітнім ступенем «бакалавр» зображено на графіку (рис. 1).

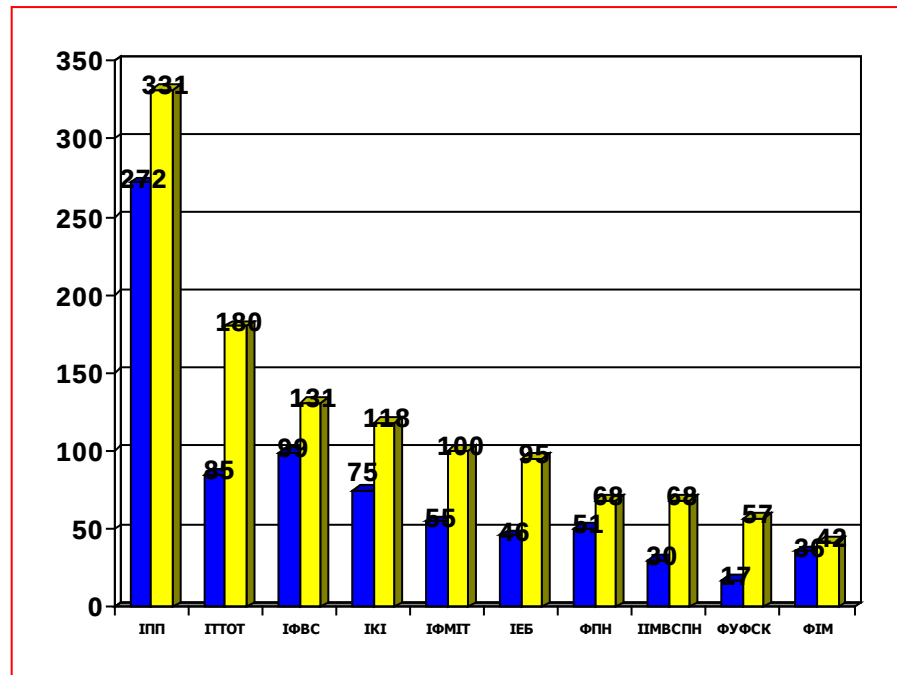

Рис. 1. Результати прийому до університету за освітнім ступенем бакалавра

Аналіз кількості зарахованих абітурієнтів свідчить про те, що найбільш популярними спеціальностями *денної форми* навчання стали на базі ПЗСО: *початкова освіта; соціальна робота (соціальна педагогіка. практична психологія); соціологія (соціологія прикордоння та таможенна справа); дошкільна освіта; спеціальна освіта; середня освіта (фізична культура); фізична культура і спорт (спорт); середня освіта (біологія);* на основі МС:

початкова освіта (зі скороченим терміном навчання); музичне мистецтво, Професійна освіта (транспорт), Інформаційна, бібліотечна та архівна справа, Фізична реабілітація. Найменшу кількість студентів зараховано на образотворче мистецтво; середню освіту (історія), міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії; професійна освіта (харчові технології), інформаційна, бібліотечна та архівна справа; філологію та середню освіту (іноземну мову та літературу).

Найпопулярнішими спеціальностями на заочній формі навчання були *соціальна робота (соціальна педагогіка, практична психологія), початкова освіта (зі скороченим терміном навчання), дошкільна освіта (зі скороченим терміном навчання), середня освіта (фізична культура), комп'ютерні науки та інформаційні технології, фінанси, банківська справа та страхування (державні фінанси), документознавство та інформаційна діяльність (зі скороченим терміном навчання). Найменший набір здійснено за напрямками підготовки філологія (іноземна мова та література).*

Виокремлюємо низку чинників, які перешкоджали успішному проведенню вступної кампанії:

1. Нова система участі в конкурсному відборі та розподілу бюджетних місць, зокрема зарахування в одну «хвилю», широкий конкурс на непедагогічні спеціальності.
2. Необґрунтованість наданих інститутами й факультетами пропозицій щодо обсягів державного замовлення.
3. Недостатня адресна профорієнтаційна робота з контингентом абітурієнтів.
4. Несвоєчасне затвердження положення щодо діяльності освітніх центрів „Донбас-Україна” при вищих навчальних закладах та умов вступу за спрощеною процедурою абітурієнтів з тимчасово непідконтрольних органам державної влади України території та населених пунктів, розміщених на лінії зіткнення.
5. Наявність об'єктивних перешкод для абітурієнтів з тимчасово

непідконтрольних органам державної влади України територій щодо приїзду до освітнього центру „Донбас-Україна” з метою вступу до університету за спрощеною процедурою.

У цілому набір за освітнім ступенем «бакалавр» у цьому році, ураховуючи різні чинники, можна враховувати задовільним, а порівняно з іншими ВНЗ Луганської області – навіть успішним.

За ОКР «спеціаліст» у 2016 році було зараховано **514 осіб** (це на 61 особу менше ніж минулого року):

Інститут педагогіки і психології – **164 особи** (це на 44 особи менше ніж минулого року).

Факультет української філології та соціальних комунікацій – **75 осіб** (це на 36 осіб більше ніж минулого року);

Інститут торгівлі, обслуговуючих технологій та туризму – **64 особи** (це на 10 осіб менше ніж минулого року);

Інститут фізичного виховання і спорту – **43 особи** (це на 2 особи менше ніж минулого року);

Інститут економіки та бізнесу – **36 осіб** (це на 1 особу менше ніж минулого року);

Інститут історії, міжнародних відносин та соц.-політ. наук – **31 особа** (це на 15 осіб менше ніж у минулому році);

Факультет іноземних мов – **29 осіб** (це на 6 осіб більше ніж минулого року);

Факультет природничих наук – **26 осіб** (це на 6 осіб менше ніж минулого року);

Інститут фізики, математики та інформаційних технологій – **24 особи** (це на 3 особи менше ніж минулого року);

Інститут культури та мистецтв – **22 особи** (це на 22 особи менше ніж минулого року).

Для унаочнення інформації результати прийому за ОКР спеціаліста зображено на графіку (рис 2).

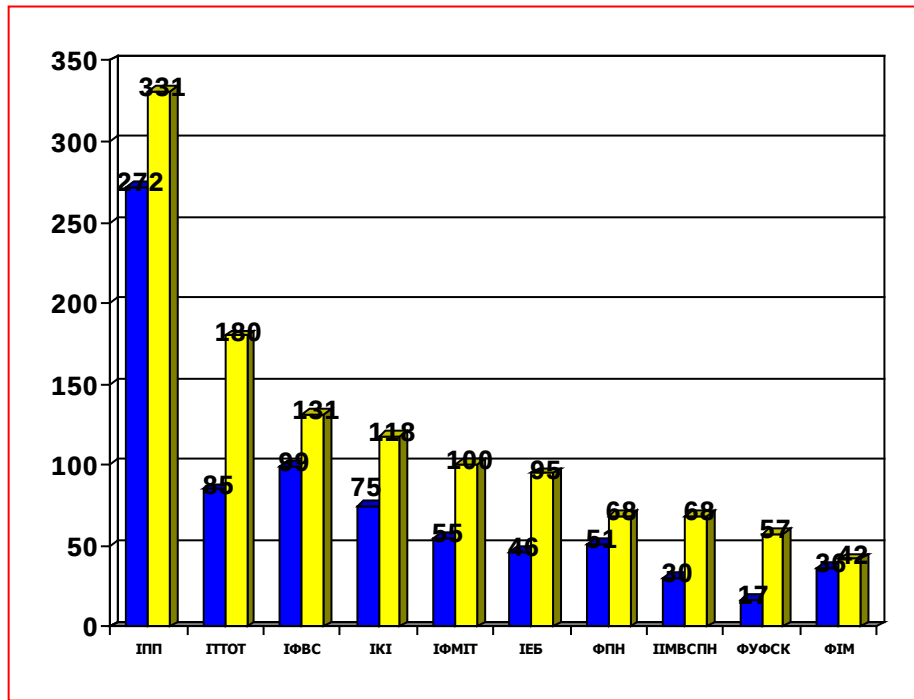

Рис. 2. Результати прийому до університету за ОКР спеціаліста

Як ми бачимо на графіку, що майже на усіх інститутах і факультетах, крім Факультету української філології та соціальних комунікацій й Факультету іноземних мов відбулося зменшення контингенту студентів, це можна пояснити тим, що 2016 рік – це останній рік набору за ОКР спеціаліст і тому абітурієнти відмовляються вступати за цим рівнем.

Наведемо результати прийому за останнім, освітнім ступенем «**магістр**» було зараховано **1120 осіб** (на 424 більше ніж у минулому році). Вони виявилися такими:

Інститут педагогіки і психології – **299 осіб** (це на 133 особи більше ніж минулого року).

Інститут економіки та бізнесу – **103 особи** (це на 6 осіб більше ніж минулого року);

Інститут фізичного виховання і спорту – **102 особи** (на 41 особу більше ніж минулого року);

Інститут післядипломної освіти та дистанційного навчання – **89 осіб** (це на 45 осіб більше ніж минулого року);

Інститут історії міжнародних відносин та соц.-політ. наук – **89 осіб** (це на 42 особи більше ніж минулого року);

Інститут торгівлі, обслуговуючих технологій та туризму – **89 осіб** (на 24 особи більше ніж минулого року);

Факультет іноземних мов – **87 осіб** (це на 38 осіб більше ніж минулого року);

Інститут фізики, математики та інформаційних технологій – **83 особи** (це на 40 осіб більше ніж минулого року);

Факультет природничих наук – **82 особи** (це на 38 осіб більше ніж минулого року);

Інститут культури та мистецтв – **60 осіб** (це на 12 осіб більше ніж минулого року);

Факультет української філології та соціальних комунікацій – **37 осіб** (це на 5 осіб більше ніж минулого року).

Для унаочнення інформації результати прийому за освітнім ступенем «магістр» зображено на графіку (рис 3).

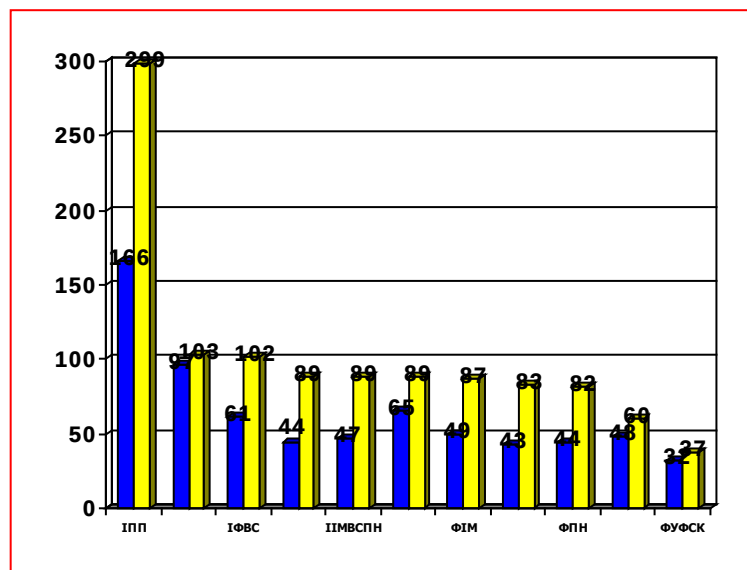

Рис. 3. Результати прийому до університету за ОС магістра

Серед позитивних моментів вступу на освітній рівень магістра можна відзначити, що на заочній формі навчання в Інституті педагогіки і психології на спеціальностях: Соціальна робота (Соціальна педагогіка. Практична психологія) (37 осіб), Спеціальна освіта (30 осіб), Психологія (20 осіб), Початкова освіта (39 осіб); в Інституті економіки та бізнесу на спеціальності

Фінанси, банківська справа та страхування (20 осіб); в Інституті історії, міжнародних відносин та соціально-політичних наук на спеціальності Середня освіта (історія) (10 осіб) не вистачило ліцензованих місць для всіх бажаючих.

Отже, можна зробити висновок, що в цілому вступна кампанія 2016 року пройшла на належному рівні. Найбільш високі результати прийому зафіксовано в Інституті педагогіки і психології (загальний набір на всі рівні та ступені 794 особи), а також в Інституті торгівлі, обслуговуючих технологій та туризму (333 особи). Не в повному обсязі використали свій потенціал Інститут економіки та бізнесу (234 особи), Інститут фізики, математики та інформаційних технологій (207 осіб), Інститут історії, міжнародних відносин та соціально-політичних наук (188 осіб), Факультет природничих наук (176 осіб), Факультет української філології та соціальних комунікацій (160 осіб), Факультет іноземних мов (158 осіб). Результати прийому до університету за інститутами (факультетами) та всіма освітніми ступенями (освітньо-кваліфікаційним рівнем) зображено на рис. 4.

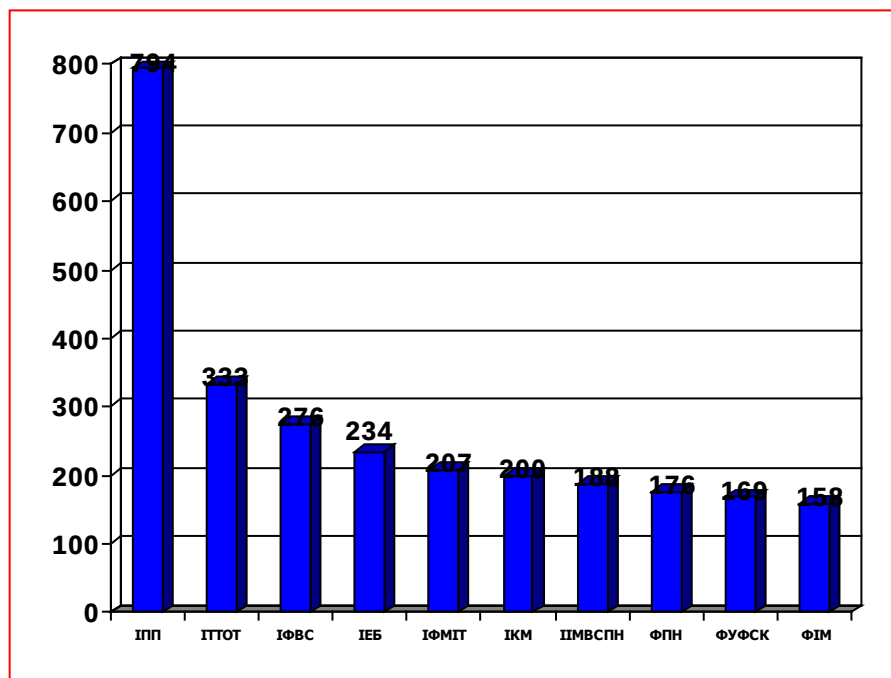

Рис. 4. Результати прийому до університету за інститутами (факультетами) та всіма освітніми ступенями (освітньо-кваліфікаційним рівнем).

1.2. Профорієнтаційна робота.

У 2016 році профорієнтаційна робота в університеті здійснювалася відповідно до Комплексу рекламно-профорієнтаційних заходів щодо залучення абітурієнтів до Луганського національного університету імені Тараса Шевченка на 2015 – 2016 навчальний рік, затвердженому на вченій раді університету.

Головною метою профорієнтаційної роботи Університету у 2016 році стало залучення випускників середніх шкіл, гімназій, ліцеїв, професійно-технічних навчальних закладів, студентів останніх курсів навчальних закладів освіти I-II рівнів акредитації, професійно орієнтованої молоді з усіх регіонів України, випускників ВНЗ різних років і спеціальностей, різнопрофільних соціальних інституцій, а також військовослужбовців, учасників бойових дій та АТО до навчання за акредитованими напрямками; підтримка позитивного іміджу університету.

До провідних напрямів профорієнтаційної роботи Університету у поточному навчальному році належали:

1. Ознайомлення населення із освітніми послугами ЛНУ через засоби масової інформації та мережу Інтернет.
2. Виїзна профорієнтаційна робота.
3. Маркетингові дослідження.
4. Проведення Днів відкритих дверей, Днів абітурієнта та Ярмарку випускників.
5. Залучення іноземних студентів до навчання в ЛНУ.
6. Участь у міжнародних виставках.
7. Розповсюдження рекламно-профорієнтаційних матеріалів.
8. Робота й підтримка Інтернет-сайту ЛНУ та організація інформаційної підтримки.
9. Загальноуніверситетські культурно-спортивні заходи та їх висвітлення у ЗМІ.

Основними рекламно-профорієнтаційними заходами в межах цих напрямів стали:

- забезпечення рекламно-інформаційного супроводу вступної кампанії та реклама дистанційного навчання за допомогою ЗМІ;
- профорієнтаційна робота серед учнів випускних класів середніх шкіл, гімназій, ліцеїв, професійно-технічних навчальних закладів, студентів останніх курсів навчальних закладів освіти I-II рівнів акредитації, професійно орієнтованої молоді, випускників ВНЗ різних років і спеціальностей, різнопрофільних соціальних інститутці, військовослужбовців, учасників бойових дій та АТО;
- консультації для майбутніх абітурієнтів з питань вступної кампанії;
- підготовка учнів та професійно орієнтованої молоді до складання ЗНО;
- конкурси з предметів зовнішнього незалежного оцінювання;
- надання методичної допомоги вчителям шкіл, гімназій, ліцеїв, професійно-технічних навчальних закладів, навчальних закладів освіти I-II рівнів акредитації;
- участь викладачів університету в семінарах, конференціях, круглих столах;
- дні відкритих дверей університету;
- участь у профорієнтаційних заходах, які організовано районними та міськими відділами освіти.

Основними суб'єктами профорієнтаційної роботи в університеті є відділ маркетингу, Центр допрофесійної підготовки, Освітній центр «Донбас – України», директорати, деканати, кафедри, викладачі, студенти.

За січень – травень 2016 року Центром допрофесійної підготовки, відділом маркетингу, керівниками навчальних структурних підрозділів проведена значна профорієнтаційна робота, в результаті якої охоплено 82% випускників загальноосвітніх навчальних закладів Луганської області та

Донецької області; встановлено зв'язки (укладено угоди про співпрацю) з 62 загальноосвітніми школами.

Також було відвідано понад 95% ліцеїв, професійно-технічних навчальних закладів освіти I-II рівнів акредитації Луганської і Донецької областей, за винятком навчальних закладів, що є структурними підрозділами інших ВНЗ.

Було проведено профорієнтаційну роботу в багатьох військових частинах на території Луганської області, що захищають суверенітет України, зокрема в Старобіліському, Станично-Луганському районах, мм. Щастя, Лисичанськ, Рубіжне.

Проведено заходи «Знайомство з Університетом», «День відкритих дверей», «Профорієнтаційний марафон», розпочато проведення конкурсу з предметів зовнішнього незалежного оцінювання для учнів старших класів.

Уперше провідними соціологами університету під керівництвом професора І. Ф. Кононова було проведено масштабне дослідження професійної спрямованості абітурієнтів та чинників, які впливають на їх вибір.

З метою підтримки позитивного іміджу університету у 2016 році було також проведено низку заходів.

Так, співробітниками відділу маркетингу проводилася робота щодо оновлення на офіційному сайті інформації про структурні підрозділи університету та наповнення його інформацією про перспективи працевлаштування, можливості та бази практик, програми міжнародних обмінів, зміст і програми навчальних дисциплін.

З метою залучення до університету абітурієнтів із ОРДЛО на офіційному сайті та в соціальних мережах регулярно оновлювалася інформація про особливості та результати роботи освітнього центру „Донбас-Україна”. На контрольних пунктах в'їзду/виїзду до/із зони АТО функціонують постійні стенди з інформацією про освітні послуги ЛНУ.

Співробітництво зі ЗМІ у цьому році полягало у співпраці з телеканалами (ЛОТ, ІРТА, 112 канал, ICTV, 5 канал), радіостанціями (Європа+, Пульс FM) та інтернет-порталами (Укрнет, ОсвітаUA, сайтами Департаменту освіти і науки Луганської облдержадміністрації, правозахисної коаліції „Справедливість заради миру на Донбасі”), інформвиданнями „Восточное партнерство”, „Восточный фарватер”, „Високий вал”, сайтом міста Сєвєродонецька тощо). Список розсилки новин охоплює понад 90 ЗМІ. Протягом року більше 30 рекламних та інформаційних матеріалів розміщено в газетах. Постійно підтримуються канал YouTube, сторінки в соцмережах „Вконтакте”, „Однокласники”, „FB”. Наразі активна робота з налагодження взаємодії з інформаційними виданнями та інтернет-ресурсами триває.

Університет узяв участь у Всеукраїнському відеопроєкті про тимчасово переміщені ВНЗ. Знімальною групою відділу маркетингу було відзнято та змонтовано 14 відеосюжетів, які розміщено на каналі YouTube та на сторінках в соцмережах.

Комплекс рекламно-профорієнтаційних заходів щодо підтримки позитивного іміджу університету на 2016 – 2017 н.р. був скорегований відповідно до завдань цього року з урахуванням зміщення акцентів та розісланий усім структурним підрозділам. Школи та позашкільні заклади освіти залишаються у фокусі профорієнтаційної роботи, але доповнюється і посилюється робота з коледжами, військовослужбовцями, підприємствами (органи самоврядування, лікарні, банки, страхові компанії, сільськогосподарські та комерційні підприємства тощо).

Відповідно до комплексу рекламно-профорієнтаційних заходів було чітко визначено об'єктів впливу та напрями роботи: дитячі садки, ЗОШ, коледжі, технікуми, ліцеї; військовослужбовці; ЗМІ, громадськість, благодійні організації, спрямовані на підтримку освітніх закладів, жителі ОРДЛО; виставкові організації; органи місцевого самоврядування.

У 2016 році відділом маркетингу університету (начальник Лисенко І. О.) було проведено Комплексне маркетингове дослідження ринку

та споживачів освітніх послуг ЛНУ імені Тараса Шевченка, каналів комунікацій та чинників вибору ВНЗ абітурієнтом, у результаті якого була отримана наступна інформація.

Перший напрям дослідження – «Аналіз географії абітурієнтів» – було здійснено на основі аналізу даних ЄДБО станом на 09.09.2016 р. Географія абітурієнтів виявилася такою.

Луганська область. Лідерами поданих заяв стали райони та міста: Луганськ – 518, Старобільський район – 407, Станично-Луганський район – 146, Новопсковський район – 140, Білокуракінський – 99, Северодонецьк – 99, Лисичанськ – 98, Сватівський район – 89, Рубіжне – 81, Марківський район – 76, Кременський район – 76, Біловодський район – 75, Новоайдарський район – 75, Троїцький район – 69, Алчевськ – 58, Міловський райом – 50, Попаснянський район – 48 далі тощо.

По-перше, ми бачимо наявність абітурієнтів з тимчасово окупованих територій (за місцем реєстрації). Це тимчасово переміщені особи, жителі ОРДЛО, які не проходили через Центр «Донбас-Україна», випускники минулих років, інші категорії населення, що потребує більш глибокого дослідження та пошуку можливих ефективних форм проведення профорієнтаційної роботи, зважаючи на високу її небезпеку для самих абітурієнтів та викладачів університету.

По-друге, Старобільський район закономірно на 2 місці, як найбільш наближений до університету. Станично-Луганський район на третьому місці у зв'язку з тим, що він знаходиться у есклаві між ОРДЛО та РФ й історично склалось, що абітурієнти тяжіли до ЛНУ.

По-третє, усі сільсько-господарські райони Луганської області мають малочисельне населення і як наслідок невелику кількість абітурієнтів.

Процеси обрання вишу дуже складні й не лежать на поверхні, і як наслідок потребують використання трудомістких методик дослідження та дуже великих затрат часу і коштів. Прикладом можна привести дослідження

І. Ф. Кононова, яке дало нам наукові підстави для планування рекламного-профорієнтаційної роботи у 2016 році.

По-четверте, можна зробити висновок, що великі міста Сєвєродонецьк, Лисичанськ, Рубіжне мають великий потенціал абітурієнтів, але результати набору з цих територій виявились незадовільними. Місце розташування університету виявилось ключовим негативним чинником вибору ВНЗ.

По-п'яте, зважаючи на те, що багато абітурієнтів з Північних районів Луганської області обирали виключно наш ВНЗ, можна припустити, що основна причина обмеженості такого вибору – брак коштів для отримання освіти у більш віддалених містах.

Донецька область.

Результатом набору є 170 зарахованих на навчання до університету за спеціальностями освітніх рівнів бакалавр, бакалавр зі скороченим терміном навчання, спеціаліст, магістр. Потрібно зауважити, що цей результат перевищує результати минулих років з 30 до 70%.

Основні риси профорієнтаційної роботи в Донецькій області:

- профорієнтаційною роботою було охоплено всі біль-менш великі й перспективні, з точки набору абітурієнтів, населені пункти;
- до роботи залучено всі РВО, Центри зайнятості населення, школи, дитячі садки, коледжі, деякі філії інших ВНЗ;
- профорієнтаційна робота велась двома групами: відділом маркетингу спільно з директорами, деканами (РВО, коледжі, ліцеї, ЦЗН) та інститутами й факультетами (дошкільні, загальноосвітні заклади, різнопрофільні соціальні інституції).

Полтавська область.

Профорієнтаційна робота велась силами Інституту культури і мистецтв та факультетом іноземних мов. Тому майже 90 % зарахованих осіб до цих підрозділів університету стали абітурієнти з Полтавської обл. Відділ маркетингу надавав методичну допомогу протягом вступної кампанії.

Інші області України. Реклама можливості отримання вищої освіти за змішаною формою – очно-дистанційною та заочно-дистанційною дали свої результати – до університету вступили абітурієнти майже з усіх регіонів України – Київської, Львівської, Хмельницької, Одеської, Харківської та ін. областей, але переважно за освітнім ступенем магістра.

Другий напрямок Комплексного маркетингового дослідження ринку та споживачів освітніх послуг ЛНУ імені Тараса Шевченка було присвячено вивченню каналів комунікацій та чинників вибору ВНЗ абітурієнтом. Результати виявлено наступні.

1. Так, абітурієнти дізналися про ЛНУ: 36,32 % – від знайомих та друзів; 23,38 % – від батьків та родичів; 12,44% – у школі, в ході профорієнтаційної роботи вчителів; 10,95% – через Інтернет.

2. Серед чинників, які вплинули на обрання ВНЗ (ЛНУ), абітурієнти назвали: 21,79% – бажання навчатися ближче до дому; 20,82% – престиж, яким користується університет в Україні; 19,61% – актуальність, унікальність майбутньої спеціальності; 17,92 – якісні освітні послуги та авторитет викладачів ЛНУ; 5,33% – міжнародна популярність ВНЗ; 4,84 % – вагаються з відповіддю; 2,91% – думка батьків і учителів; 1,94% – думка педагогів; 1,45% – можливість дистанційної освіти.

3. На запитання, чим відрізняється ЛНУ від інших ВНЗ, відповіли наступним чином: 58,42% – широкий вибір спеціальностей; 13,16% – нові форми навчання (дистанційна форма); 12,11% – європейська якість освіти; 7,37% – наявність різних міжнародних програм для наукового та навчального співробітництва, обміну студентами; 5,26% – абітурієнтів вагаються відповісти на це питання.

4. На запитання щодо остаточного визначення стосовно навчання в ЛНУ, абітурієнти відреагували наступним чином: 28,64% – можливість навчатися на бюджетному місці; 23,12% – близькість ЛНУ від постійного місця проживання; 23,12% – такий вибір не стояв; 15,58% – престиж і актуальність спеціальності; 6,03% – помірна оплата за навчання на

контрактному місці; 3,52% – дистанційна форма навчання.

5. На запитання «Що вплинуло на Ваш вибір майбутньої спеціальності?», на першому місці опинилося покликання (29%), на другому – престиж спеціальності та пропонована майбутня зарплата (23,5%), на третьому – поради батьків (19,5%), на четвертому – профорієнтаційна робота у школі дорівнює (9,5%).

6. На запитання, як Ви дізналися, що обрану Вами спеціальність можна отримати в ЛНУ, відповіді абітурієнтів виглядають так: 23,88% – від знайомих, друзів; 20,40 % – з Інтернет-мережі; 16,42% – від батьків та родичів; 11,44% – у школі, у ході профорієнтаційної роботи; 10,45% – при відвідуванні приймальної комісії ЛНУ; 7,46% – при відвідуванні Дня відкритих дверей і Дня абітурієнта в ЛНУ; 3,48% – із соціальних мереж; 3,48% – свій варіант; 1,99% – при відвідуванні презентації ЛНУ у Вашому населеному пункті; 1 % – із ЗМІ.

Результати маркетингового дослідження стануть основою для планування й проведення рекламно-профорієнтаційної роботи в наступному році.

Особливу роль у профорієнтаційній та вступній кампанії 2016 року зіграв **Освітній центр «Донбас – Україна»**, який почав свою роботу при приймальній комісії університету 1 липня 2016 року з метою реалізації змін, що були внесені до деяких законів України щодо забезпечення права на отримання освіти особами, місцем проживання яких є територія проведення антитерористичної операції.

Згідно з цим законом випускники 2016 року і минулих років, території проведення антитерористичної операції і населених пунктів, розташованих на лінії зіткнення, могли вступати в наш університет без проходження зовнішнього незалежного тестування за результатами вступних іспитів.

Відповідно до цього освітній центр працював з двома категоріями абітурієнтів.

До першої категорії належали випускники шкіл, які не мали можливості отримати атестат українського зразка (випускники 2015-2016 років з непідконтрольної території).

Для цієї категорії абітурієнтів спільно з СШ № 4 м. Старобільська проводилася державна підсумкова атестація з української мови та літератури, історії України, на підставі чого замовлялися атестати державного зразка про повну загальну середню освіту. Результати атестації враховувалися як два вступні іспити, додатково здавався випробування з профільного предмету.

До другої категорії належали випускники шкіл, у яких був атестат державного зразка про повну загальну середню освіту, але вони проживають на непідконтрольній території або населених пунктах, що знаходяться на лінії розмежування та не мали змоги здати ЗНО.

Абітурієнти цієї групи складали вступні іспити з української мови та літератури, історії України та профільного предмету.

Для оптимізації роботи Освітній центр «Донбас–Україна» було розроблено алгоритм дій для кожної категорії абітурієнтів, матеріали розміщені на сайті Міністерства освіти і науки України, сайті університету і соціальних мережах.

Для поширення інформації про роботу центру в травні, червні були організовано додаткові рекламno-профорієнтаційні виїзди в усі райони Луганської області, а також в пункти проходження зовнішнього незалежного оцінювання Станично-Луганського, Біловодського, Попаснянського, Старобільського районів, міст Северодонецьк, Рубіжне, Лисичанськ, Щастя; Донецьку область.

Під час роботи центру, в липні-серпні було проведено виїзди в районні та селищні адміністрації, відділи освіти, ліцеї Станично-Луганського, Попаснянського, Новоайдарського районів; пункти пропуску Станиця Луганська та Артемівськ.

Для ознайомлення з процедурою вступу до нашого університету через освітній центр «Донбас–Україна» на пунктах пропуску Станиця Луганська і

Артемівськ, пункті оформлення перепусток, пенсійному фонді м. Старобільська; районну адміністрацію, відділення «Ощадбанку» в Станиці Луганській були розміщені банери з рекламними матеріалами університету; Крім того, у відділі освіти Станично-Луганського району було організовано консультаційний пункт нашого освітнього центру.

І, трохи статистики, за час роботи освітнього центру «Донбас – Україна» з 1 липня по 20 вересня 2016 року було:

- Здійснено консультативну роботу на базі Центру, за телефоному, через соціальні мережі, електронну пошту 530 осіб;
- Зареєстровано в центрі 189 осіб;
- З 189 зареєстрованих нашими студентами стали 179 осіб;
- З них на рівень бакалавра зараховано 172 людини, рівень молодшого спеціаліста – 6 абітурієнтів, кваліфікованого робітника – 1 абітурієнт, зареєстрованих у центрі;
- На денну форму вступило абітурієнтів, заочну – 57;
- За кошти державного фінансування – 116 студентів, за кошти юридичних і фізичних осіб – 63.

Треба відзначити, що після зарахування на місця державного фінансування денної форми навчання МОН України всім абітурієнтам, що були зареєстровані в центрі та не пройшли на бюджет, були виділені іменні бюджетні місця – всього 25.

Із зареєстрованих у Центрі абітурієнтів 97% – з території Луганської області і лише 3% – з Донецької області.

При цьому через Центр вступило до університету:

- з непідконтрольної території Луганської області – 103 особи,
- з районів, що знаходяться на лінії розмежування – 74 особи: зі Станично-Луганського району – 47, Попаснянського – 18, Новоайдарського – 9.

Найбільша кількість абітурієнтів, зареєстрованих у Центрі, вступила на спеціальності:

- Інституту педагогіки і психології – 45 осіб (26%),
- Факультету природничих наук – 20 осіб (12%),
- Інституту економіки та бізнесу – 16 осіб (9%),
- Інституту фізичного виховання і спорту – 14 осіб (9%),
- Інституту торгівлі, обслуговуючих технологій та туризму, а також Інституту історії, міжнародних відносин і соціально-політичних наук – по 13 осіб (8%),
- Інституту фізики, математики інформаційних технологій – 8 осіб,
- Факультету української філології та соціальних комунікацій – 7 осіб,
- Факультету іноземних мов – 5 осіб,
- Інституту культури і мистецтв – 3 особи.

Великий внесок у роботу Освітнього центру зробили директори та декани інститутів і факультетів – Дрель В. Ф., Караман О. Л., Пінчук Т. С., Хмель В. П., Ваховський Л. Ц.

Разом з тим, ураховуючи суттєві досягнення в рекламно-профорієнтаційній роботі, виокремлюємо низку проблем, які потребують подальшого вирішення.

1. Покращити якість інформаційних матеріалів офіційного сайту ЛНУ відповідно до потреб користувачів, доповнити його новими рубриками.
2. Розширити можливість впливати на кількість матеріалів у загальноукраїнських ЗМІ про заходи ЛНУ.
3. Активізувати участь у виставках різних рівнів з метою реклами, розширення можливості отримання міжнародних грантів, підвищення місця університету в рейтингу МОН України за кількістю нагород і здобутків ВНЗ.
4. Підвищити оперативність щодо виконання рішень вченої ради університету, ухвал ректорату та рекомендацій відділу маркетингу стосовно інформаційної політики ЛНУ та профорієнтаційної роботи зокрема.

5. Активізувати роботу щодо інформування випускників шкіл та професійно орієнтованої молоді, які знаходяться на тимчасово окупованій території щодо умов вступу та підготовки до ЗНО за дистанційною формою.

6. Посилити рекламу дистанційного навчання та інформування всіх зацікавлених осіб щодо можливостей електронної освіти в ЛНУ.

РОЗДІЛ 2. ОСВІТНЯ ДІЯЛЬНІСТЬ

2.1. Організація освітнього процесу. Ліцензування та акредитація освітньої діяльності.

Освітній процес в університеті регулює Положення про організацію освітнього процесу в Луганському національному університеті імені Тараса Шевченка, нормативною базою якого є Закон України „Про вищу освіту”, Державна національна програма „Освіта (Україна ХХІ століття)” та статут університету.

Ураховуючи незвичайні умови діяльності університету в евакуації, освітній процес в університеті відбувається в поєднаних формах – денній з використанням технологій дистанційного навчання та віддаленій, зокрема й заочній та екстернатній, де домінує електронне навчання, з періодичними очними сесіями.

Станом на 1 вересня 2016 року підготовка фахівців в університеті здійснюється як базовим навчальним закладом, так і його відокремленими підрозділами – Коледжем ЛНУ імені Тараса Шевченка; ВП «Старобільський гуманітарно-педагогічний коледж ЛНУ імені Тараса Шевченка»; ВП «Лисичанський педагогічний коледж ЛНУ імені Тараса Шевченка»; ВП «Стахановський педагогічний коледж ЛНУ імені Тараса Шевченка»; ВП «Рубіжанський політехнічний коледж імені О. Є. Порай-Кошиці ЛНУ імені Тараса Шевченка»; ВП «Брянківський коледж ЛНУ імені Тараса Шевченка») за всіма освітніми ступенями та рівнями – молодший спеціаліст,

бакалавр, спеціаліст, магістр, а також за освітньо-науковим ступенем доктора філософії та науковим ступенем доктора наук.

Шість відокремлених підрозділів залишилися на окупованій та непідконтрольній Україні території та за наказами МОНУ тимчасово припинили свою освітню діяльність.

Перелік галузей знань та спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців у ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», наведено в таблиці 3.

Таблиця 3

Перелік галузей знань та спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців у ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»

№ з/п	Шифр галузі	Галузь знань	Код спеціальності	Найменування спеціальності
	1	2	3	4
Освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста				
Відокремлений підрозділ «Стахановський педагогічний коледж Луганського національного університету імені Тараса Шевченка» (адреса коледжу: 93108 Луганська область, м. Лисичанськ, вул. Героїв Сталінграда, б. 21, ідентифікаційний код - 02125119)				
1	01	Освіта	012	Дошкільна освіта
			013	Початкова освіта
			014	Середня освіта (Фізична культура)
			014	Середня освіта (Музичне мистецтво)
2	23	Соціальна робота	231	Соціальна робота
Коледж Луганського національного університету імені Тараса Шевченка (адреса коледжу: 92703 Луганська область, м. Старобільськ, пл. Гоголя, б. 1, ідентифікаційний код 38762239)				
1	01	Освіта	012	Дошкільна освіта
			013	Початкова освіта
			014	Середня освіта (Фізична культура)
2	02	Культура і мистецтво	022	Дизайн
			029	Інформаційна, бібліотечна та архівна справа
3	24	Сфера обслуговування	241	Готельно-ресторанна справа
Відокремлений підрозділ «Старобільський гуманітарно-педагогічний коледж Луганського національного університету імені Тараса Шевченка» (адреса коледжу: 92703 Луганська область, м. Старобільськ, пл. Гоголя, б. 1, ідентифікаційний код 38762218)				
1	01	Освіта	012	Дошкільна освіта
			013	Початкова освіта

3	02	Культура і мистецтво	029	Інформаційна, бібліотечна та архівна справа
Відокремлений підрозділ «Рубіжанський політехнічний коледж ім. О.Є. Порай-Кошиці Луганського національного університету імені Тараса Шевченка» (адреса коледжу: 93000 Луганська область, м. Рубіжне, пров. Клубний, б. 12, ідентифікаційний код 33702395)				
1	05	Соціальні та поведінкові науки	051	Економіка
2	07	Управління та адміністрування	071	Облік і оподаткування
			076	Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
3	12	Інформаційні технології	123	Комп'ютерна інженерія
4	13	Механічна інженерія	133	Галузеве машинобудування
5	14	Електрична інженерія	141	Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка
6	16	Хімічна та біоінженерія	161	Хімічні технології та інженерія
7	18	Виробництво та технології	181	Харчові технології
8	19	Архітектура та будівництво	192	Будівництво та цивільна інженерія
9	27	Транспорт	274	Автомобільний транспорт
Відокремлений підрозділ «Брянківський коледж Луганського національного університету імені Тараса Шевченка» (адреса коледжу: 93108 Луганська область, м. Лисичанськ, вул. Героїв Сталінграда, б. 21, ідентифікаційний код 03062912)				
1	02	Культура і мистецтво	022	Дизайн
2	05	Соціальні та поведінкові науки	051	Економіка
3	07	Управління та адміністрування	071	Облік і оподаткування
Відокремлений підрозділ «Лисичанський педагогічний коледж Луганського національного університету імені Тараса Шевченка» (адреса коледжу: 93108 Луганська область, м. Лисичанськ, вул. Героїв Сталінграда, б. 21, ідентифікаційний код 25056616)				
1	01	Освіта	012	Дошкільна освіта
			013	Початкова освіта
			014	Середня освіта (Трудове навчання та технології)
			014	Середня освіта (Фізична культура)
2	06	Журналістика	061	Журналістика
Ступінь бакалавра				
1	01	Освіта	012	Дошкільна освіта
			013	Початкова освіта
			014	Середня освіта (Трудове навчання та технології)
			014	Середня освіта (Фізична культура)
			014	Середня освіта (Здоров'я людини)
			014	Середня освіта (Хореографія)
			014	Середня освіта (Музичне мистецтво)
			014	Середня освіта (Образотворче мистецтво)

			014	Середня освіта (Історія)
			014	Середня освіта (Українська мова і література)
			014	Середня освіта (Російська мова і література)
			014	Середня освіта (Французька мова і література)
			014	Середня освіта (Німецька мова і література)
			014	Середня освіта (Іспанська мова і література)
			014	Середня освіта (Англійська мова і література)
			014	Середня освіта (Хімія)
			014	Середня освіта (Біологія)
			014	Середня освіта (Географія)
			014	Середня освіта (Математика)
			014	Середня освіта (Фізика)
			014	Середня освіта (Інформатика)
			015	Професійна освіта (Транспорт)
			015	Професійна освіта (Харчові технології)
			015	Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості)
			015	Професійна освіта (Технологія виробництва і переробка продуктів сільського господарства)
			015	Професійна освіта (Сфера обслуговування)
			015	Професійна освіта (Дизайн)
			015	Професійна освіта (Товарознавство)
			015	Професійна освіта (Економіка)
			016	Спеціальна освіта
			017	Фізична культура і спорт
2	02	Культура і мистецтво	021	Аудіовізуальне мистецтво та виробництво
			022	Дизайн
			023	Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація
			024	Хореографія
			025	Музичне мистецтво
			029	Інформаційна, бібліотечна та архівна справа
3	03	Гуманітарні науки	032	Історія та археологія
			034	Культурологія
			035.01	Філологія (Українська мова та література)
			035.06	Філологія (Східна мова та література (японська), (переклад включно))
			035.06	Філологія (Східна мова та література (китайська), (переклад включно))
			035.06	Філологія (Східна мова та література (арабська), (переклад включно))
			035.06	Філологія (Східна мова та література література (турецька), (переклад включно))
			035.06	Філологія (Східна мова та література література (іврит), (переклад включно))
4	05	Соціальні та поведінкові науки	051	Економіка
			052	Політологія
			053	Психологія
			054	Соціологія
			055	Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії
5	06	Журналістика	061	Журналістика
6	07	Управління та адміністрування	072	Фінанси, банківська справа та страхування
			073	Менеджмент
			074	Публічне управління та адміністрування

			075	Маркетинг
			076	Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
7	09	Біологія	091	Біологія
			101	Екологія
8	10	Природничі науки	103	Науки про Землю
			104	Фізика та астрономія
9	11	Математика та статистика	111	Математика
		Інформаційні технології	121	Інженерія програмного забезпечення
		Інформаційні технології	122	Комп'ютерні науки та інформаційні технології
		Інформаційні технології	123	Комп'ютерна інженерія
		Інформаційні технології	124	Системний аналіз
11	18	Виробництво та технології	182	Технології легкої промисловості
		Аграрні науки та продовольство	205	Лісове господарство
		Аграрні науки та продовольство	206	Садово-паркове господарство
		Охорона здоров'я	224	Технології медичної діагностики та лікування
		Охорона здоров'я	227	Фізична реабілітація
		Соціальна робота	231	Соціальна робота
		Соціальна робота	232	Соціальне забезпечення
		Сфера обслуговування	241	Готельно-ресторанна справа
		Сфера обслуговування	242	Туризм
Освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста				
			012	Дошкільна освіта
			013	Початкова освіта
			014	Середня освіта (Трудове навчання та технології)
			014	Середня освіта (Фізична культура)
			014	Середня освіта (Хореографія)
			014	Середня освіта (Музичне мистецтво)
			014	Середня освіта (Образотворче мистецтво)
			014	Середня освіта (Історія)
			014	Середня освіта (Українська мова і література)
			014	Середня освіта (Мова і література (англійська))
			014	Середня освіта (Мова і література (німецька))
			014	Середня освіта (Мова і література)

				(французька))
			014	Середня освіта (Мова і література (іспанська))
			014	Середня освіта (Мова і література (російська))
			014	Середня освіта (Мова і література (іврит))
			014	Середня освіта (Мова і література (арабська))
			014	Середня освіта (Мова і література (китайська))
			014	Середня освіта (Мова і література (японська))
			014	Середня освіта (Мова і література (турецька))
			014	Середня освіта (Хімія)
			014	Середня освіта (Біологія)
			014	Середня освіта (Географія)
			014	Середня освіта (Математика)
			014	Середня освіта (Фізика)
			014	Середня освіта (Інформатика)
			015	Професійна освіта (Транспорт)
			015	Професійна освіта (Харчові технології)
			015	Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості)
			015	Професійна освіта (Технологія виробництва і переробка продуктів сільського господарства)
			015	Професійна освіта (Сфера обслуговування)
			015	Професійна освіта (Дизайн)
			016	Спеціальна освіта
			017	Фізична культура і спорт
2	02	Культура і мистецтво	021	Аудіовізуальне мистецтво та виробництво
			022	Дизайн
			023	Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація
			024	Хореографія
			025	Музичне мистецтво
			029	Інформаційна, бібліотечна та архівна справа
3	03	Гуманітарні науки	032	Історія та археологія
			034	Культурологія
			035.01	Філологія (Українська мова і література)
			035.04	Філологія (Германська мова та література (англійська), (переклад включно))
			035.04	Філологія (Германська мова та література (німецька), (переклад включно))
			035.05	Філологія (Романська мова та література (французька), (переклад включно))
			035.03	Філологія (Слов'янська мова та література (російська), (переклад включно))
			035.05	Філологія (Романська мова та література (іспанська), (переклад включно))
			035.06	Філологія (Східна мова та література (іврит), (переклад включно))
			035.06	Філологія (Східна мова та література (арабська), (переклад включно))
			035.06	Філологія (Східна мова та література

				(китайська), (переклад включно)
			035.06	Філологія (Східна мова та література (японська), (переклад включно)
			035.06	Філологія (Східна мова та література (турецька), (переклад включно)
			035.10	Філологія (Прикладна лінгвістика)
			035	Філологія (Літературна творчість)
			035	Філологія (Переклад)
4	05	Соціальні та поведінкові науки	052	Політологія
			053	Психологія
			054	Соціологія
			055	Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії
5	06	Журналістика	061	Журналістика
6	07	Управління та адміністрування	072	Фінанси, банківська справа та страхування
			073	Менеджмент
			074	Публічне управління та адміністрування
			075	Маркетинг
			076	Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
7	09	Біологія	091	Біологія
8	10	Природничі науки	101	Екологія
			102	Хімія
			103	Науки про Землю
			104	Фізика та астрономія
9	11	Математика та статистика	111	Математика
			112	Статистика
10	12	Інформаційні технології	121	Інженерія програмного забезпечення
			122	Комп'ютерні науки та інформаційні технології
			123	Комп'ютерна інженерія
11	20	Аграрні науки та продовольство	206	Садово-паркове господарство
12	22	Охорона здоров'я	227	Фізична реабілітація
13	23	Соціальна робота	231	Соціальна робота
14	24	Сфера обслуговування	241	Готельно-ресторанна справа
		Сфера обслуговування	242	Туризм
Ступінь магістра				
1	01	Освіта	011	Науки про освіту
			012	Дошкільна освіта
			013	Початкова освіта
			014	Середня освіта (Трудове навчання та технології)
			014	Середня освіта (Фізична культура)
			014	Середня освіта (Здоров'я людини)
			014	Середня освіта (Хореографія)
			014	Середня освіта (Музичне мистецтво)
			014	Середня освіта (Образотворче мистецтво)
			014	Середня освіта (Історія)
			014	Середня освіта (Українська мова і література)
			014	Середня освіта (Мова і література (англійська))

			014	Середня освіта (Мова і література (німецька))
			014	Середня освіта (Мова і література (французька))
			014	Середня освіта (Мова і література (російська))
			014	Середня освіта (Мова і література (китайська))
			014	Середня освіта (Хімія)
			014	Середня освіта (Біологія)
			014	Середня освіта (Географія)
			014	Середня освіта (Математика)
			014	Середня освіта (Фізика)
			014	Середня освіта (Інформатика)
			015	Професійна освіта (Транспорт)
			015	Професійна освіта (Харчові технології)
			015	Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості)
			015	Професійна освіта (Технологія виробництва і переробка продуктів сільськогосподарства)
			015	Професійна освіта (Дизайн)
			015	Професійна освіта (Економіка)
			015	Професійна освіта (Товарознавство)
			016	Спеціальна освіта
			017	Фізична культура і спорт
2	02	Культура і мистецтво	021	Аудіовізуальне мистецтво та виробництво
			022	Дизайн
			023	Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація
			024	Хореографія
			025	Музичне мистецтво
			029	Інформаційна, бібліотечна та архівна справа
3	03	Гуманітарні науки	032	Історія та археологія
			034	Культурологія
			035.01	Філологія (Українська мова та література)
			035.04	Філологія (Германська мова та література (англійська), (переклад включно))
			035.04	Філологія (Германська мова та література (німецька), (переклад включно))
			035.05	Філологія (Романська мова та література (французька), (переклад включно))
			035.03	Філологія (Слов'янська мова та література (російська), (переклад включно))
			035.06	Філологія (Східна мова та література (китайська), (переклад включно))
			035	Філологія (Переклад)
4	05	Соціальні та поведінкові науки	035	Філологія (Літературна творчість)
			051	Економіка
			052	Політологія
			053	Психологія
			054	Соціологія
5	06	Журналістика	055	Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії
			061	Журналістика

6	07	Управління та адміністрування	072	Фінанси, банківська справа та страхування
			073	Менеджмент
			074	Публічне управління та адміністрування
			075	Маркетинг
			076	Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
7	09	Біологія	091	Біологія
8	10	Природничі науки	101	Екологія
			102	Хімія
			103	Науки про Землю
			104	Фізика та астрономія
9	11	Математика та статистика	111	Математика
			112	Статистика
10	12	Інформаційні технології	121	Інженерія програмного забезпечення
			122	Комп'ютерні науки та інформаційні технології
			123	Комп'ютерна інженерія
11	20	Аграрні науки та продовольство	206	Садово-паркове господарство
12	22	Охорона здоров'я	227	Фізична реабілітація
13	23	Соціальна робота	231	Соціальна робота
		Соціальна робота	232	Соціальне забезпечення
14	24	Сфера обслуговування	241	Готельно-ресторанна справа
			242	Туризм

Ліцензований обсяг прийому та підготовки фахівців за програмами бакалаврів складає **4115** місць.

Кількість акредитованих спеціальностей за програмами підготовки бакалаврів та магістрів – **74**.

У 2016 році університет продовжив діяльність щодо ліцензування й акредитації спеціальностей за різними освітніми рівнями, освітньо-науковими та науковими ступенями.

Так, протягом звітного періоду було отримано 64 сертифікати про акредитацію за 32 спеціальностями й напрямками.

Ліцензовано:

- спеціальність 201 «Агрономія» (бакалаврат і магістратура);
- аспірантуру за 13 спеціальностями:

011 «Науки про освіту»,

015 «Професійна освіта»,

025 «Музичне мистецтво»,

032 «Історія та археологія»,

035 «Філологія»,

051 «Економіка»,
052 «Політологія»,
054 «Соціологія»,
073 «Менеджмент»,
074 «Публічне управління та адміністрування»,
111 «Математика»,
201 «Агрономія»,
231 «Соціальна робота».

Також відкрито докторантуру за відповідними спеціальностями.

Організація навчального процесу в університеті вже третій рік поспіль здійснюється в незвичайних умовах евакуації на підставі принципів мобільності, гнучкості та постійного пошуку нових ефективних форм взаємодії студентів і викладачів з метою забезпечення якості освіти.

У 2016 році здійснено значний обсяг роботи щодо організації очного й віддаленого навчання: організовано безперебійну роботу сайту дистанційного навчання, порівняно з попереднім навчальним роком суттєво підвищилася якість дистанційних курсів, доволі ефективно спрацювала введена цього навчального року система тьюторства, для багатьох спеціальностей організовано постійне очне навчання.

Відповідно до рекомендацій МОН України було розроблено навчальні плани для всіх спеціальностей набору 2016 року денної та заочної форм навчання, у яких, зокрема, передбачено обсяг вибіркових дисциплін не менше 25 % від загального обсягу кредитів ЄКТС; обмежено кількість навчальних дисциплін до 16 на рік при їх мінімальному обсязі в 5 кредитів ЄКТС. Формування планів відбувалось за відсутності стандартів вищої освіти, які Міністерство освіти і науки обіцяло затвердити до кінця червня 2016 р. Незважаючи на це випускові кафедри, співпрацюючи із заступниками деканів факультетів (директорів інститутів) з навчальної роботи та навчальним відділом, спираючись на схвалені вченою радою внутрішні

стандарти якості, розробили й затвердили близько 200 навчальних планів для бакалаврів та близько 150 для магістрів.

Актуальною залишається проблема навчально-методичного забезпечення освітнього процесу. Колектив наукової бібліотеки активно працює над створенням бази електронних підручників, посібників, методичних рекомендацій та ін., переведенням друкованих джерел в електронний варіант. Необхідно продовжити роботу щодо синхронізації УФД-бібліотеки з офіційним сайтом бібліотеки, що, своєю чергою, зробить можливим віддалений доступ до фонду бібліотеки за номером читацького квитка.

На виконання рішення вченої ради від 29.04.2016 р. навчально-методичний відділ розробив методичні схеми використання новітніх технологій активної взаємодії викладачів і студентів у навчальному процесі та обговорив їх із заступниками деканів (директорів) з навчальної роботи та тьюторами. На сайті дистанційного навчання створено форум для звернень до ректорату, директорів, деканів, завідувачів кафедр, що забезпечує ефективну взаємодію зі студентами та оперативне реагування на їхні проблеми. Разом з тим залишається низькою активність деяких викладачів на сайті дистанційного навчання, курси не завжди відповідають вимогам; не всі тьютори сумлінно виконують їхні обов'язки, завідувачі кафедр не здійснюють належного контролю за роботою викладачів.

Розроблено графіки навчального процесу та графіки заїздів студентів, які навчаються віддалено, і викладачів на 2016 – 2017 навчальний рік.

На жаль, через об'єктивні умови (відсутність достатньої кількості навчальних приміщень та місць у гуртожитку) стаціонарні заняття на сьогодні організовано лише переважно для I і II курсів: 540 студентів у Старобільську, 84 у Кременній, 254 в Полтаві (усього 878 студентів із 3221 загального контингенту). Відсутність умов для постійного проживання викладачів у Старобільську, неможливість систематично приїжджати через відсутність коштів з огляду на невисоке навчальне навантаження (на 20

кафедрах із 44 середнє навчальне навантаження на одного штатного викладача становить менше однієї ставки) спричиняють не завжди раціональний розклад навчальних занять. Одним із шляхів поліпшення організації навчального процесу має стати повне введення в дію розробленої нашими фахівцями платформи „Електронний університет”, що дозволить стабілізувати розклад за допомогою широкого застосування онлайн-лекторію та вивести організацію віддаленого й стаціонарного навчання на якісно новий рівень, який фактично не має аналогів в Україні.

Кафедри намагаються забезпечити ефективне проходження студентами навчальних і виробничих практик, укладають угоди з підприємствами, організаціями та установами. Минулого навчального року за сприяння Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, з яким наш університет уклав угоду про співпрацю, було організовано діалектологічну практику для студентів факультету української філології та комплексну маршрутну практику для студентів-географів. Кафедра фінансів, обліку та банківської справи підписала договір з ПАТ КБ „ПриватБанк” на проходження студентами інституту практик в режимі он-лайн. Майбутні політологи проходять зараз практику в Луганській територіальній організації партії „Блок Петра Порошенка „Солідарність”, студенти спеціальності „соціальна робота” – у благодійних фондах та центрах соціальних служб Луганської області. Технологічну виробничу практику для студентів спеціальності „технологічна освіта” організовано на базі Старобільської швейної та меблевої фабрик, агротовариств області та ін. Такий досвід доцільно було узагальнити використовувати в роботі й іншим кафедрам.

Є серйозні проблеми і з заїздами студентів, які навчаються віддалено. Відсутність місць у гуртожитках не дозволяє організувати ці заїзди в Старобільську. У Кремінній у гуртожитку не заповнено лише 50 місць, недостатньою поки що є кількість навчальних аудиторій у приміщенні ліцею, на базі якого розташований інститут фізичного виховання і спорту. Крім того, для таких факультетів та інститутів, у яких у Старобільську значна

кількість студентів навчається стаціонарно (наприклад, інститут педагогіки та психології), дуже складно паралельно організувати освітній процес в іншому місті.

Ці питання є на сьогодні найбільш актуальними й ми проводимо серйозну роботу щодо їх вирішення. У цілому зазначимо, що освітній процес цього навчального року в університеті відбудеться більш організовано, для чого є всі підстави. Поки що нам впритул, але вистачає тих потужностей, які є в нашому розпорядженні. Досягнуто домовленості про можливе використання площ навчального комбінату (якщо буде така необхідність). Але ми пам'ятаємо, що з 1 вересня 2017 року буде новий набір, і на стаціонарі постійно навчатимуться вже три курси. Над цією проблемою ректорат уже працює, тому, вважаємо, що ми будемо продовжувати рухатися обраним курсом, ставлячи в основу – якість освітніх послуг.

Як було зазначено вище, у 2016 році розроблено власну платформу *«Електронний університет»* в українському сегменті кіберпростору: ЛНУ.УКР, яка забезпечує підтримку освітнього процесу в університеті на основі інформаційних технологій навчання – реєстрацію студентів, створення комп'ютерних тестів, проведення тестування та інше. Платформа забезпечує доступ до створення та проведення комп'ютерних тестів незалежно від розташування викладачів, студентів та університету (клієнт-серверна технологія).

На основі платформи *«Електронний університет»* розроблено власну підсистему для проведення online-лекцій у реальному часі, яка базується на електронних лекційних аудиторіях (e-Room) та розподіленому розташуванню у кіберпросторі всіх учасників освітнього процесу університету (студентів, викладачів) та інше. Підсистема працює у тестовому режимі. Планується її поступове впровадження в освітній процес університету у 2017 р.

Водночас в організації освітнього процесу є проблеми, які потребують вирішення: слабка матеріально-технічна база не дозволяє організувати традиційне очне навчання в повному обсязі; не завжди рівномірним є

тижневе навантаження студентів; не вистачає підручників і навчальних посібників; на деяких кафедрах неефективно розподілено навчальне навантаження, унаслідок чого невиправдано великою є кількість курсів на одного викладача; консервативна традиційність у роботі деяких викладачів, невміння перебудуватися під сучасні умови спричиняють їхню низьку активність у взаємодії зі студентами.

2.2. Контингент студентів

Контингент студентів університету станом на 01.10.2016 року та рух контингенту у 2015-2016 н. р. представлено в таблиці нижче.

Показники	Кількість (осіб)
Зараховано на початковий цикл денної форми навчання за програмами підготовки бакалаврів за кошти фізичних осіб	185
Зараховано на завершальний цикл денної форми навчання за програмами підготовки магістрів за кошти фізичних осіб	232
Контингент студентів, всього	5414
Денна форма	3218
Заочна форма	2196
Чисельність випускників-бакалаврів, що завершили повний цикл навчання у 2015/16 навчальному році	1041
Чисельність випускників-магістрів, що завершили повний цикл навчання у 2015/16 навчальному році	477
Чисельність випускників-бакалаврів денної форми навчання, що завершили повний цикл навчання і здобули диплом з відзнакою	27

2.3. Система управління якістю освіти

Луганський національний університет імені Тараса Шевченка є багаторічним лідером в Україні та в регіоні з формування університетської системи управління якістю освіти. До початку конфлікту на Сході України в університеті було створено систему управління якістю освітнього процесу. Вона була розроблена згідно з рекомендаціями Європейської асоціації університетів (EUA) за результатами незалежного оцінювання університету в

2006 і 2010–2011 рр. та на основі європейських рамкових стандартів забезпечення якості освіти (ENQA, ESG) з відповідною адаптацією до вимог українського законодавства та існуючих реалій. Система управління якістю освітнього процесу в університеті ґрунтується на положеннях Болонської декларації, Національної рамки кваліфікацій, Концепції стратегічного розвитку університету, Програми реформування управління університетом, Програми розвитку університету в освітній діяльності та на інших документах, що декларують входження університету до Європейського простору вищої освіти.

Стандарти забезпечення якості освіти встановлюють рамкові вимоги до розробки освітніх програм і організації навчального процесу, його ресурсного забезпечення, процесу формування цілей та змісту навчання, якості викладацького складу, практичної готовності майбутніх фахівців до професійної діяльності, адаптації студентів першого року навчання, моніторингу якості вищої освіти, що сприятиме підвищенню її якості, забезпеченню конкурентоспроможності випускників та престижу університету в європейському освітньому просторі.

До 2014 р. в університеті були розроблені та повною мірою функціонували такі елементи системи забезпечення якості освіти:

- внутрішня нормативна база з організації навчального процесу в університеті;
- низка процедур управління якістю освіти (було розроблено комісією в навчально-методичній раді університету);
- система комплексної оцінки роботи викладача (система звіту з виконання умов контракту тощо);
- система моніторингу якості освітнього процесу (ректорські контрольні роботи), вивчення інтересів усіх учасників за допомогою системи анкетування та опитування.

Було змінено форму та зміст державної атестації, залучено роботодавців до роботи державних атестаційних комісій.

Звичайно, в умовах евакуації деяка розбалансованість системи внутрішнього забезпечення якості освіти в університеті зумовлена об'єктивними труднощами: насамперед недостатністю ресурсів, а також логістичними та організаційними проблемами. Незважаючи на це, вдалось зберегти такі елементи системи управління якістю освіти в університеті, як система перегляду змісту навчання, система перевірки виконання умов контрактів викладачів; переглянуто нормативні документи з організації навчального процесу, створено умови для проведення анкетування студентів тощо.

Основним інструментом управління якістю освіти в університеті визначено *моніторинг якості навчального процесу*.

Оскільки у нестандартних умовах діяльності університету відбулися суттєві зміни в організації навчального процесу шляхом збільшення ролі використання дистанційних технологій на денній та заочній формах навчання, у 2016 році здійснювалося корегування змісту та технологій (форм, методів, засобів) моніторингу якості освіти у межах поєднаних й окремо дистанційних форм навчання студентів.

Так, у межах науково-дослідної роботи *«Моніторинг якості навчального процесу у вищих навчальних закладах України»* (Номер державної реєстрації: 0144U004317; керівник Курило В. С.), що здійснювалася протягом 2014 – 2016 рр., було науково обґрунтовано й упроваджено **модель моніторингу** якості навчального процесу у ВНЗ, що уявляє собою єдність чотирьох взаємопов'язаних блоків: концептуального, цільового, технологічного, результативного.

Концептуальний блок моделі включає процесний, системний та компетентнісний методологічні підходи; функції та принципи моніторингу якості навчальним процесом у ВНЗ.

Цільовий блок моделі становить єдність цілей та системи завдань, комплексне рішення яких забезпечить її досягнення. *Метою* моделі є моніторинг якості навчального процесу у ВНЗ, тобто підвищення якості

навчального процесу, який дозволить забезпечити професійну підготовку висококваліфікованих фахівців, конкурентоспроможних на вітчизняному та світовому ринку праці, що відповідатиме потребам особистості, суспільства та держави.

Технологічний блок включає: 1) *суб'єктів моніторингу* якості навчального процесу у ВНЗ; 2) *критерії моніторингу* якості навчального процесу у ВНЗ (рівень професійної компетентності студентів; якість планування навчального процесу; якість організації навчального процесу; інформативність навчального процесу; якість навчально-методичного забезпечення навчального процесу; комунікативність навчального процесу; рівень практичної спрямованості навчального процесу; рівень науково-дослідної спрямованості навчального процесу; рівень розвитку самоосвітнього компонента навчального процесу; рівень контрольно-оцінного складника навчального процесу); 3) *етапи моніторингу* якості навчального процесу (підготовчий, діяльнісний, аналітико-коригувальний); 4) *моніторингові процедури*, що становлять поєднання *форм* (усне опитування, письмове анкетування, співбесіда, інтерв'ю, тестування, контрольний модульний тест; модульне творче контрольне завдання, online-екзамен), *методів* (спостереження, опитування, експертна оцінка, аналіз документів, контрольні заходи, анкетування, тестування, самооцінка, вивчення продуктів праці) та *засобів* (бланки збору й обробки інформації, комплекси тестових завдань, контрольних робіт, технічні засоби для математичної та статистичної обробки інформації, комп'ютерна техніка, електронна платформа Moodle, «віртуальний університет») моніторингу.

Зміст *результативного блоку* моделі моніторингу полягає в поліпшенні якості навчального процесу та підвищенні компетентності випускників.

У межах НДР в університеті:

– створено 2 центри дистанційного навчання; 2 сайти дистанційного навчання на основі використання електронної платформи Moodle;

нормативно-правову базу та методичні рекомендації щодо його використання;

- розроблено близько 15 тисяч дистанційних курсів із засобами контролю та самоконтролю якості знань та практичних умінь студентів;
- створено «віртуальний університет» в українському сегменті кіберпростору, на базі якого розроблено понад 900 комп'ютерних тестів для проведення державних і вступних екзаменів;
- розроблено «Положення про проведення іспитів у режимі *online*», «Методичні вказівки для створення навчального програмного забезпечення (навчальних комп'ютерних програм та електронних підручників)»;
- скореговано нормативний документ «Стандарт із забезпечення якості освіти в Луганському національному університеті імені Тараса Шевченка».

Університет отримав позитивні результати щодо реалізації моделі моніторингу якості вищої освіти, основними показниками яких стали підвищення якості навчального процесу та компетентності випускників за критеріями: якість планування навчального процесу; якість організації навчального процесу; інформативність навчального процесу; якість навчально-методичного забезпечення навчального процесу; комунікативність навчального процесу; рівень практичної спрямованості навчального процесу; рівень науково-дослідної спрямованості навчального процесу; рівень розвитку самоосвітнього компонента навчального процесу; рівень контрольно-оцінного складника навчального процесу; рівень професійної компетентності студентів.

Тепер університет має змогу здійснювати моніторинг навчального процесу в сучасних умовах поєднання денної та заочної форм навчання з дистанційною на основі використання теоретичної моделі моніторингу якості навчального процесу у ВНЗ та її нормативно-правового, навчально-методичного та інформаційного забезпечення.

Крім того, здійснювати моніторинг виключно дистанційного навчання студентів з використанням платформи Moodle; «віртуального університету» в

українському сегменті кіберпростору, на базі якого ведуться розробки власної платформи E-learning, комп'ютерних тестів на основі клієнт-серверної технології; альфа-версії «віртуального університету» для забезпечення програмної підтримки вступних і державних іспитів; у межах поєднаних форм навчання (blended learning), що базується на поєднанні традиційного навчання в аудиторії (face-to-face) з дистанційним навчанням (e-learning – використання дистанційних, інформаційних та електронних технологій).

У 2017 році планується скоригувати університетські Стандарти забезпечення якості відповідно до змін у Законі України «Про вищу освіту» та нових вимог до систем забезпечення якості, пов'язані зі створенням та функціонуванням Національної агенції забезпечення якості вищої освіти.

Ураховуючи зазначене вище, перед колективом університету постала низка завдань щодо підвищення ефективності та якості освітнього процесу в наступному році:

1. Передбачити з нового навчального року обов'язковий розклад для визначених робочою програмою контактних годин з можливістю їх виконання он-лайн.

3. З метою ефективної взаємодії зі студентами та оперативного реагування на їхні проблеми створити на сайті дистанційного навчання форум для звернень до ректорату, директорів, деканів, завідувачів кафедр.

4. Завідувачам кафедр переглянути розподіл навчального навантаження з метою оптимізації кількості навчальних дисциплін на одного викладача.

5. На сайті електронної бібліотеки розмістити в систематизованому вигляді навчальну літературу.

6. Створити або оновити інформаційні пакети ЄКТС, розмістити їх на сайті університету.

7. Скоригувати з урахуванням ситуації систему моніторингу якості освіти.

8. Удосконалити систему забезпечення якості освіти в університеті, за необхідності внести зміни в університетські Стандарти забезпечення якості освіти.

2.4. Підсумкова атестація випускників

Планомірною стала підготовка до підсумкової атестації випускників улітку 2016 року, яку проходитимуть 1811 студентів денної форми навчання та 953 заочної форми навчання за освітньо-кваліфікаційними рівнями молодшого спеціаліста (570 студентів), бакалавра (1194 студенти), спеціаліста (515 студентів), магістра (485 студентів). Для проведення підсумкової атестації сформовано 51 комісію та затверджено їх голів, складено графік проведення підсумкових екзаменів та захисту випускних робіт, уточнено формулювання деяких пунктів Положення про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії.

У 2016 навчальному році підсумкова атестація випускників традиційно проходила взимку (для освітніх рівнів спеціаліста й магістра з терміном навчання півтора року) та влітку (для всіх освітніх рівнів), працювали відповідно 23 і 51 екзаменаційні комісії.

З метою інтеграції освітнього процесу в сучасне соціально-економічне життя, вивчення ринку праці та можливостей працевлаштування випускників головами екзаменаційних комісій було затверджено не лише висококваліфікованих представників інших вишів, а й провідних фахівців галузей, представників державних і недержавних підприємств та установ.

Безперечно позитивним є те, що кафедри, пропонуючи студентам теми випускних бакалаврських, дипломних та магістерських робіт, ураховують злободенні проблеми суспільно-політичного життя: „Соціальна робота з дітьми внутрішньо переміщених осіб”, „Соціально-педагогічна робота з внутрішньо переміщеними особами недержавних благодійних організацій”, „Соціальна реклама як інструмент пропаганди у воєнно-політичному конфлікті” та ін. Заслужують на схвалення теми, присвячені актуальним

питанням організації освітнього процесу в сучасних умовах: „Електронна бібліотека – необхідна умова якісної освіти ВНЗ”, „Методологія проектування та розробки дистанційних навчальних курсів на платформі Moodle”. Важливим є те, що магістранти виконують наукові дослідження на матеріалі місцевих підприємств та організацій.

На виконання рішення вченої ради від 5.10.2015 р. та з метою ефективної організації роботи кваліфікаційних комісій було прописано процедуру віддаленого прийому екзаменів та онлайн-захисту магістерських робіт, розроблено пакет інструкцій для створення й використання комп'ютерних тестів для контролю знань студентів. Тести розміщено на сайті „Електронний університет”. Це дозволило провести підсумкову атестацію для всіх випускників незалежно від їх місця проживання.

Загалом у 2016 навчальному році дипломи отримали 2 782 випускники денної, заочної та екстернатної форм навчання різних освітніх та освітньо-кваліфікаційних рівнів: молодшого спеціаліста – 630, бакалавра – 1061, спеціаліста – 612, магістра – 479. Дипломи з відзнакою – 106 студентів.

Директорати інститутів і деканати факультетів загалом своєчасно та якісно оформили необхідну документацію, провели підсумкову атестацію випускників та підготували пакети документів для виготовлення дипломів.

У 2017 році з метою посилення внутрішнього контролю забезпечення якості освіти, зокрема підсумкової атестації студентів, до складу екзаменаційних комісій буде введено проректорів з науково-педагогічної роботи, які відповідно до виданого наказу від 27.09.2016 № 108-ЗД мають забезпечити контроль якості та своєчасності підготовки екзаменаційних матеріалів та кваліфікаційних робіт, дотримання процедури проведення екзаменів.

2.5. Навчально-методичне забезпечення освітнього процесу

З метою підвищення ефективності та якості освітнього процесу у 2016 році було продовжено роботу щодо його навчально-методичного забезпечення в нових умовах евакуації, зокрема:

- оновлено нормативні документи щодо організації навчального процесу в нових умовах;
- переглянуто підхід до формування змісту освіти, оновлено навчальні плани, для всіх спеціальностей 2016 року набору розроблено нові;
- розроблено й затверджено нові робочі програми дисциплін;
- створено нову базу навчальної та навчально-методичної літератури, переважно в електронному вигляді;
- створено 6915 електронних підручників;
- оновлено внутрішні університетські стандарти забезпечення якості освіти;
- розроблено портал з методичними відеопорадами, текстовими інструкціями для тих, хто навчається дистанційно; створено систему постійної онлайн-методичної підтримки учасників освітнього процесу;
- розроблено два курси з вільним доступом (моос) для викладачів і для студентів з метою підготовки до використання технологій дистанційного навчання; понад 80 викладачів пройшли відповідну підготовку на спеціально організованих університетських курсах;
- підготовлено та постійно оновлюються понад 10 тисяч навчально-методичних комплексів, дистанційних курсів для підтримки традиційного навчання та організації самостійної роботи студентів. Усі комплекси містять робочі програми, вимоги до атестації, навчальний контент, методичні вказівки, практичні завдання, контрольні тести та посилання на додаткові джерела. Більшість курсів містить елементи активізації діяльності з використанням інноваційних методик. Зокрема у 2016 році було створено 958 електронних навчально-методичних комплексів.

У 2017 році планується продовжити роботу щодо розвитку навчально-методичної бази підготовки фахівців з урахуванням нових стандартів та навчальних планів, сучасних вимог суспільства й роботодавців.

2.6. Інформаційне забезпечення освітнього процесу

Ураховуючи важливість організації освітнього процесу в межах поєднаних форм навчання в сучасних умовах діяльності університету, у 2016 році було продовжено роботу щодо розробки та вдосконалення інформаційного забезпечення освітнього процесу. Так, станом на кінець 2016 структуру інформаційних ресурсів університету складали:

- Комп'ютерні робочі місця, що мають доступ до мережі Інтернет – 220;
- Комп'ютерні робочі місця в гуртожитках, що мають доступ до мережі Інтернет – 295;
- Інформаційні системи в навчальному закладі – 2;
- Розроблені й упроваджені веб-сервіси, он-лайн сервіси, портали – 55;
- Загальний книжковий фонд (прим.) – 70000;
- Записи у електронному каталозі – 1245;
- Мереживі ресурси – 6;
- Створені електронні підручники – 6915;
- Створені електронні навчально-методичні комплекси – 958;
- Створені центри дистанційного навчання – 2.

На жаль, створення власної видавничої бази поки що тільки в планах.

У 2016 році наші інформаційні розробки було включено до міжнародних рейтингів (результати представлено нижче).

Рейтинг репозиторію ЛНУ 2016

WORLD	Europe	Eurasia	Ukraine
Січень 2016			
1550	645	952	36

Серпень 2016			
1449	607	880	31

Рейтинг сайту luguniv.edu.ua ЛНУ 2016

WORLD	Europe	Eurasia	Ukraine
Січень 2016			
6329	2052	5803	46
Серпень 2016			
8228	2084	5296	71

У 2017 році буде продовжено роботу з розвитку інформаційного забезпечення освітнього процесу з метою підвищення його якості.

РОЗДІЛ 3. НАУКОВО-ДОСЛІДНА ТА ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

3.1. Якість науково-педагогічного персоналу

Науково-дослідну та інноваційну діяльність в університеті здійснюють досвідчені вчені та аспіранти й докторанти. Якість науково-педагогічного персоналу університету станом на кінець 2016 року представлено в таблиці 4.

Таблиця 4

Якість науково-педагогічного персоналу ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка» у 2016 році

№ з/п	Якість науково-педагогічного персоналу	Кількість (осіб)
1.	Чисельність штатних дійсних членів (академіків), член-кореспондентів державних галузевих академій наук України серед штатних наукових і науково-педагогічних працівників	13
2.	Чисельність лауреатів державних премій серед штатних науково-педагогічних і наукових працівників	2
3.	Чисельність штатних наукових і науково-педагогічних працівників, які мають державні почесні звання	22
4.	Всього кафедр	44
5.	Кількість кафедр, які очолюють особи, що мають науковий ступінь доктора наук або вчене звання професора	13
6.	Чисельність штатних науково-педагогічних працівників	364

7.	Чисельність штатних науково-педагогічних працівників, що мають науковий ступінь <i>доктора наук</i>	30
8.	Чисельність штатних науково-педагогічних працівників, що мають науковий ступінь <i>кандидата наук</i>	208
9.	Чисельність штатних науково-педагогічних працівників, що мають вчене звання <i>професора</i>	25
10.	Чисельність штатних науково-педагогічних працівників, що мають вчене звання <i>доцента</i>	150

Діяльність науково-педагогічного колективу університету, вже традиційно, протягом звітнього року була спрямована на покращення якісного кадрового складу, інтеграцію наукових досліджень та освітньої діяльності, вирішення фундаментальних проблем наук про життя, проблем суспільних та гуманітарних наук; перспективних технологій агропромислового комплексу та переробної промисловості.

3.2. Наукові підрозділи університету

На сьогодні в університеті ми маємо **15** наукових підрозділів, зокрема **5** філіалів інститутів НАН України, **2** науково-дослідні центри НАПН України. Слід зазначити, що, на жаль, з 5 філіалів інститутів НАН працює лише 3 філії, оскільки тимчасово припинена дія філіалу Донецького фізико-технічного інституту імені О. О. Галкіна (у зв'язку з тим, що усе обладнання залишилось у Донецьку) та Луганського відділу Східноукраїнського філіалу Інституту археології НАН України.

На жаль, на сьогодні ми не маємо коштів у спецфонді університету на фінансування філіалів та наукових розробок. Виходячи з цього, ми вимушені тимчасово припинити дію Положення про стимулювання наукових досліджень і матеріальну підтримку науково-педагогічних працівників університету. Тобто сьогодні ми знову повинні повернутися до питання, яке досить активно обговорюється останнім часом, а саме більш активного впровадження результатів наукових досліджень у різні сфери життя.

Отже, станом на 2016 рік в університеті функціонують:

2 науково-дослідні центри НАПН України та ЛНУ імені Тараса Шевченка:

- „Управління якістю освіти”;
- Центр з проблем соціальної педагогіки та соціальної роботи.

5 філіалів інститутів НАН України:

- Східний філіал Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України;
- філіал Інституту прикладної математики і механіки НАН України;
- філіал Донецького фізико-технічного інституту імені О. О. Галкіна НАН України;
- філіал Інституту економіки промисловості НАН України;
- Луганський відділ Східноукраїнського філіалу Інституту археології НАН України.

Науково-дослідні центри:

- Схід-Захід: теорія та історія міжцивілізаційних стосунків імені В. М. Бейліса;
- дослідження літератури й методики її викладання.

Науково-навчальні центри:

- з проблем світових інтеграційних процесів і міжнародних конфліктів імені Г. Л. Бондаревського;
- „Формування майбутнього фахівця в умовах інноваційного освітнього простору” ВП „Лисичанський педагогічний коледж” ДЗ „Луганський національний університет імені Тараса Шевченка”.

Науково-дослідницькі лабораторії:

- медично-біологічних проблем;
- розробки й дослідження інформаційних систем та електронних навчальних програм;
- проблем розвитку та використання інформаційно-комунікативних технологій навчання у вищих навчальних закладах;

- підготовки проблемно-компетентних фахівців з дошкільної та початкової освіти.

3.3. Міжнародні, всеукраїнські й регіональні наукові конференції, семінари

У 2016 році на базі університету було проведено наукові конференції різних рівнів:

- Міжнародних науково-практичних конференцій із проблем вищої освіти і науки, проблем відповідних галузей та інших напрямів – 8;
- Всеукраїнських науково-практичних конференцій із проблем вищої освіти і науки, проблем відповідних галузей та інших напрямів – 19;
- Регіональних наукових конференцій і семінарів – 16.

Назви конференцій і семінарів та їх організаторів наведено в таблиці 5.

Таблиця 5

Міжнародні, всеукраїнські й регіональні наукові конференції, семінари, проведені в ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка» у 2016 році

№ з/п	Назва заходу	Структурний підрозділ, відповідальний за проведення
Міжнародні		
1.	V Міжнародний круглий стіл «Інтеграція освіти, науки і бізнесу»	кафедра менеджменту
2.	X Міжнародна конференція «Управління соціально-економічним розвитком регіонів та держави»	кафедра менеджменту
3.	Міжнародна науково-практична конференція «Забезпечення якості вищої освіти: європейські й національні стандарти та індикатори»	кафедра соціальної роботи; кафедра соціальної педагогіки; кафедра педагогіки
4.	Міжнародна науково-практична конференція «Мистецька освіта в контексті глобалізації та полікультурності»	кафедра культурології та кіно-, телемистецтва; кафедра музичного мистецтва та хореографії; кафедра образотворчого мистецтва та професійної майстерності
5.	I Міжнародна науково-практична інтернет-конференція «Сучасні тенденції та перспективи розвитку фізичної культури учнівської молоді»	кафедра олімпійського та професійного спорту; кафедра спортивних дисциплін; кафедра теорії і методики фізичного виховання;

		кафедра фізичного виховання; кафедра здоров'я людини та фізичної реабілітації
6.	VI Міжнародна науково-практична конференція «Україна-Китай: діалог культур»	кафедра східних мов; кафедра світової літератури та російського мовознавства
7.	Міжнародна науково-практична конференція «Сучасні тенденції сходознавства»	кафедра східних мов; кафедра романо-германської філології; кафедра світової літератури та російського мовознавства
8.	Міжнародна науково-практична конференція «Інтеграція науки та практики на шляху модернізації корекційної освіти»	кафедра дефектології та психологічної корекції
Всеукраїнські		
1.	Всеукраїнська науково-практична конференція «Трансформація національної системи вищої освіти України в умовах зовнішніх викликів»	кафедра соціальної роботи; кафедра дошкільної та початкової освіти; кафедра психології; кафедра педагогіки; кафедра соціальної педагогіки
2.	Всеукраїнська науково-практична конференція «Методологічні питання дослідження масової свідомості в кризові періоди суспільного розвитку»	кафедра філософії та соціології
3.	Всеукраїнська науково-практична конференція «Мистецька освіта та естетичне виховання молоді»	кафедра музичного мистецтва та хореографії
4.	Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція «Філологія й лінгводидактика в науковому дискурсі XXI століття»	кафедра філологічних дисциплін
5.	Всеукраїнська наукова конференція «Українська література для і про дітей: історичні здобутки й тенденції розвитку»	кафедра філологічних дисциплін
6.	Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція: «Соціально-педагогічний простір: виклики сьогодення»	кафедра фізичного виховання
7.	Інтеграційний захід-майстер-клас «Наші права: вивчення та застосування в громаді» за проектом Ради Європи «Посилення захисту прав людини внутрішньо переміщених осіб в Україні»	кафедра соціальної роботи
8.	XIII Всеукраїнська наукова конференція «Слобожанщина: літературний вимір»	кафедра української літератури
9.	XV Всеукраїнська науково-практична конференція «Образне слово Луганщини»	кафедра української мови
10.	Всеукраїнська науково-практична конференція «Національно-патріотичне виховання дітей і молоді в контексті ствердження суб'єктності української держави»	навчально-науковий інститут педагогіки і психології
11.	«Слобожанська бесіда-9»	кафедра української філології та загального мовознавства
12.	Науково-практична веб-конференція «Актуальні питання документознавства: історія та сьогодення»	кафедра документознавства та інформаційної діяльності

13.	VII Всеукраїнська студентська науково-практична конференція «Мова й література у проекції різних наукових парадигм»	кафедра філологічних дисциплін
14.	IX Всеукраїнська студентська науково-практична конференція «Творчість Тараса Шевченка в контексті доби»	кафедра української літератури
15.	Всеукраїнська студентська науково-практична інтернет-конференція «Сучасні проблеми фізичного виховання і спорту: погляд молоді»	кафедра теорії і методики фізичного виховання
16.	Всеукраїнський фестиваль-конкурс «Обдарована молодь – 2016»	кафедра образотворчого мистецтва та професійної майстерності
17.	I Міжрегіональна наукова-практична конференція «Організація комплексної психолого-медико-педагогічної допомоги дітям з особливими освітніми потребами»	кафедра дефектології та психологічної корекції
18.	XIV Міжрегіональна наукова конференція з очно-заочною участю «Актуальні питання біології та медицини»	кафедра анатомії, фізіології людини та тварин; кафедра здоров'я людини та фізичної реабілітації
19.	Всеукраїнська наукова конференція «Теорія та практика управлінської діяльності в умовах соціокультурних трансформацій»	кафедри державної служби, адміністрування та управління
Регіональні		
1.	Регіональна наукова конференція «Творчі пошуки в галузі мистецтва та художньої освіти: сучасний стан та перспективи»	кафедра культурології та кіно-, телемистецтва
2.	Регіональна наукова конференція «Культурологічні аспекти в лінгвістичному просторі»	кафедра романо-германської філології
3.	Науковий семінар-практикум «Метафоричні асоціативні карти – практика роботи з сім'ями, групами та спільнотами під час і після особистої чи соціальної травми: шлях до зцілення і ресурсів»	кафедра психології
4.	Регіональна наукова конференція «Молоді вчені: гіпотези, проекти, дослідження»	кафедра біології
5.	«Круглий стіл «Чорнобиль – це трагедія або попередження?»	ВП «Брянківський коледж ЛНУ імені Тараса Шевченка»
6.	Регіональний науковий семінар «Відомий незнайомець Іван Франко»	ВП «Брянківський коледж ЛНУ імені Тараса Шевченка»
7.	Науково-практична студентська конференція «Крок у науку»	ВП «Рубіжанський політехнічний коледж імені О.Є. Порай-Кошиці»
8.	Науково-практична студентська конференція «Молодь, освіта, наука, культура і національна самосвідомість»	ВП «Рубіжанський політехнічний коледж імені О.Є. Порай-Кошиці»
9.	Відкрита регіональна науково-практична конференція «Актуальні проблеми фізичного виховання, здоров'я і спорту в сучасному світі»	кафедра здоров'я людини та фізичної реабілітації
10.	Регіональний метод-квест «Розвиток сучасної субкультури дошкільника засобами інформаційного середовища»	ВП «Лисичанський педагогічний коледж ЛНУ імені Тараса Шевченка»
11.	Регіональна науково-практична конференція	ВП «Лисичанський

	«Проблеми надання освіти особам з особливими потребами в умовах інклюзивного освітнього простору»	педагогічний коледж ЛНУ імені Тараса Шевченка»
12.	Обласний круглий стіл «Екологізація шкільної природничо-математичної освіти в умовах запровадження нового державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти»	ВП «Лисичанський педагогічний коледж ЛНУ імені Тараса Шевченка»
13.	Обласний семінар-практикум «Інноваційні підходи до викладання навчальної дисципліни «Фізична культура»	ВП «Лисичанський педагогічний коледж ЛНУ імені Тараса Шевченка»
14.	Обласний педагогічний фріланс «Я – педагог нової генерації»	ВП «Лисичанський педагогічний коледж ЛНУ імені Тараса Шевченка»
15.	Науково-методичний семінар з проблем сучасної педагогічної освіти для молодих педагогічних кадрів (секція філологічних дисциплін)	ВП «Лисичанський педагогічний коледж ЛНУ імені Тараса Шевченка»
16.	Семінар-практикум «Сучасні технології дистанційної освіти» (секція інформаційно-математичних дисциплін)	ВП «Лисичанський педагогічний коледж ЛНУ імені Тараса Шевченка»

3.4. Науково-дослідні роботи, що виконувалися в 2016 році

У звітному році відповідно до комплексного зведеного плану в університеті виконувалось **67** НДР:

1. 3 фундаментальні роботи фінансувалися МОН України (таблиці 6,7):

Таблиця 6

Науково-дослідні роботи, що фінансувалися з державного бюджету Міністерства освіти і науки України в 2016 році

№ з/п	Структурний підрозділ	Назва теми	Науковий керівник
1	Науково-дослідний центр «Управління якістю освіти»	Моніторинг якості навчального процесу у вищих навчальних закладах України	Курило В. С., доктор педагогічних наук, професор, академік НАПН України
2	Кафедра алгебри та системного аналізу	Напівгрупи та структурні властивості дімоноїдів	Жучок А. В., доктор фізико-математичних наук, професор
3	Кафедра філософії та соціології	Масова свідомість в зоні воєнного конфлікту на Донбасі	Кононов І.Ф., доктор соціологічних наук, професор

Таблиця 7

Науково-дослідна робота, що фінансувалася з Державного фонду фундаментальних досліджень України в 2016 році

№ з/п	Структурний підрозділ	Назва теми	Науковий керівник
1	Кафедра політології та правознавства	Місце збройного насилля в системі владних відносин	Вовк С.О., кандидат історичних наук, доцент

2. **Грант** Національної програми Словаччини отримали Жучок А.В., Жучок Юлія, вони пройшли стажування у Пряшівському університеті у жовтні – березні 2016 року.

3. **Грант** Британської ради в Україні на науково-дослідний проект *Research Capacity Building: A case study of Displaced University* в рамках програми інтернаціоналізації вищої освіти. Грант отримала доц. Мигович І. В.

4. Решта науково-дослідних робіт з державною реєстрацією виконувались без фінансування.

У звітному році Міністерством було оголошено 2 конкурси: вперше – для молодих учених віком до 35 років та традиційний конкурс наукових проектів. На жаль, з усього університету було подано лише 1 проект: під керівництвом академіка НАПН України Курила В.С., і жодного від молодих дослідників. Я вважаю, що така мала кількість проектів може означати тільки одне – пасивність більшості учених університету, у тому числі й нашої молоді. Але ми маємо і гарні приклади, зокрема хочу зробити наголос на науковій роботі молодого колективу «Місце збройного насилля в системі владних відносин», які отримали фінансування, до речі вперше за останні 15 років, з Державного фонду фундаментальних досліджень України (150 тис. грн. на півроку). Отже, треба тільки мати наукову ідею й велике бажання її реалізації. Відділ аспірантури регулярно надсилає електронною поштою інформацію про проведення конкурсів НДР, тож прошу, слідкуйте за цим. Крім того, міжнародний відділ університету також має базу даних по грантах, що надаються різними закордонними організаціями. Будь ласка, беріть участь!

На виконання НДР було залучено **471** (у 2015 р. – 459) науково-педагогічний працівник, із них: докторів наук – **51** (у 2015 р. – 43),

кандидатів наук – **247** (у 2015 р. – 228), докторантів та аспірантів – **147** (у 2015 р. – 182). Але слід зазначити, що у штаті університету працює лише **30** докторів наук та **208** кандидатів, решта – це сумісники, більшість з яких нам не надають інформацію про свою наукову роботу. Цю ситуацію треба виправляти: якщо науковець працює в університеті, то він повинен проводити й наукову роботу й отримувати результат.

У 2016 році ученими університету подано **9** заявок на видачу охоронних документів, з них винаходи – **1**, корисні моделі – **7**. Отримано охоронних документів (патентів) – **4**, з них на корисну модель – **3** (Кіреєв І. Ю., Могильний Г. А., Шви́ров В. В., Кіреєв Д. І., Донченко В. Ю., Сєногонова Л. І., Дрель В.Ф.) (у 2015 р. – 6), **1** свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір (Гавриш Н.В.).

Незважаючи на ухвалу минулого року про зобов'язання науковців, які опублікували монографію, посібник чи підручник, оформлювати авторські права на твір, отримано всього 1 охоронний документ. Тобто, на жаль, пройшов рік, а ситуація не змінилась. Ми вимушені знову просити наших науковців все ж набратися сил та подолати інертність з цього питання і почати активно захищати свої авторські права.

Зауважимо, що на сайті університету у розділі «Аспірантура й докторантура» є розділ «РЕЄСТРАЦІЯ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ», у якому знаходиться електронна адреса офіційного веб-порталу Державної служби інтелектуальної власності, де можна знайти всю необхідну інформацію щодо процедури і механізму державної реєстрації **<http://sips.gov.ua>**.

Протягом 2016 року **49** наукових розробок впроваджено в діяльність інших ВНЗ, установ, підприємств, організацій. Але усі ці впровадження не принесли прибуток університету, оскільки не було укладено жодного договору про апробацію або трансфер розробки.

Одним із перспективних напрямків розвитку університету є наукове співробітництво, що здійснюється через установлення та розширення

контактів із зарубіжними університетами-партнерами, науково-дослідними центрами та організаціями. Протягом звітнього року науковці університету були задіяні до виконання близько **50** міжнародних наукових проектів і програм. У 2016 році було укладено **2** угоди (*British Council, Jan Kochanowski University in Kielce*) про наукову та науково-технічну співпрацю з закордонними закладами освіти, **1** угоду (*British Council*) – щодо виконання спільних наукових і науково-технічних проектів.

3.5. Наукові публікації та участь у міжнародних рейтингах

За результатами наукових досліджень науковцями університету опубліковано **1201** наукову працю (2015 р. – 1331), з них: монографій – **15**, (2015 р. – 20), статей у престижних зарубіжних виданнях – **88** (2015 р. – 142), статей у журналах з імпакт-фактором – **58** (2015 р. – 53), у наукових фахових виданнях України – **715**, підручників – **2** і навчальних посібників – **71** (2015 р. – 43); тез за матеріалами конференцій – **48**.

Щодо рейтингу університету за показниками наукометричної бази даних *Scopus*, то він посів **69** місце з кількістю публікацій – **84**, цитувань – **167**.

У звітньому році, як і в минулому, 6 науковців університету мають h-індекс у базі даних *Scopus*, найкращі показники: Жучок А. (h = 4), Жучок Ю. (h = 3), Хорошилов Г. (h = 3), Твердохліб Н. (h = 2). Загальний h-індекс університету дорівнює **7** (2015 р. – 6).

Учені університету мають індекси цитування за даними й інших наукометричних баз. Ми наголошуємо на цитуванні у базі *Scopus*, оскільки індекс цитування університету МОН поки визначає саме за цією базою.

У міжнародному рейтингу *Webometrics Ranking of World's Universities* ЛНУ імені Тараса Шевченка посів **71 (8828)** місце.

У звітньому році добре попрацювали викладачі відокремлених структурних підрозділів університету, вони підготували **120** статей і тез (2015 р. – 107). Особиста подяка за це науковцям ВП «Лисичанський

педагогічний коледж ЛНУ імені Тараса Шевченка» на чолі з директором – Міненко Галиною Миколаївною.

3.6. Діяльність аспірантури та докторантури

У минулому році університет пройшов ліцензування аспірантур. За новим переліком відкрито 13 спеціальностей в аспірантурі та 2 в докторантурі. Усі спеціальності є на сайті університету у розділі «Аспірантура й докторантура», а також у правилах прийому.

У докторантурі університету навчається **13** осіб: за старим переліком – **11** осіб з **15** спеціальностей (2015 р. – 19 з 15 спеціальностей), за новим: **2** особи з **2** спеціальностей. В аспірантурі навчається **134** особи: за старим переліком – **101** особа із **46** спеціальностей (2015 – 163 із 46 спеціальностей), за новим – **33** з **13** спеціальностей; із них на бюджетній основі – **113** (2015 р. – 146), на комерційній – **21** (2015 р. – 17), до речі у нас навчається один іноземець. У цільовій аспірантурі та докторантурі інших організацій і установ навчається **16** осіб. Якщо говорити про загальну картину, то ми маємо зменшення кількості аспірантів та докторантів порівняно з минулим роком. Але для цього є об'єктивні обставини, які вам усім відомі.

Наразі в університеті діє **8** спеціалізованих учених рад із захисту докторських (кандидатських) дисертацій:

Протягом звітнього року у спеціалізованих вчених радах університету захищено **8** докторських і **18** кандидатських дисертацій. З них штатними докторантами й аспірантами – **3** докторські та **15** кандидатські дисертації під керівництвом: проф. Савченка С.В. – 4, проф. Галича О.А. – 2, проф. Ваховського Л.Ц. – 1, проф. Докучаєвої В.В. – 1, проф. Панченко Л.Ф. – 1, проф. Хрикова Є.М. – 1, проф. Харченка С.Я. – 1.

Декілька слів стосовно ефективності докторантури та аспірантури. Закінчили докторантуру протягом 3 років – **28** осіб, захистилися або подали до спеціалізованої ради – **10** осіб, що складає 36 %. Звертаємо вашу увагу на 2016 рік – випуск **8** осіб, захистилися або подали до захисту лише один.

Ще гірше становище у звітному році з аспірантурою. У 2016 році закінчили аспірантуру **56** осіб і тільки **6** аспірантів захистилися або подали дисертації до захисту. Зокрема, «Загальна педагогіка та історія педагогіки» випуск – 7, захист – 1, «Теорія і методика професійної освіти» випуск – 7, захист – 1. За 3 роки **232** особи ми випустили, а захистилося лише **38** осіб. Тому усім нам треба брати приклад з таких спеціальностей, як: Всесвітня історія: випуск – 1, захист – 1; Інформаційно-комунікаційні технології в освіті: випуск – 1, захист – 1; Теорія літератури: випуск – 2, захист – 1.

3.7. Наукова робота студентів у 2016 році

У **2016 році** було отримано певні досягнення в організації наукової роботи студентів. Так, на всіх кафедрах, факультетах, в інститутах та інших структурних підрозділах відбулися студентські конференції, наукові читання, науково-методичні семінари, круглі столи, наукові дискусії, майстер-класи, наукові студентські ярмарки, публічні захисти студентських наукових робіт. З метою популяризації науки, посилення інтеграції наукового й навчального процесів та залучення студентів до наукової роботи у квітні 2016 р. проведено презентації стану та перспектив наукових досягнень викладачів і кафедр. Загалом у науковій роботі в 2016 році взяло участь **2354** студентів.

У звітному році традиційно в університеті проводився I етап Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт, на який подано **83** роботи молодих науковців (2015 р. – 56).

4 студенти стали переможцями Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт, **1** студент – переможець II етапу Всеукраїнської студентської олімпіади. Крім того, **9** студентів університету стали переможцями інших конкурсів (Міжнародного конкурсу «Мій рідний край», XVI Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика, VI Міжнародного мовно-літературного конкурсу імені Тараса Шевченка, відкритого конкурсу студентських наукових робіт «Молодь і поліграфія»,

Обласного конкурсу молодих літераторів Луганщини – 2015).

У наукових виданнях ЛНУ та інших ВНЗ опубліковано **730** студентських статей та тез (2015 р. – 272), **816** студентів університету залучено до роботи СНТ кафедр, структурних підрозділів; взяли участь у міжнародних і всеукраїнських науково-практичних конференціях та семінарах молодих учених і студентів (2015 р. – 619).

3.8. Діяльність видавництва Державного закладу «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»

Видавництво університету об'єднує творчі зусилля редакційних колегій 8 наукових журналів, які внесені до переліку фахових видань ВАК України. У 2016 році вийшло у світ:

- «Education and Pedagogical Sciences («Освіта та педагогічна наука» (педагогічні науки) – 2 номери;
- «Алгебра та дискретна математика» – 4 номери;
- «Соціальна педагогіка: теорія та практика» (педагогічні науки) – випуску не було;
- «Економічний вісник Донбасу» (економічні науки) – 4 номери;
- «Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка» (педагогічні, соціологічні, мистецькі та історичні науки) — 8 номерів;
- «Лінгвістика» (філологічні – українська, російська мови) – 2 номери;
- Електронний журнал «Науковий вісник Донбасу» (педагогічні науки) – 1 номер.

Журнал „Algebra and Discrete Mathematics” входить до чотирьох баз даних: Scopus (імпакт-фактор журналу – 0,205), Mathematical review (США), Zentral Blat (Німеччина), Math-Net.ru. Журнал „Education and Pedagogical Sciences” включено до міжнародної бібліографічної і реферативної бази даних Ulrich's Periodicals Directory (США).

3.9. Інноваційна діяльність

У 2016 році під керівництвом провідних учених університету було продовжено розробку й реалізацію інноваційних проектів, спрямованих на розвиток різних сфер матеріальної та духовної культури.

Наведемо основні здобутки університету в цьому напрямі та окреслимо перспективи розвитку.

1. Розроблено власну платформу **„Електронний університет”** в українському сегменті кіберпростору: ЛНУ.УКР, яка забезпечує підтримку освітнього процесу в університеті на основі інформаційних технологій навчання – реєстрацію студентів, створення комп'ютерних тестів, проведення тестування та ін. Платформа забезпечує доступ до створення та проведення комп'ютерних тестів незалежно від розташування викладачів, студентів та університету (клієнт-серверна технологія).

На основі платформи „Електронний університет” розроблено автоматизовану систему управління публічною інформацією університету (АСУПІУ), що дозволяє в автоматичному режимі здійснювати введення даних, їх збереження, пошук та обмін публічною інформацією з державними автоматизованими системами контролю з використанням API- інтерфейсу.

На основі платформи „Електронний університет” розроблено власну підсистему для проведення online-лекцій у реальному часі, яка базується на електронних лекційних аудиторіях (e-Room) та розподіленому розташуванню в кіберпросторі всіх учасників освітнього процесу університету (студентів, викладачів) та ін. Підсистема працює в тестовому режимі. Планується її поступове впровадження в освітній процес університету в 2017 р.

2. У проекті **„Розробка продуктів лікувально-профілактичного призначення з використанням гідробіонтів вітчизняного походження”** досліджено та розроблено способи виготовлення борошняних виробів з підвищеною біологічною цінністю, смаковими та лікувальними властивостями з використанням продуктів переробки гідробіонтів Чорного

моря, а також зі зниженою тривалістю технологічного процесу та зменшеною собівартістю готових виробів. За результатами роботи отримано три патенти на винахід. Крім того, розроблено технологію виробництва майонезу з використанням ультрафільтраційних похідних молочної сировини, яка забезпечує отримання продукту підвищеної поживної цінності за рахунок повного використання харчового потенціалу білково-вуглеводної молочної сировини, розширює асортимент низькокалорійних емульсійних соусів, сприяє зменшенню енергетичних ресурсів, зниженню собівартості готової продукції та підвищенню ефективності технологічного процесу за рахунок скорочення кількості технологічних операцій. За результатами роботи отримано три патенти на корисну модель.

3. Проект **„Створення сортів озимої пшениці напівінтенсивного та інтенсивного типів”**. Інноваційні сорти озимої пшениці Луганської селекції: Станіслава, Лугастар, Дар Луганщини, Апогей Луганський. Сорти відзначаються стійкістю до несприятливих умов навколишнього середовища, стабільно високою урожайністю, відмінними мукомольно-хлібопекарськими показниками. Прибавка урожаю над стандартом 9,6 ц/га. Сорти озимої пшениці занесено до Державного Реєстру сортів рослин України з рекомендацією для використання у виробництві. У навчально-агропромисловому господарстві ЛНУ імені Тараса Шевченка у 2015 – 2016 році було одержано насіннєвий матеріал „Апогей Луганський”, „Дар Луганщини”, „Лугастар”, „Станіслава”, який реалізовано ТОВ „Алмейда груп” на суму 445,3 тис. гривень.

4. У межах теми **„Основи синтезу комбінованих систем розпізнавання та управління промисловими технологічними процесами”** розроблено спосіб розпізнавання образів, який передбачає сприйняття образу об'єкта розпізнавання за допомогою пристроїв реєстрації його характеристик, формування сукупності інформаційних ознак та подальше проведення аналізу цих ознак для відношення образу до одного з передвизначених класів на основі подібності. На основі отриманої сукупності

інформаційних ознак, формулюється сукупність образів на основі інформації різної природи виникнення, та здійснюється селекція цих образів з їх подальшим аналізом для класифікації. Створено пристрій розпізнавання образів та пристрій для вимірювання відстані за допомогою ультразвуку. За результатами роботи отримано 4 патенти на корисну модель.

5. Проекти під інвестиційну програму **регіонального розвитку** в межах Стратегії розвитку Луганської області 2020: 1) OpenSpace як діалогова платформа для жінок та молоді зони збройного конфлікту (м. Старобільськ); 2) Центр розвитку творчого потенціалу молоді, яка навчається в закладах професійно-технічної освіти.

6. Проекти під програму **Erasmus+ K2 Mobility**: 1) Modernization of Pedagogical Higher Education by Innovative Teaching Instruments [MoPED]; 2) FROM OPEN UNIVERSITY TO OPEN SOCIETY. „FOUTOS” OR „E-FOCUS”.

Крім окремих проектів, було продовжено інноваційну діяльність в межах наукових підрозділів університету, перерахованих вище.

Так, в університеті з 2001 р. в університеті успішно функціонує **науково-дослідний центр «Управління якістю освіти» (спільно з Інститутом вищої освіти НАПН України)** (директор – С. В. Савченко, доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, ректор).

Головною метою Центру є пошук оптимальних шляхів розвитку та функціонування вищої школи, впровадження досягнень педагогічної науки в навчально-виховний процес у ВНЗ I-IV рівнів акредитації, генерування та апробація сучасних педагогічних теорій і технологій, розробка концептуальних ідей подальшого розвитку вищої освіти.

У 2016 році Центром удосконалено:

а) модель моніторингу якості навчального процесу, яка може бути впроваджена у вищих навчальних закладах з урахуванням специфіки їхньої освітянської роботи й наявних проблем навчального процесу;

б) моніторингові процедури, які носять варіативний характер, та

авторська методика, застосування яких може бути апробована як в усьому навчальному закладі, так і в окремих його структурних підрозділах або на різних етапах професійної підготовки майбутніх фахівців, що забезпечить ефективність управління якістю навчального процесу та участь у цьому всіх суб'єктів навчального процесу;

в) компетентнісні моделі випускника як результативної основи моніторингу якості навчального процесу, яка може бути використана для створення моделей випускника за конкретними напрямками підготовки.

Методика дозволяє здійснювати моніторинг якості процесної та результативної діяльності сторін навчального процесу у ВНЗ, а також підвищити якість навчального процесу у ВНЗ та рівень компетентності майбутніх фахівців.

За результатами дослідження було захищено 4 кандидатські дисертації, проведено Міжнародну науково-практичну конференцію «Забезпечення якості вищої освіти: європейські й національні стандарти та індикатори» (21–22 квітня 2016 р.), за результатами якої видано збірник матеріалів.

З 2005 р. на базі університету функціонує **науково-дослідний центр з проблем соціальної педагогіки та соціальної роботи НАПН України** (директор – С. Я. Харченко, доктор педагогічних наук, професор).

Протягом року було продовжено *дослідження комплексних наукових тем*: «Зміст і технологія соціально-педагогічної діяльності з дітьми групи ризику»; «Теоретико-методичні основи змісту й технології навчання студентів соціальній роботі». *Проведено науково-практичні дослідження з проблем*: превенції соціального сирітства в умовах територіальної громади міста; соціально-педагогічної допомоги сім'ям, що потрапили у складні життєві обставини, а також сім'ям, внутрішньо переміщених осіб із зони проведення АТО; соціально-педагогічної роботи з неповнолітніми засудженими в пенітенціарних закладах України; соціалізації дітей та молоді; соціально-педагогічного супроводу сімей, що виховують дітей із вадами розвитку; технологічні аспекти соціально-педагогічної роботи із різними

групами клієнтів; професійної підготовки майбутніх соціальних педагогів щодо формування креативності; підготовки старших підлітків до самостійного життя в умовах дитячого будинку сімейного типу, а також профілактики асоціального впливу релігійних культів на підлітків у соціально-педагогічному середовищі.

Уже четвертий рік поспіль *продовжується реалізація Міжнародного проекту* «Програма підтримки сімей та захисту прав дітей «СОС Дитяче Містечко» (Міжнародної благодійної організації SOS-Kinderdorf International, Австрія) *щодо впровадження ключових політик «СОС – дитячих містечок»:* Програмна політика «Дитина в центрі уваги», політика формальної освіти «Навчання для життя» та політика захисту дитини «Безпека дитини – справа всіх і кожного», а саме – *науково-методичний супровід пілотного проекту* щодо розвитку сімейних форм виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування та таких, які мають ризик втратити батьківське піклування. У 2016 р. продовжено виконання соціальних проектів: «Укріплення громад для забезпечення потреб вразливих сімей на півночі Луганської області» (за підтримки ЮНІСЕФ) та «Надання кваліфікованих соціально-психологічних послуг внутрішньо переміщеним дітям та сім'ям у Старобільську та Сєверодонецьку Луганської області» (за підтримки Уряду Японії та Програми розвитку ООН в Україні).

Результатом наукової роботи центру стало видання 2 навчально-методичних посібників, друк 29 наукових статей у фахових виданнях України та країн СНД, проведення Всеукраїнської науково-практичної конференції «Трансформація національної системи вищої освіти України в умовах зовнішніх викликів» (20–21 жовтня 2016 р.).

За результатами наукових досліджень Центру у 2016 році захищено 1 докторську дисертацію.

З метою координації фундаментальних досліджень, що проводяться в університеті з науковими програмами НАН України спільними наказами НАН України та Міністерства освіти і науки України, в ЛНУ імені Тараса

Шевченка відкрито та успішно функціонують **5 філіалів інститутів НАН України.**

Східний філіал Інституту літератури імені Т. Г. Шевченка НАН України (директор – О. А. Галич, доктор філологічних наук, професор) створено у 2001 р. з метою організації сприятливих умов розвитку фундаментальних досліджень літературного процесу в східному регіоні України та східній діаспорі, комплексного вивчення історії культурних взаємозв'язків між цими регіонами, активізації творчих контактів науковців України з їхніми колегами в країнах близького та дальнього зарубіжжя.

Наукова новизна й практична значущість результатів наукових досліджень станом на 2016 рік:

- проводиться комплексне дослідження літературного процесу в східному регіоні України та східній діаспорі, що охоплює історію культурних взаємозв'язків між цими регіонами, сприяє активізації творчих контактів науковців з їхніми колегами країн близького зарубіжжя;
- залучаються до наукового обігу раніше невідомі факти, імена письменників, творчість яких пов'язана зі східним регіоном України: подаються нові зразки фахової інтерпретації їхнього доробку з огляду на сучасні методологічні підходи до осмислення теоретичного й історико-літературного матеріалу;
- актуалізуються проблеми та перспективи теоретичного, історико-літературного, компаративного та методичного аспектів дослідження регіонального дискурсу національного письменства;
- виявляються загальні закономірності розвитку української літератури, зокрема в аспекті розгортання в ній маргінальних культурних дискурсів.

Результати досліджень відображені у 10 статтях у журналах, що включені до переліку наукових фахових видань України. За результатами досліджень було захищено 2 кандидатські дисертації.

Філіал інституту прикладної математики та механіки НАН

України (директор – А. В. Жучок, доктор фізико-математичних наук, професор) створено у 2004 р. з метою організації комплексних досліджень з проблем математики та їх застосувань.

У 2016 році продовжено здійснення фундаментальних досліджень з математики та її додатків:

- розв'язано проблему опису вільного добутку довільних сильних доппельнапівгруп та, як наслідок, описано вільну сильну доппельнапівгрупу довільного рангу;
- побудовано деякі відносно вільні сильні доппельнапівгрупи;
- розв'язано задачу побудови конструкції вільної лівої (правої) n -дінільпотентної доппельнапівгрупи та вільної n -дінільпотентної доппельнапівгрупи;
- охарактеризовано найменшу n -дінільпотентну та найменшу ліву (праву) n -дінільпотентну конгруенції на вільній доппельнапівгрупі;
- розв'язано проблему Б. І. Плоткіна про опис автоморфізмів категорій вільних скінченно породжених алгебр для двох многовидів: комутативних дімоноїдів та комутативних g -дімоноїдів;
- доведено, що вільні тріюїди довільного рангу визначаються своїми напівгрупами ендоморфізмів (ці результати доповнюють результати Б. Шайна, Г. Машевицького, Е. Форманека про визначеність напівгрупами ендоморфізмів вільних напівгруп, вільних моноїдів та вільних груп);
- побудовано конструкцію вільного тріюїду довільного рангу й описано напівгрупу ендоморфізмів вільного моногенного тріюїду;
- знайдено абстрактні характеристики напівгрупи ендоморфізмів вільного моногенного тріюїду.

Філіал Інституту економіки промисловості НАН України (директор – В. І. Ляшенко, доктор економічних наук, професор) створено у 2004 р. з метою комплексного дослідження фундаментальних і прикладних проблем сучасного соціально-економічного розвитку Донецького регіону та України.

У результаті проведених досліджень отримало подальший розвиток науково-методичного забезпечення розрахунків у ході співробітництва малого та великого бізнесу, для чого запропоновано механізм поширення спрощеної акредитивної форми розрахунків як гарантії здійснення платежу в сфері малого підприємництва. Здійснено аналіз реалізації регуляторної політики та удосконалення бізнес-середовища в Україні у 2010-2014 роках, на основі якого запропонований концептуальний підхід стимулює відмову від «бар'єрного» характеру регуляції і заміну його набором правил, які узгоджують інтереси держави та інших економічних суб'єктів. При цьому передбачається використання як методів державної регуляції, так і механізмів недержавного забезпечення дотримання правил, зокрема саморегулювання господарської діяльності.

На основі узагальнення теоретичних підходів сучасної «нової економічної географії» запропоновано концептуальний підхід до формування комплексного показника оцінки ефективності реалізації стратегії розвитку просторових утворень, який дозволяє розповсюдити загальний методологічний підхід до моніторингу та оцінки розвитку не тільки територій будь-якого рівня, але і для мікрорівня (підприємств та їх структурних підрозділів). Отримав подальший розвиток науково-методичний підхід до оцінки рівня модернізації регіонів, економічних районів та міст, який може бути використаний при віднесенні їх за характером структурних трансформацій від фази традиційної індустріалізації до некроіндустріальної, постіндустріальної та неоіндустріальної фаз розвитку та проведенні моніторингу та рейтингування відповідних просторових утворень в ході оцінки реалізації стратегій регіонального та місцевого розвитку.

За результатами наукового дослідження опубліковано 33 статті.

Науково-дослідний центр імені В. М. Бейліса «Схід-Захід: теорія та історія міжцивілізаційних стосунків» (директор – М. С. Бурьян, доктор історичних наук, професор).

Метою центру є організація науково-дослідної роботи, спрямованої на вивчення теорії та історії міжцивілізаційних стосунків у продовження досліджень наукової школи сходознавства, засновником якої був доктор історичних наук, професор В. М. Бейліс.

Досліджені й частково адаптовані до навчального процесу наступні науково-дослідні теми: «Зміцнення позиції Російської імперії на Південному Кавказі, 1801 – 1879 рр.», «Ідеологічне обґрунтування рабства в суспільній думці Західної Європи та США у другій половині XV – наприкінці XIX ст.», «Велика Британія і міжнародні протиріччя навколо поділу персько-месопотамської нафти, 1918 – 1928 рр.», «ООН і проблема протидії міжнародному тероризму, друга половина XX – початок XXI століття».

Результати досліджень дозволяють на сучасному науковому рівні викладати актуальні питання світової історії та історії міжнародних відносин. Крім того, директор центру є постійним рецензентом журналу «Європейські історичні студії: науковий журнал».

Науково-дослідницька лабораторія «Дослідження інформаційних систем та електронних навчальних програм» (завідувач – Г. А. Могильний, кандидат технічних наук, доцент).

Здійснювалась наукова та науково-технічна діяльність спільно з Національним університетом біоресурсів і природокористування України (НУБіП України), Інститутом кібернетики імені В.М. Глушкова НАН України (ІК НАНУ), Європейським університетом (м. Київ). Напрями досліджень: методи та засоби побудови навігаційних ГІС реального часу; методи та засоби побудови комп'ютерних систем і мережі; методи та засоби автоматизації технологічних процесів; методи побудови електронних курсів на засадах онтологічних методів.

За результатами дослідження отримано 1 патент на корисну модель та подано 4 заявки на видачу охоронних документів на об'єкти інтелектуальної власності.

Науково-дослідницька лабораторія з проблем розвитку та використання інформаційно-комунікаційних технологій навчання у вищих навчальних закладах (завідувач – О. С. Меньяйленко, доктор технічних наук, професор).

Лабораторією розробляються педагогічні технології навчання на основі web-технологій, що дозволяють мінімізувати витрати на організацію навчального процесу та розробляти індивідуальні стратегії навчання.

Впровадження розроблених технологій у навчальний процес університету дозволить викладачам проводити лекції в online режимі для студентів відокремлених факультетів та зменшити витрати університету на відрядження.

За результатами дослідження опубліковано 6 статей (у тому числі, 2 – у журналі з імпаکت-фактором).

Науково-дослідницька лабораторія підготовки проблемно-компетентних фахівців з дошкільної та початкової освіти (завідувач – В. В. Докучаєва, доктор педагогічних наук, професор).

Робота лабораторії у 2016 році була підпорядкована розробці науково-дослідних стратегічних завдань:

- соціально-педагогічна технологія педагогічної підтримки дітей-сиріт;
- технологія виховання самостійності у дітей 3 року життя в умовах дитячих будинків;
- система організації волонтерської діяльності в педколеджі;
- система формування управлінської культури керівників дошкільної освіти з науково-методичним супроводом;
- технологія інформаційно-ігрової творчості для дітей дошкільного віку;
- технологія формування рефлексивних конструктів у процесі контекстного навчання майбутніх учителів початкових класів;

- технологія формування у старших дошкільників основ логічного мислення в освітньому середовищі ВНЗ.

За темою дослідження надруковано 7 статей у фахових виданнях та захищено 1 кандидатську дисертацію.

3.10. Наукова бібліотека університету

Через евакуацію університету в м. Старобільск було втрачено матеріально-технічне забезпечення бібліотеки та кадровий склад: загальна площа приміщень скоротилась у 14 разів; сучасне технічне забезпечення скоротилось комп'ютерів у 7 разів, принтерів – у 15, сканерів – у 10; універсальний книжковий фонд скоротився в 54 рази; персонал бібліотеки скоротився у 13 разів; фінансове забезпечення скоротилося в 36 разів.

До складу наукової бібліотеки входять бібліотеки структурних підрозділів університету, зокрема, бібліотека Лисичанського педагогічного коледжу та Рубіжанського політехнічного коледжу імені О. Є. Порай-Кошиці.

Специфіка роботи університету під час евакуації, змішана форма навчання вимагають зміни пріоритетів в роботі Наукової бібліотеки щодо інформаційно-бібліотечного забезпечення освітньої та наукової діяльності університету.

Стратегія діяльності бібліотеки протягом останніх років була спрямована на відновлення інформаційного супроводу та забезпечення нагальних потреб студентів і науковців, зокрема на оптимізацію навчального процесу та наукової діяльності.

Основний напрям роботи полягав продовженні роботи щодо відновлення та формування бази документно-інформаційних ресурсів та представлення їх в мережі Інтернет, забезпечення вільного доступу користувачів до інформації як на традиційних, так і на електронних носіях, активізацію інформаційно-бібліографічної діяльності із забезпечення навчального-процесу та здійснення соціокультурної діяльності.

Виходячи з основних завдань державної програми „Освіта”, Законів України „Про бібліотеки і бібліотечну справу”, „Про вищу освіту”, „Про національну програму інформатизації”, Концепції розвитку освіти на 2015–2025 рр., Концепції національної програми інформатизації України, тощо, основними напрямками роботи наукової бібліотеки у 2016 р. були:

- задоволення інформаційних потреб своїх користувачів, що виникають у процесі навчання та наукової діяльності;
- сприяння формуванню надійного й комфортного електронного інформаційного середовища;
- виховання свідомого громадянина, патріота, набуття молоддю соціального досвіду, високої культури міжнаціональних взаємовідносин, формування у молоді потреби та вміння жити в громадському суспільстві, духовності, моральної та художньо-естетичної культури;
- поточне комплектування, облік бібліотечних фондів документів та інформаційних ресурсів, їх наукова обробка;
- пропаганда документів та інформаційних ресурсів, організація доступу до них;
- удосконалення бібліотечно-інформаційних послуг на основі використання інтернет-технологій;
- розвиток творчої ініціативи бібліотечних працівників та підвищення їх професіоналізму;
- зміцнення партнерства між бібліотеками та іншими організаціями як засіб розвитку електронних бібліотечних сервісів, мета яких – не формування друкованих фондів, а задоволення саме запитів читачів, що становить головну відміну від традиційного бібліотечного обслуговування.

Протягом року бібліотека надавала послуги студентам і викладачам університету як в традиційному форматі, так через мережу Інтернет. Було продовжено роботу щодо наповнення сайту бібліотеки (<http://libr.luguniv.edu.ua/>), на якому представлено довідкову та іншу інформацію про роботу бібліотеки та її ресурси.

На державному рівні у 2016 році відзначалися:

- 95-річниця заснування ДЗ „Луганський національний університет імені Тараса Шевченка”;
- Роком Івана Франка та Роком Борисом Возницького;
- Рік англійської мови;
- 910 років (1106) укладання князем Володимиром Мономахом першого дидактично-художнього твору княжої Русі «Повчання»;
- 400 років від заснування Суботова (1616) – спадкового маєтку Богдана Хмельницького, першої гетьманської столиці;
- 360 років тому відбулася битва під Берестечком – одна із найбільших битв Визвольної війни 1648 – 1654 рр. під проводом Богдана Хмельницького (1651);
- 170 років тому (1846) Т. Г. Шевченко написав «Заповіт»;
- 75-та річниця трагедії Бабиного яру.

Відзначається згідно Указу Президента України №471/2015:

- 30-та річниця аварії на Чорнобильській АЕС;
- 25-та річниця незалежності України;
- 20-та річниця Конституції України;

Видатних особистостей:

- 370 років від дня народження І. І. Скоропадського (1646-1722) українського військового, політичного та державного діяча, гетьмана Лівобережної України (1708-1722);
- 150-річчя від дня народження першого президента України, визначного державного і громадського діяча Михайла Грушевського. Указ Президента України № 63 від 9 лютого 2015 року (вересень 2016 р. – проведення «Днів Михайла Грушевського в Україні»).
- 160-річчя від дня народження українського письменника, поета філософа, вченого, громадського і політичного діяча Івана Яковича Франка (1856-1916).

– Відзначення 1000-ліття духовно-культурних зв'язків Київської Русі та Святої Гори Афон. Проект Постанови ВР №1397 від 11.12.2014. з метою сприяння відродженню забутої вітчизняної духовно-культурної спадщини.

Відповідно до визначених дат, співробітниками бібліотеки у звітному році були розроблені план культурно-просвітницьких заходів і план заходів щодо реалізації концепції національно-патріотичного виховання студентської молоді й відповідно підготовлені:

– матеріали для проведення масових заходів та кураторських годин на допомогу кураторам навчальних груп:

1. Розробка виховного заходу до дня „Соборності України”;
2. Презентація та підбір відеоматеріалів до кураторської години, присвяченої державним символам України;
3. Виставка наукових робіт викладачів університету до 95-річчя з Дня заснування університету.

– тематичні огляди:

1. 21 лютого – Міжнародний день рідної мови: тематичний огляд літератури, присвячений Міжнародному дню рідної мови.
2. „Заповіту – 170!”: тематичний огляд літератури, присвячений життю й творчості Великого Кобзаря – Тараса Григоровича Шевченка, та з нагоди ювілею написання „Заповіту”.
3. „Дзвони Чорнобиля”: Тематичний огляд, присвячена 30-й річниці Чорнобильської трагедії.

4. „Видатні ювіляри 2016 року”, присвячені 160-річчю від дня народження Івана Франка, 420 річниці від дня народження Богдана Хмельницького, 370 річниці від дня народження І. І. Скоропадського; 150річниці від дня народження першого президента України, визначного державного і громадського діяча Михайла Грушевського.

– віртуальні виставки:

1. 150 річниця від дня народження першого президента України, визначного державного і громадського діяча Михайла Грушевського;

2. „Нові надходження” від Всеукраїнської благодійної акції „Книжка на Схід”.

3. „Сторінками Чорнобильської трагедії”.

4. „Григор Михайлович Тютюнник” до 85 річниці від дня народження письменника.

Одним з важливих напрямків роботи бібліотеки була виставкова діяльність, що, у свою чергу, сприяло популяризації бібліотечного фонду та розвитку світогляду читачів. За рік було оформлено 126 книжково-ілюстративних виставок з різної тематики. Постійно проводились відкриті перегляди нової навчальної та наукової літератури, що надходили від меценатів.

Основні показники роботи бібліотеки у 2016 р.

Книжковий фонд наукової бібліотеки університету на 01.01.2017 р. склав **70000** примірників.

Обслуговані – користувачів–3768;

Відвідування –43692;

Книговидача – 126295;

Консультації – 21.

1. Формування й робота з фондом

1.1. Комплектування й облік фондів

Основою формування бібліотечного фонду є процес комплектування. Упродовж звітнього періоду бібліотека намагалася використовувати різні джерела поповнення фонду. Активно використовували, крім традиційних джерел і альтернативні, а саме, налагодження безпосередніх зв'язків із бібліотеками, зокрема науковими бібліотеками ВНЗ України, та установами, дарування користувачів, спонсорів, благодійників.

У звітньому році фонд НБ поповнювався навчальними посібниками, підручниками, монографіями, збірниками наукових праць, методичними рекомендаціями, підготовленими професорсько-викладацьким складом

університету, а також надісланими з інших міст України. Фонд поповнювався, як традиційними, так і електронними документами. Для прийняття до фонду бібліотеки подарованої літератури було підготовлені супровідні документи.

Отримано:

Наукової літератури –170.

Навчальної – 1457.

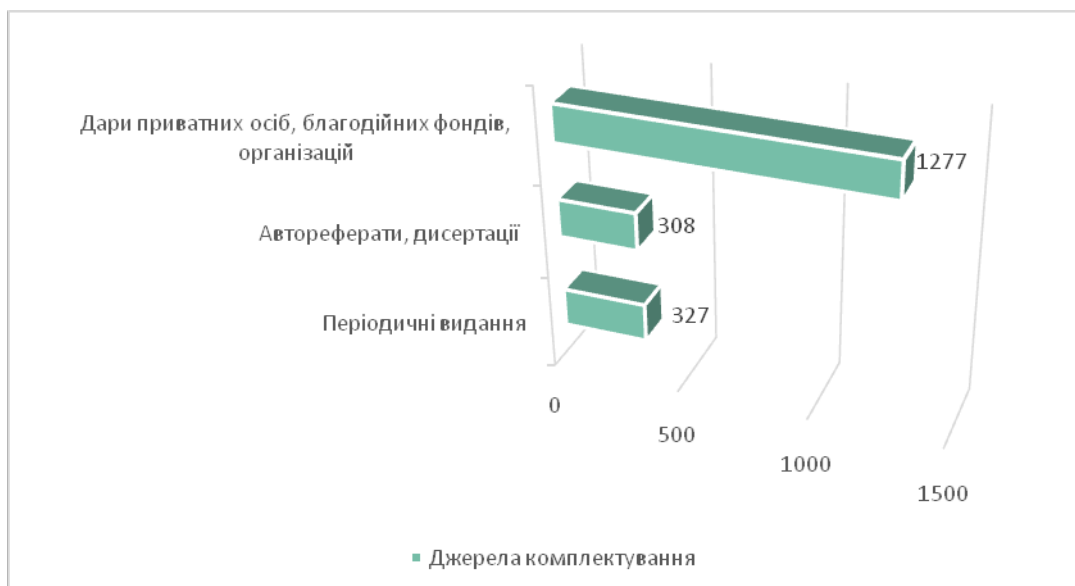
Основу якісного формування фонду складає його оптимальна відповідність напрямкам навчального процесу ВНЗ. Проте в сучасних умовах доводиться співвідносити потреби в оновленні фонду з фінансовими можливостями університету. Обмеженість бюджетних коштів на поповнення фонду, підвищення вартості друкованої продукції не дозволили повністю задовольнити потреби в оновленні документної бази бібліотеки.

У 2016 році до НБ ДЗ „Луганський національний університет імені Тараса Шевченка” надійшло 1912 примірників документів. Фонд бібліотеки систематично поповнювався періодичними виданнями. Фінансові витрати на придбання 7 назв журналів склали 12201,52 грн.

Таблиця 1. Джерела комплектування

	Кількість примірників	%
Періодичні видання	327	17,1%
Автореферати, дисертації	308	16,1%
Дари приватних осіб, благодійних фондів, організацій	1277	66,8%
Всього	1912	100%

Діаграма 1. Джерела комплектування

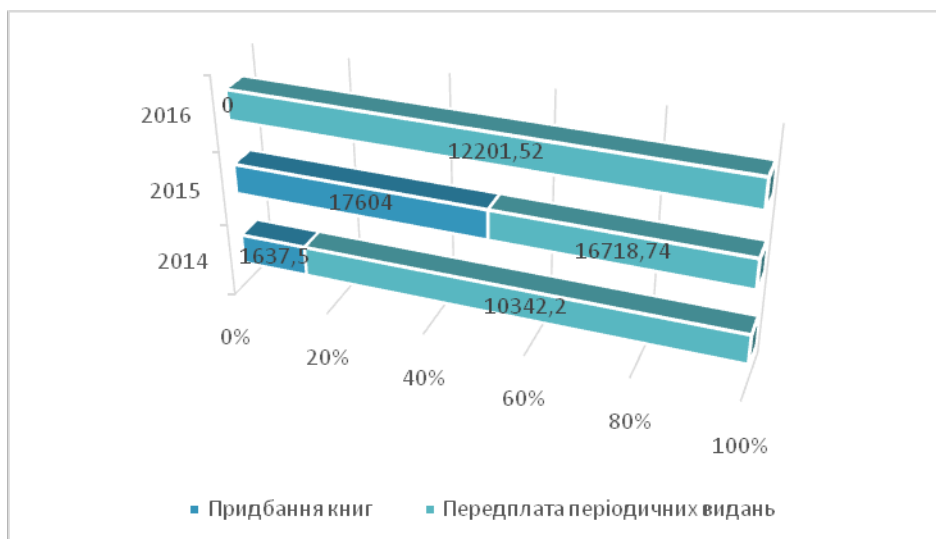

Таким чином, можна виділити основні джерела поповнення фонду: від благодійної акції „Книжка на Схід”, документи, отримані в дар від приватних осіб, благодійних фондів, організацій (66,8%), фахові періодичні видання (17,1%), автореферати та дисертації науковців ВНЗ України (16,1%).

Таблиця 2. Динаміка загальної суми витрат на комплектування Наукової бібліотеки

	2014	2015	2016
Придбання книг	1637,5	17604,00	0
Передплата періодичних видань	10342,2	16718,74	12201,52
Всього	11979,7	34322,74	12201,52

Діаграма 2. Динаміка загальної суми витрат на комплектування Наукової бібліотеки

Треба відзначити, що книги надходили від організацій та установ безкоштовно.

На безоплатній основі одержано літературу від:

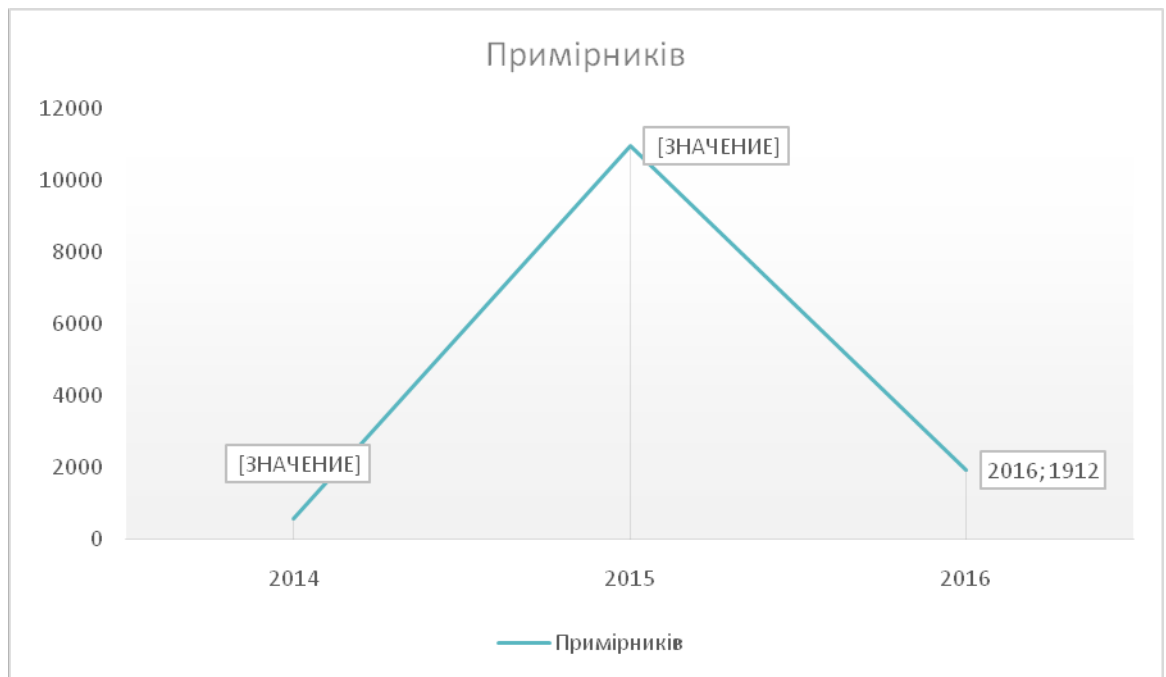
- Гузеєва Наталя Анатоліївна – дитяча письменниця;
- Донецький національний університет ім. М. Горького;
- Всеукраїнська благодійна акція «Книжка на Схід»;
- Бібліотека Українського Національного Об'єднання;
- ЛОУНБ ім. М. Горького;
- Фірма „Глобус-принт”;
- приватні особи.

Вагомий внесок у поповнення бібліотечних фондів вносять студенти та викладачі університету.

Таблиця 3. Динаміка надходжень літератури до Наукової бібліотеки

	2014	2015	2016
Назв	184	952	1568
Примірників	544	10957	1912
% надходжень	123,35%	2484,58%	433,56%

Діаграма 3. Динаміка надходжень літератури до Наукової бібліотеки

Аналізуючи дані, представлені в таблиці 3, можна побачити, що спостерігається тенденція до зменшення кількості назв та примірників нових надходжень у порівнянні з минулим 2015 роком. Це пов'язане з тим, що у 2015 році НБ університету отримала 6915 підручників для 10-11 класів від ДП „Луганськучторгпостач”, які були замовлені ще у 2013 році. У результаті надходжень до наукової бібліотеки університету від організацій та установ НБ отримала 1912 примірників літератури, що сприяло збільшенню книжкового фонду.

Нові надходження за цільовим призначенням

У 2016 році надходження за цільовим призначенням розподілилися таким чином:

- наукові видання – 170 примірників (у 2015 р. – 152 прим.);
- навчальні видання – 1457 примірників (у 2015 р. – 10780 прим.);
- літературно-художні видання – 30 примірників (у 2015 р. – 25прим.).

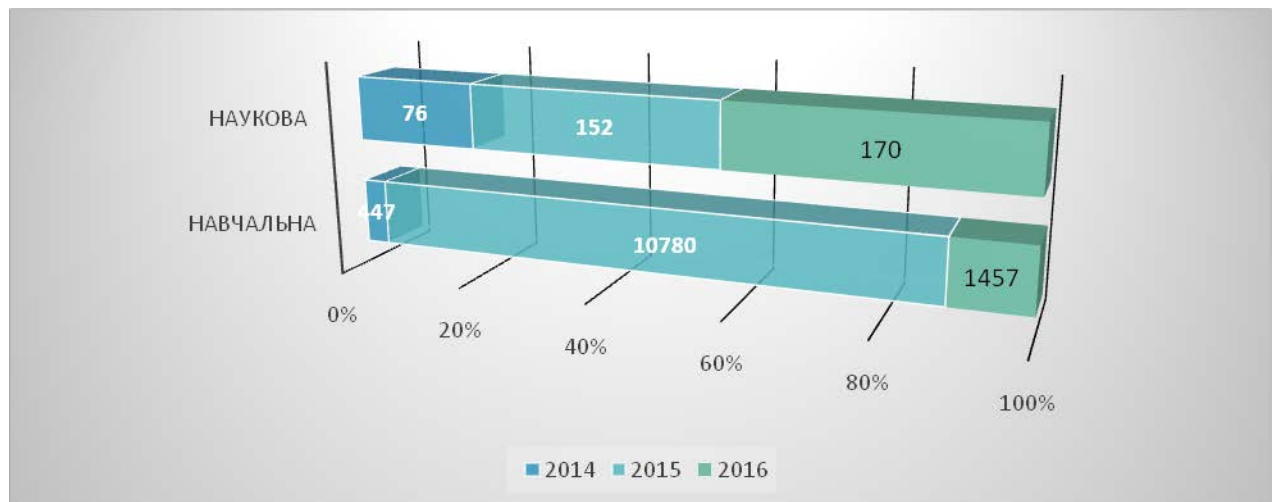
Таблиця 4. Динаміка надходжень навчальної літератури до Наукової бібліотеки

	2014	2015	2016
Кількість	447	10780	1457
% від загальної кількості	82,17%	98,38%	76,2%

Таблиця 5. Динаміка надходжень наукової літератури

	2014	2015	2016
Кількість	76	152	170
% від загальної кількості	13,97%	1,39%	8,89%

Діаграма 4. Динаміка надходжень навчальної літератури до Наукової бібліотеки

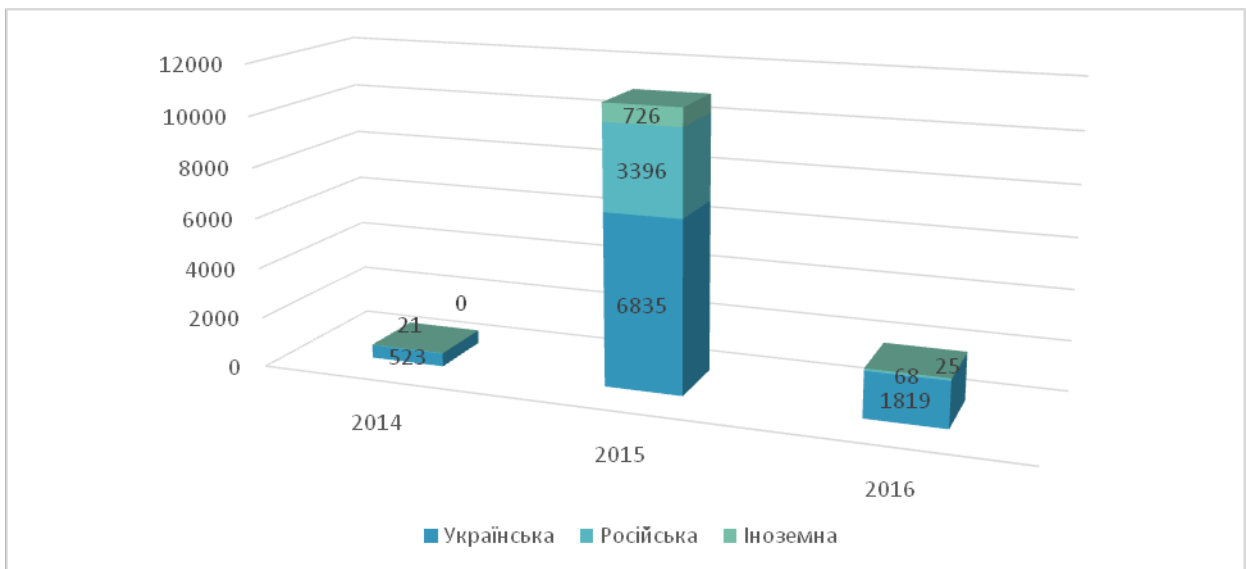

Перевага у комплектуванні фонду бібліотеки надається навчальній літературі, оскільки основні користувачі НБ – студенти.

Таблиця 6. Динаміка надходжень до бібліотеки за мовами

	2014	% від заг. кільк.	2015	% від заг. кільк.	2016	% від заг. кільк.
українська	523	96,14	6835	62,38	1819	95,1
російська	21	3,86	3396	31	68	3,55
іноземні	0	0	726	6,62	25	1,3

Діаграма 4. Динаміка надходжень до бібліотеки за мовами

Дані, представлені в таблиці 6, свідчать про те, що у 2016р. зменшилася кількість надходжень як українською мовою, так і російською та іноземними мовами. Це пояснюється тим, що значний відсоток фонду бібліотеки надійшов у вигляді підручників у 2015 році від МОН України для забезпечення навчального процесу коледжів ЛНУ.

Література, що надходила до фондів Науковою бібліотеки протягом 2016 року обліковувалася в книгах сумарного, інвентарного та безінвентарного обліку. Усі нові надходження пройшли технічну обробку.

1.2. Наукова обробка літератури

Документи, що надійшли до бібліотеки були прийняті на баланс університету.

Робота з надходженнями:

- облік і реєстрація – 1912;
- перевірка на дублетність, систематизація та технічна обробка документів проходив кожний документ, що надійшов до фондів наукової бібліотеки.

Нові книжкові видання були систематизовані за галузями знань, гідно з таблицями ББК та УДК.

288 прим. авторефератів дисертацій та 20 дисертацій, що надійшли до бібліотеки, пройшли наукову обробку. Усі вони розподілені за спеціальностями.

1.3. Робота з базами даних

На сьогодні в бібліотеці ведуться, наповнюються та використовуються такі 2 інформаційні системи (власні бази даних):

Репозиторій;

Електронна бібліотека (зокрема й Бібліотечний сайт).

Одним із шляхів усунення недоліків роботи бібліотеки щодо недостатньої кількості фахової літератури є забезпечення доступу до світової наукової інформації, через підключення до повнотекстових баз даних.

Так, у січні 2016 р. університет приєднався до проєкт Elibukr. – „Електронна бібліотека України: створення Центрів знань в університетах України”. Метою проєкту є забезпечення доступу до світової наукової інформації, створення власних академічних ресурсів, а також інтеграція української науки у світову наукову комунікацію.

У рамках цього проєкту за рік нам було надано безкоштовний тестовий доступ: до китайських продуктів; з 18 квітня 2016 року відкрито тестовий доступ до платформи ОЕСД; доступ до журналів Кембриджу; на 2 роки нам надано доступ до Платформи WebofScience.

Здебільшого це повнотекстові бази даних наукових журналів, книг та матеріалів наукових конференцій із зазначенням реальної цитованості цих матеріалів, збірників, дисертацій тощо з широкого кола дисциплін: гуманітарні, суспільні, юридичні науки, науки про життя, математика і фізика, медицина, література, філософії, історії, підприємництва, економіки, юриспруденції, тощо.

2. Організація обслуговування користувачів

Обслуговування користувачів є головною функцією, яка формує імідж бібліотеки, визначає її місце серед підрозділів університету. Робота відділу обслуговування користувачів була направлена на забезпечення повного, якісного й оперативного обслуговування студентів, науковців та співробітників університету згідно з їх інформаційними запитами.

Протягом звітнього періоду дещозбільшилися показники кількості користувачів бібліотеки, що пояснюється збільшенням контингенту першокурсників.

Провідним напрямком діяльності НБ в умовах, що склалися, є вдосконалення традиційних форм і методів бібліотечного обслуговування користувачів і пошук нових.

2.1. Організація обслуговування

Основними напрямками роботи з обслуговування є:

- забезпечення літературою відповідно до навчальних планів;
- якісне та оперативне задоволення запитів користувачів на наукову, навчальну та допоміжну літературу;
- надання пропозицій щодо формування книжкового фонду навчальної, наукової та художньої літератури;
- довідково-інформаційне обслуговування;
- робота з боржниками;
- співпраця з іншими підрозділами університету;
- культурно-просвітницька робота.

Для надання послуг користувачам у бібліотеці працюють абонемент та читальний зал (загальна кількість місць – 93) та 1 кафедральний пункт видачі літератури.

Таблиця 12. Загальні показники роботи з організації обслуговування користувачів

	план	викон.	викон. плану у % відношенні
Кількість користувачів, обслугованих всіма структур. підрозділами	2000	3768	188,4
книговидача	100000	126295	126,3
відвідування	35000	43692	124,8

За єдиним обліком бібліотека налічує 3768 користувачів. Із загальної кількості:

- студентів денного відділення – 1786;
- студентів заочного відділення – 1718;
- викладачів та співробітників – 200;
- сторонніх – 64.

У зв'язку зі збільшенням кількості студентів у ВНЗ, збільшується й кількість користувачів за єдиним обліком.

За рік НБ було обслуговано 3768 користувачів; видано 126295 примірників документів (з них – 1592 електр. документів). Кількість відвідувань НБ становила 43692 (з них до електр. ресурсів – 4558).

На сьогодні в науковій бібліотеці створена єдина електронна база користувачів, яка містить усі необхідні відомості про них і постійно поповнюється. Практично всі користувачі-студенти за списками із директоратів / деканатів про їх зарахування були занесені в єдину БД „Читачі”. Для студентів денного та заочного відділення були підготовлені електронні формуляри та видані читацькі квитки.

Використання електронних ресурсів дало можливість збільшити кількість віртуальних користувачів бібліотеки, що вплинуло на статистичні показники роботи.

Активізації діяльності читачів сприяли різноманітні заходи, що проводилися бібліотекою протягом навчального року. Особливу увагу бібліотека приділяла роботі зі студентами-першокурсниками. Стовідсоткове охоплення бібліотекою першого курсу було досягнуто постійною роботою з директоратами /деканатами, старостами студентських груп. На сайті бібліотеки було представлено лекції „Бібліотека та її довідковий апарат” та „Бібліографічний опис. Правила оформлення списків літератури до наукових праць”, які допомагають студентам зорієнтуватися в бібліотечному світі. Усі студенти 1-го курсу були забезпечені навчально-методичним блоком з усіх дисциплін, що вивчаються на курсі: підручник, навчальний посібник або практикум, методичні вказівки.

Фонд використовувався при організації у бібліотеці виставок нових надходжень навчально-методичної літератури та на допомогу навчальному процесу.

Послуга електронної доставки документів (ЕДД) дала можливість розширити послуги бібліотеки в обслуговуванні її користувачів, швидше та більш якісно задовольняти їх потреби.

2.3. Обслуговування віддалених користувачів

У 2016 році значна частина процесу обслуговування була орієнтована на віртуальне середовище. Для зручності своїх користувачів (і студентів, і викладачів) через сайт ми розкривали й популяризували фонд, надавали доступ до повнотекстових інформаційних ресурсів, обслуговували своїх користувачів, виконували бібліографічні довідки за допомогою сервісів віртуальної довідки та зворотного зв'язку, надавали он-лайн консультації, повідомляли про нові надходження та заходи, проводили віртуальні виставки.

На сайті репозиторію зареєстровані 695 користувачів, 2257 відвідувань.

3. Довідково-бібліографічна та інформаційна діяльність

Науково-бібліографічна та інформаційна робота – пріоритетний напрямок діяльності бібліотеки. Бібліотека університету завжди була важливою ланкою в інформаційному обслуговуванні вчених, викладачів, аспірантів і студентів і тому головне завдання, що постало перед нею – забезпечити кожному користувачеві можливість доступу до інформаційних ресурсів.

У процесі довідково-бібліографічного та інформаційного обслуговування користувачів активно використовувалися всі наявні джерела інформації: довідковий фонд (енциклопедії, словники, довідники), електронні джерела.

Протягом 2016 року в університеті готувалися акредитаційні справи щодо ліцензування 8 спеціальностей. Співробітниками бібліотеки були підготовлені додатки у вигляді таблиць „Забезпечення навчальними

підручниками, посібниками, довідковою та іншою навчальною літературою” та „Перелік фахових періодичних видань” до кожної спеціальності.

Для студентів та викладачів проводяться консультації з УДК, за 2016 рік зашифровано 629 робіт. У зв'язку з втратою фахівців у цій галузі, нам продовжують активно допомагати співробітники наукової бібліотеки Миколаївського національного університету імені В. Сухомлинського.

Продовжується робота з програмним продуктом „УФД / бібліотека. Версія 2.4.49. Версія БД: 288 (188) ЗАТ „Український фондний дім””, що дає можливість продовжувати роботу із запровадження комп'ютерних технологій в бібліотеці.

Недоліком у роботі сайту є відсутність зв'язку з УФД-бібліотекою, через що унеможлиблюється доступ до фонду бібліотеки за номером читачького квитка. Необхідним є синхронізація програми УФД-бібліотеки з бібліотечним сайтом.

Синхронізувати програму УФД-бібліотеки, розробити електронний каталог та його програмну реалізацію, продовжити роботу з доступами до світової наукової інформації дозволить власний сервер, який ми отримали від спонсорів з Південної Кореї.

Упродовж 2016 р. тривали роботи зі наповнення електронної бібліотеки. Електронна бібліотека створювалась як єдиний комплекс, який складається з електронного каталогу, фонду повнотекстових електронних документів та електронних видань на CD-ROM.

Діюча в бібліотеці автоматизована бібліотечна інформаційна система забезпечує підтримку баз даних повнотекстових електронних документів, відбір документів за вказаними критеріями, перегляд та друк відібраної інформації, її експорт, каталогізацію та обробку документів.

Фонд електронних документів бібліотеки налічує понад **8147** документів: інтегровані підручники, навчальні посібники, монографії, методичні розробки викладачів університету, конспекти лекцій, тести, практикуми і таке інше. Доступ до електронної бібліотеки мають студенти,

аспіранти, викладачі та працівники нашого університету. Лише зареєструвавшись у системі й отримавши пароль, користувач може скористатись електронними навчальними книгами.

Сайт наукової бібліотеки ДЗ „Луганський національний університет імені Тараса Шевченка” продовжує діяти за адресою: <http://library.edu.ua>. Він залишається каналом доступу до різноманітних послуг бібліотеки та її інформаційних ресурсів. Сайт відіграє особливу роль в довідково-бібліографічному обслуговуванні та посилює значення бібліотеки в навчальному процесі.

Для популяризації бібліотечного фонду та на допомогу студентам та викладачам, створено ряд розділів: „Інформація про бібліотеку”, „Електронний каталог”, „Користувачам”, „Віртуальні виставки”, „Віртуальна довідка”, „Інформаційні ресурси”, „Нові надходження”, „Корисні посилання” та ін.

Так, наразі електронний каталог НБ налічує **1245** записів.

Через сайт бібліотеки реалізується віртуальний сервіс віддалених користувачів. Зокрема, це „віртуальна довідка” – надання довідкової інформації в дистанційному режимі через Інтернет на разовий запит користувача. За короткий період дії цієї послуги надано відповіді на 23 запити. В основному послугою користувалися викладачі та студенти університету, зрідка – сторонні користувачі. Найактуальніші звертання через службу віртуальної довідки: визначення індексів ББК та УДК.

На сайті нашої бібліотеки користувачі мають змогу здійснювати інформаційний пошук в електронному каталозі, повнотекстових базах даних, користуватися сервісами «Віртуальна виставка», «Нові надходження» тощо. Інформація про послуги бібліотеки вчасно подається на сайт, виставляються списки нових надходжень, віртуальні виставки до ювілеїв та пам’ятних дат, власні електронні ресурси бібліотеки та інша цікава і корисна інформація для викладачів, науковців та студентів. Бібліотека постійно проводить роботу з удосконалення власної web-сторінки.

З використанням новітніх технологій здійснюються всі форми інформаційної роботи: масової, групової, індивідуальної. Крім того, залишаються і традиційні форми роботи.

Велика увага в бібліотеці приділялась масовому інформуванню. З метою інформування студентів та викладачів про нові надходження до фонду бібліотеки, прочитано 16 інформаційних оглядів в студентських групах на різних факультетах університету. На всіх підрозділах бібліотеки експонувалися інформаційні виставки (всього підготовлено та проєкспоновано 126 виставок). Постійно надається науково-методична та консультативна допомога професорсько-викладацькому складу, магістрантам, аспірантам, що спрямована на підвищення їх фахової кваліфікації та інформаційної компетентності.

Індивідуальне інформування здійснювалось шляхом диференційованого обслуговування керівництва (ДОК) університету.

У режимі ДОК надавалася інформація з питань вищої освіти України: законодавство, розвиток і вдосконалення вищої освіти, керівництво вищим навчальним закладом. Усього в режимі ДОК обслуговувалось 7 користувачів.

Для того, щоб студенти почували себе впевнено в бібліотеці, працівниками бібліотеки були проведені екскурсії для першокурсників. На екскурсії використовувалися елементи як теоретичного, так і практичного характеру, індивідуальні й групові бесіди, консультації, зокрема з методики пошуку документів в ЕК та питань бібліографічного опису документів.

4. Культурно-просвітницька (соціокультурна) діяльність бібліотеки

Культурно-просвітницька робота бібліотеки є важливою складовою діяльності книгозбірні, невід'ємною частиною роботи університету в цілому. Пріоритетними напрямками культурно-просвітницької роботи НБ ДЗ „Луганський національний університет імені Тараса Шевченка” є відродження національної культури, краєзнавства, формування у студентів

активної громадянської позиції, національної свідомості, високих моральних якостей, духовних потреб.

Виховання національної свідомості молоді неможливе без виховання поваги до історії рідної землі. До 30-річчя Чорнобильської трагедії була присвячена виховна година „Дзвони Чорнобиля”.

Активну участь брали студенти перших курсів усіх спеціальностей університету.

Працівниками бібліотеки була експонована виставка літератури до 95-річниці заснування ДЗ „Луганський національний університет імені Тараса Шевченка”.

З нагоди Всеукраїнського дня бібліотек у НБ була проведена екскурсія для студентів, викладачів та гостей університету „Бібліотека відкриває свої таємниці”. Метою заходу було поінформувати та зацікавити користувачів бібліотеки її структурою, якісним складом бібліотечного фонду. З метою популяризації книги було проведено конкурс на кращий плакат „Я люблю книгу”.

У читальному залі Наукової бібліотеки експонувалася літературно-документальна виставка до 150-річчя від дня народження першого президента України, визначного державного і громадського діяча Михайла Грушевського.

Працівники НБ беруть активну участь у загальноуніверситетських заходах: „День вишиванки”,

У бібліотечно-інформаційному центрі «Вікно в Америку» відбувся семінар для методистів бібліотек.

День української писемності та мови – державне свято, яке щороку відзначається в Україні 9 листопада. Встановлене воно було Указом Президента на підтримку ініціативи громадських організацій та з урахуванням важливої ролі української мови в консолідації українського суспільства.

Викладачі та студенти Луганського національного університету імені Тараса Шевченка плекають красу і мелодійність української мови та є справжніми поціновувачами класиків вітчизняної літератури, сучасних поетів і прозаїків.

До знаменних і пам'ятних дат в історії України експонувалися виставки в читальному залі:

– Богдан Хмельницький – книжково-тематична виставка, присвячена 420-річчю від дня народження видатного українського державного діяча, військового полководця та гетьмана України

– Книжково-тематична виставка, присвячена великому святу, яке відзначає наша країна 22 січня – Дня соборності України, святу рідного краю, святу нашої держави;

– 21 лютого – тематична виставка, присвячена Міжнародному дню рідної мови;

– Традиційно, у березні, проводилися заходи з увіковічення пам'яті Т. Г. Шевченка. У читальному залі НБ був проведений тематичний огляд літератури, присвячений життю і творчості великого Кобзаря – Тараса Григоровича Шевченка – та присвячений 170 річчю з дня написання „Заповіту”. Огляд проводився зі студентами-філологами, допоміг пізнати світ Кобзаря, розкрити його громадянську позицію, високу художню культуру, багату образність.

Книжково-тематична виставка, присвячена вшануванню Великого Кобзаря;

– „Дзвони Чорнобиля” тематичний огляд, присвячений 30 річниці Чорнобильської трагедії.

– Тематична виставка художньо-документальних джерел, присвячена святкуванню річниці Великої перемоги;

– Тематична виставка, присвячена Дню вишиванки – святу національної єдності, збереженню українських цінностей, відродженню культури;

– Книжково-тематична виставка, присвячена вшануванню 40-ї річниці створення Української Громадської Групи сприяння виконанню Гельсінських угод.

– Тематична виставка, присвячена 25-річчю з Дня незалежності України;

– В НБ пройшла виховна година, присвячена 150-річчю від дня народження Михайла Грушевського на якій представлена книжково-тематична виставка.

– Тематичний огляд літератури, присвячений Дню захисника України;

– Тематичний огляд літератури, присвячений Дню української писемності та мови;

– Книжково-тематична виставка, присвячена Дню гідності і свободи;

– Книжково-тематична виставка „Геноцид українського народу: Голодомор 1932-1933 років”, присвячений вшануванню пам’яті жертв Голодомору.

5. Науково-методична робота

Основні завдання й напрямки методичної діяльності НБ ДЗ „Луганський національний університет імені Тараса Шевченка” у звітному році були спрямовані на:

- упровадження та удосконалення технологічних процесів роботи;
- складання-організаційно-технологічної документації;
- вивчення та впровадження передового досвіду, новітніх інформаційних технологій;
- аналіз та узагальнення діяльності бібліотеки.

Для підвищення інформаційної культури та кваліфікації співробітників, проводилися семінарські заняття за темами:

– Семінар-тренінг „Скарбниця духовних надбань нації – рідна мова” на базі ЛОУНБ імені О. М. Горького. Метою семінару було сприяння просування читання. Результатом цього семінару стало створення „Книго-кіно-клубу”, який відвідують студенти.

– Семінар для директорів центральних районних та міських бібліотек Луганської області „Управління сучасною бібліотекою: нові орієнтири, нові рішення”.

– Науково-методичний семінар „Універсальна десяткова класифікація. Методика визначення індексів для документів за класифікаційною системою УДК” на базі НБ ДЗ „Луганський національний університет імені Тараса Шевченка”;

– 9 листопада 2016 року працівники наукової бібліотеки взяли участь у тренінгу для бібліотечних лідерів, директорів обласної, районних та шкільних бібліотек від представників Української бібліотечної асоціації (Оксана Євгеніївна Бояринова) та виконавчого директору УБА (Ярослава Євгеніївна Сошинська).

Тематикою тренінгу були наступні аспекти: „План дій для нової візії вашої бібліотеки (Бібліотечні тренди від ІФЛА, 15 кроків дій для бібліотечних лідерів)”, „Хто є основним клієнтом вашої бібліотеки та як забезпечити високий рівень сервісу для нього”.

Під час обговорення плану дій нової візії бібліотеки було представлено звіт учасника Всесвітнього бібліотечного та інформаційного конгресу ІФЛА-2016, що відбувся у місті Колумбус, штат Огайо, США з 13 по 19 серпня 2016 року. Важливою була інформація про 15 кроків дій для бібліотечних лідерів.

3 співробітників бібліотека стали членами Української бібліотечної асоціації, що дає змогу знати про нове у бібліотечній справі, покращувати якість бібліотечного та інформаційно-бібліографічного обслуговування.

Також, наукова бібліотека започаткувала проект „ЛНУ шукає таланти”. У першій частині ми запропонували представити твори короткого жанру. Учасником якого стали понад 10 осіб, серед яких наші студенти, школярі, друзі університету.

У січні 2016 р. університет приєднався до проект Elibukr. – „Електронна бібліотека України: створення Центрів знань в університетах України”. Метою проекту є забезпечення доступу до світової наукової інформації, створення власних академічних ресурсів, а також інтеграція української науки у світову наукову комунікацію.

У рамках цього проекту за рік нам було надано безкоштовний тестовий доступ: до китайських продуктів; з 18 квітня 2016 року відкрито тестовий доступ до платформи ОЕСД; доступ до журналів Кембриджу; на 2 роки нам надано доступ до Платформи WebofScience.

Здебільшого це повнотекстові бази даних наукових журналів, книг та матеріалів наукових конференцій із зазначенням реальної цитованості цих матеріалів, збірників, дисертацій тощо з широкого кола дисциплін: гуманітарні, суспільні, юридичні науки, науки про життя, математика і фізика, медицина, література, філософії, історії, підприємництва, економіки, юриспруденції, тощо.

Одним із суттєвих досягнень нашої роботи вважаємо відновлення роботи репозиторію ЛНУ і це вже дало свої результати. За міжнародним

рейтингом Вебометрікс у 2014 році наш репозиторій займав 46 місце, у 2016 році – 36 місце серед репозиторіїв інших університетів України.

У світлі нового Закону про вищу освіту репозиторій набуває особливого додаткового значення, оскільки у Законі є вимога щодо розміщення на головному сайті університету посилань на дисертації та відгуки офіційних опонентів, а самі дисертації та відгуки мають бути розміщені в репозиторії.

Тому систематичне поповнення репозиторію є одним з провідних завдань роботи НБ.

Одним із суттєвих досягнень вважаємо вступ до проекту «БібліоСинергія». «БібліоСинергія» – це партнерський проект бібліотек вишів, спрямований на створення професійного середовища (сайту) для втілення нових практик в напрямку підтримки наукових досліджень.

Місія «БібліоСинергії» – сприяння зростанню успіху наукової складової кожного ВНЗ і розвитку української науки в цілому, її інтеграції в міжнародний науковий інфопростір, посилення рівня її впливовості в світі. Основна ідея проекту – це втілення еволюційних процесів в бібліотечному обслуговуванні, пов'язаних з підтримкою: на першому етапі – наукових публікацій; на другому – всього циклу наукових досліджень (бо сучасний контекст поняття наукової продукції включає в себе не тільки опубліковані роботи, але також дані досліджень і методи, пов'язані з дослідженням).

Таким чином, відмінна риса нової сфери діяльності університетських бібліотек:

- зміщення вектора уваги наукових бібліотек від послуг для читача взагалі до пріоритетної уваги в наданні послуг автору-вченому;

- активне партнерство наукових бібліотек на всіх стадіях життєвого циклу наукового дослідження: від інформування та надання доступу до колекцій документів до публікації, збереження, розповсюдження і далі аналізу та оцінки результатів досліджень.

Роль бібліотеки в сьогодишньому ландшафті наукової комунікації є надзвичайно важливою. Серед сервісів можна назвати:

- створення та підтримка інституційних репозитаріїв;
- реалізація моделі «Бібліотечне видавництво» (LibraryPublishing) із видання електронних журналів, е-монографій та е-матеріалів конференцій;
- інтеграція результатів наукових досліджень у світові БД наукової інформації (повнотекстові, реферативні, наукового цитування ...);
- інформаційний моніторинг, вимірювання впливу та видимості результатів наукових досліджень окремих вчених й університетів у світі (інформетрія: бібліометрія, наукометрія, вебометрія, альтметрія);
- навчання вчених різних аспектів інформаційного пошуку й роботі зі світовими базами даних наукового цитування та ін.;
- управління первинними даними досліджень;
- сприяння формуванню бренду вченого та ВНЗ (в т. ч. допомога в отриманні ідентифікатора автора-вченого ORCID, реєстрації в GoogleScholar, редагуванні профілів ВНЗ та вченого в наукометричних БД і т.д.) тощо.

Британська Рада продовжує програму тренінгів і онлайн курсів для викладачів і студентів з підвищення рівня володіння англійською мовою для учасників проекту «Англійська мова для університетів». Луганський національний університет імені Тараса Шевченка приєднався до проекту в червні 2016 року. Для бібліотекарів організовано окремі курси англійської мови.

Метою проекту є підвищення кваліфікації та ознайомлення з сучасними підходами викладання фахових дисциплін англійською мовою, англійської мови професійного спрямування, англійської мови для академічних цілей та покращення рівня володіння мовою як лекторів, які викладають англійською, так і студентів провідних навчальних закладів України.

Активно співпрацювали з обласним методичним об'єднанням бібліотек ВНЗ. З метою підвищення рівня обслуговування користувачів та збереження

фонду регулярно користувалися консультаціями, обмінювалися документами та ін.

Корисною є співпраця в рамках методичного об'єднання бібліотек ВНЗ III – IV рівнів акредитації. У зв'язку з тим, що бібліотека забезпечує потреби студентів коледжів ЛНУ імені Тараса Шевченка.

На сьогоднішній день НБ МНУ імені В. О. Сухомлинського, НБ СУНУ імені В. Даля та НБ ДЗ „Луганський національний університет імені Тараса Шевченка” зв'язує тісне співробітництво в галузі інформаційно-бібліотечного забезпечення.

РОЗДІЛ 4. МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Міжнародна діяльність – один із пріоритетних напрямів роботи всього колективу університету, спрямований на поширення процесу його інтеграції до світового освітнього простору. Для розвитку міжнародного співробітництва в університеті функціонує міжнародна служба, представлена **Центром з міжнародної та навчально-виховної роботи**, основне призначення якого – підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників та адміністрації шляхом координації міжнародних освітніх контактів з відповідними інституціями за кордоном, а також залучення до навчання в університеті студентів-громадян інших держав.

При цьому міжнародна діяльність в ЛНУ займає особливе становище в загальноуніверситетській системі функціонування тому, що вимагає якісно інших підходів до організації управління та функціонування. Це обумовлено необхідністю враховувати правила, норми і стандарти зарубіжних партнерів, котрі можуть істотно відрізнятися від наших. Окреслимо основні напрями міжнародної діяльності університету.

4.1. Міжнародне співробітництво

ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка» співпрацює з 16 країнами Європи, Сходу та СНД. Підписані угоди про співробітництво з 50 ВНЗ.

№	Країна	ВНЗ	Напрямок співпраці	Дата підписання угоди про співпрацю

1.	Боснія та Герцеговина	Музична академія університету міста Східне Сараєво	Співробітництво в рамках освітніх та дослідницьких програм, обмін викладачами та студентами	15.11.2012
2.	Бразилія	Університет Сан-Паулу, Інститут Математики та Статистики	Обмін журналами "Algebra and Discrete Mathematics" та «São Paulo Journal of Mathematical Sciences»	31.07.2013
		Університет Святої Сесилії (УНІСАНТА)	Освітньо-наукове співробітництво, обмін в академічних сферах	20.11.2013
3.	Білорусь	Могильовський державний університет імені А.О.Кулешова, факультет педагогіки і психології дитинства, кафедра педагогіки дитинства і сім'ї	Підготовка спільних публікацій, презентація наукових результатів у збірниках наукових праць; участь у науково-практичних конференціях	28.03.2013
		Мінський державний університет фізичної культури	Наукове співробітництво, академічний обмін	01.12.2011
		Білоруський державний університет фізичної культури	Проведення теоретичних та експериментальних досліджень з проблеми формування фізичної культури особистості в системі неперервної освіти	26.03.2013
		Мінський державний художній коледж імені О.К. Глебова, м. Мінськ, вул. Петруся Бровки, 22.	Розвиток співробітництва в галузі науки та мистецької освіти. Реалізація освітніх, наукових, професійних та міжкультурних проектів за участю студентів та викладачів.	10.04.2013
		Могилевський державний коледж мистецтв, м. Могильов, вул. Комсомольська, 12.	Розвиток співробітництва в галузі науки та мистецької освіти. Реалізація освітніх, наукових, професійних та міжкультурних проектів за участю студентів та викладачів.	01.03.2012
4.	Казахстан	Мангистауський історико-краєзнавчий музей	Взаємні консультації, сумісні польові дослідження на півострові Мангишлак по палеонтології хребетних	26.03.2013
5.	Ліван	Джинанський університет	Академічне співробітництво, обмін студентами, співробітниками та ресурсами	17.03.2010

6.	Литва	Університет МиколасаРомеріса	Освітньо-наукове співробітництво, організація наукових конференцій, досліджень, спільна участь у грантових програмах Європейського Союзу	12.02.2010
7.	Нігерія	Університет Бенін (УНІБЕН)	Освітньо-наукове співробітництво, організація наукових конференцій та семінарів, обмін аспірантами, докторантами.	05.05.2010
8.	Польська Республіка	Лодзінський університет	Співпраця науково-дослідницького і освітнього характеру	09.06.2014
		Сілезійський технічний університет	Наукове співробітництво, академічний обмін	30.11.2009
		Вища лінгвістична школа у м. Ченстохів	Освітньо-наукове співробітництво, організація наукових конференцій, культурно-виховні програми для науковців, викладачів, студентів, програма подвійного диплому	16.05.2013
		Вища школа туризму і екології в сухій-Бескидській	Реалізація освітніх, наукових, професійних та міжкультурних проектів, співробітництво в рамках освітніх та дослідницьких програм, обмін викладачами та студентами	27.12.2013
		Державна вища технічна школа в м. Новий Сонч	Реалізація освітніх, наукових, професійних та міжкультурних проектів, співробітництво в рамках освітніх та дослідницьких програм, обмін викладачами та студентами	27.12.2013
		Вроцлавський технічний університет	Обмін журналами "Algebra and Discrete Mathematics" та "Quasigroupsandrelatedsystems"	18.02.2009
		Jan Kochanowski University in Kielce	Реалізація освітніх, наукових, професійних та міжкультурних проектів, співробітництво в рамках освітніх та дослідницьких програм, обмін викладачами та студентами	25.06.2016
		Університет екології і управління в Варшаві, Варшава, Польща	Наукове співробітництво, співробітництво в межах програми ERASMUS	23.11.2015

9.	Грузія	Тбіліський державний університет імені Іване Джавахішвілі	Наукове співробітництво, співробітництво в межах програми ERASMUS	23.12.2015
10.	Російська Федерація	Південний федеральний університет (м. Ростов-на-Дону).	Проведення спільних наукових заходів (конференції, круглі столи)	12.12.2013
		Кубанський державний аграрний університет	Наукове співробітництво, обмін студентами та викладачами	27.03.2009
		Белгородський державний університет	Співпраця та наукові дослідження у сфері журналістики	01.06.2010
		Білгородський державний інститут мистецтв і культури	Реалізація освітніх, наукових, професійних і міжкультурних проектів за участю студентів і співробітників обох Сторін	22.11.2013
		Ставропольський державний університет	Наукове співробітництво, обмін студентами та викладачами	01.12.2011
		Воронезький державний університет	Наукове співробітництво	31.03.2011
		Смоленський державний університет	Наукове співробітництво	13.07.2009
		Інститут світової літератури імені О.М. Горького РАН	Науково-дослідницька діяльність та консультативно-інформаційні послуги	27.09.2012
		Федеральний державний автономний заклад вищої професійної освіти «Південний федеральний університет»	Проведення теоретичних і експериментальних досліджень з проблеми формування фізичної культури особистості, спортивно-орієнтованого фізичного виховання різних груп населення. Участь в наукових конференціях, семінарах, конкурсах.	10.01.2013
		Інститут археології РАН	Дослідження археолого-антропологічних матеріалів Східної Європи й Кавказу доби бронзи, раннього залізного віку та середньовіччя.	29.03.2013
		Інститут всесвітньої історії РАН (РФ, м. Москва)	Східна Європа в давнину та середньовіччя. Створення необхідних умов для забезпечення спільних досліджень з подальшою публікацією їх результатів.	18.04.2013

		Федеральний державний бюджетний освітній заклад вищої професійної освіти «Кузбаський державний технічний університет імені Т. Ф. Горбачова»	Обмін науковою інформацією. Дослідження соціальних проблем промислових регіонів	01.11.2013
		Федеральний державний бюджетний освітній заклад вищої професійної освіти «Чуваський державний педагогічний університет ім. І. Я. Яковлева»	Підготовка Міжнародної науково-практичної конференції «Молодіжна політика: світовий історичний досвід і сучасні проблеми». Обмін науковою інформацією	18.05.2012
		Російський державний педагогічний університет імені О.І.Герцена, Інститут Дитинства, кафедра дошкільної педагогіки	Підготовка спільних публікацій, презентація наукових результатів у збірниках наукових праць; участь у науково-практичних конференціях	15.03.2013
		Московський математичний інститут імені В. А.Стеклова	викладення на сайтіMath-Net.Ru імпаکت-фактора«Algebra and Discrete Mathematics»	27.02.2012
11.	Румунія	Університет Орадя	Освітньо-наукове співробітництво, обмін в академічних сферах	20.01.2010
12.	Сербія	Сербська музична академія	Реалізація освітніх, наукових, професійних та міжкультурних проєктів	17.02.2010
13.	Сербія і Чорногорія	Музична академія міста Ніш	Наукове співробітництво, академічний обмін	20.09.2009
		Середня музична школа міста Ніш	Академічне співробітництво у освітньому, науковому та культурному напрямках, обмін викладачами та студентами	17.02.2010
		Університет міста Ніш	Академічне співробітництво у освітньому, науковому та культурному напрямках, обмін викладачами та студентами	17.02.2010
14.	Туреччина	Університет Хачетепе	Наукове співробітництво, обмін студентами та співробітниками	14.08.2008
		Середземноморській університет	Обмін студентами	07.04.2008

		Університет Сакарія	Наукове співробітництво, обмін викладачами та студентами: 1) мовні курси вивчення турецької мови; 2) стипендіальна державна навчальна програма «Мевляна»	01.04.2009
15.	Чехія	Університет Томаса Бата	Обмін студентами, співробітниками, спільні науково-дослідницькі проекти, конференції	19.03.2009
		Університет Яна Євангеліста Пуркіне над Лабем	Обмін студентами, співробітниками, спільні науково-дослідницькі проекти, конференції	06.10.2010
		Політехнічний Інститут в Жилаві	Реалізація освітніх, наукових, професійних та міжкультурних проектів, співробітництво в рамках освітніх та дослідницьких програм, обмін викладачами та студентами	26.01.2014
16.	Хашимітське Королівство Йорданія	Світовий університет ісламської науки та освіти (TheWorldIslamicScience&EducationUniversity)	Обмін студентів та викладачів арабської та російської мов за для удосконалення навичок володіння та викладання арабської/російської мови; розширення професійних контактів; подальшої розробки спільних проектів, курсів	18.06.2013

Зокрема, у 2015–2016 н. р. було підписано 3 угоди з університетами Польщі та Грузії про співпрацю в галузях освітньої, наукової, культурної діяльності та реалізації конкретних наукових проектів в межах програми ERASMUS:

- Jan Kochanowski University in Kielce (25.06.2016 р.),
- Університет екології і управління в Варшаві, Варшава, Польща (23.11.2015 р.),
- Тбіліський державний університет імені Іване Джавахішвілі (23.12.2015 р.).

4.2. Міжнародні науково-освітні проекти

У 2016 році університет став співвиконавцем 4 міжнародних грантів, наукових та освітніх проектів і програм, гарантами яких є ***British Council, UNDP, USA Embassy***.

Наразі університет бере участь у наступних міжнародних програмах та проектах:

1. Програма розвитку ООН в межах проекту ЄС та ПРООН «Місцевий розвиток, орієнтований на громаду»

25 грудня 2015 року було підписано Меморандум про розуміння, який дав можливість ЛНУ імені Тараса Шевченка стати членом національної мережі ВНЗ-Партнерів проекту ЄС/ПРООН «Місцевий розвиток, орієнтований на громаду». 2 березня 2016 року на базі ЛНУ за підтримки проекту було відкрито Ресурсний центр зі сталого місцевого розвитку. Головна мета Центру – допомога громадам знаходити кваліфікованих порадників, отримувати актуальну інформацію щодо проектів та заходів, що підтримуються ПРООН. Співпраця з цією програмою дала змогу представникам університету взяти участь у:

1) *міжнародній зимовій школі зі сталого розвитку*, у якій взяли участь представники 18 провідних ВНЗ України;

2) візиті по обміну досвідом за підтримки ПРООН на тему: «Діалог: соціальна єдність для вирішення проблем громад за принципом „знизу до гори”». Учасники Проекту *Відновлення врядування та примирення на територіях, постраждалих від кризи в Україні* за сприяння Програми Розвитку ООН та підтримки Швейцарської Конфедерації й Уряду Швеції розробили проект (мікро-ініціативу) щодо зміцнення соціальної єдності в громадах Луганської області і отримали від ПРООН фінансову допомогу у сумі 50000 грн. на реалізацію проекту;

3) розробці *Стратегії розвитку Луганської області*, яка дозволяє активніше залучати міжнародну фінансову допомогу на розбудову зокрема соціально-культурної сфери рідного краю.

4) *Форумах місцевого розвитку*, на яких обговорюються питання розвитку Луганського регіону, співпраця з представниками місцевої влади, міжнародними організаціями тощо.

5) *Всеукраїнських студентських дебатах*, присвячених актуальним питанням сталого розвитку громад. Захід пройшов 27 квітня 2016 року у рамках проведення тижня сталого розвитку, який ініційований Національною мережею університетів-партнерів спільного проекту ПРООН/ЄС «Місцевий розвиток, орієнтований на громаду».

2. Співпраця з Британською Радою в Україні:

1) в 2016 році ЛНУ імені Тараса Шевченка було отримано грант від Британської ради в Україні на спільний з Кембриджем, Великобританія, науково-дослідний проект *Research Capacity Building: A casestudy of Displaced University* в рамках програми Інтернаціоналізації вищої освіти. У рамках проекту до червня 2016 року було підготовлено два виступи на міжнародних наукових конференціях, реалізовано візити до університетів з метою налагодження наукових зв'язків та співробітництва: 13.04.2016 – 15.04.2016 – Харківський національний університет; 25.04.2016 – 26.04.2016 – Чернівецький національний університет; 27.04.2016 – Львівський національний університет; 28.04.2016 – 29.04.2016 – Ужгородський національний університет.

2) *Програма розвитку лідерського потенціалу університетів України* за підтримки Міністерства освіти і науки України. Проект у межах Програми, запропонований командою ЛНУ, мав назву «Побудова європейського університету – лідера регіонального розвитку та освіти на сході України, активного учасника процесу сприяння зупиненню конфлікту». Протягом року команда ЛНУ працювала над обґрунтуванням проблеми, на вирішення якої спрямовано проект, визначенням мети, завдань, напрямів, змісту, технологій; над пошуком партнера – ВНЗ Великої Британії – для обміну досвідом розбудови університету як європейського ВНЗ та центру регіонального розвитку. З 27.11.2016 р. по 4.12 2016 р. команда університету

відвідала Кембриджський університету з метою обміном досвіду та підготовки агентів змін вищої освіти в Україні.

3) Програма Британської Ради в Україні **«Англійська мова для університетів»**. Метою програми є підвищення кваліфікації та ознайомлення із сучасними підходами викладання фахових дисциплін англійською мовою, англійської мови професійного спрямування, англійської мови для академічних цілей та покращення рівня володіння англійською мовою як лекторів, які викладають англійською мовою, так і студентів провідних вищих навчальних закладів України. Починаючи з липня 2016 року можливостями програми скористалися 20 викладачів та 50 студентів університету (переважно факультет іноземних мов).

4) **Тестування рівня англійської мови тестом Aptis**, який було розроблено Британською радою і наразі використовується освітніми закладами, комерційними, державними, громадськими організаціями та мовними школами по всьому світу для визначення рівня англійської мови у співробітників та студентів. Тестування наразі пройшли 25 викладачів ЛНУ імені Тараса Шевченка.

5) Програма **«Міжнародний відділ університету: кращі практики»** проводиться за підтримки Міністерства освіти і науки України і спрямована на професійний розвиток / підвищення компетентності співробітників відділів міжнародних зв'язків українських університетів.

2. Співпраця з Відділом преси, освіти, науки та культури Посольства США в Україні:

1) жовтень 2015 року на базі ЛНУ було відкрито інформаційно-ресурсний центру **Windowon America** за підтримки Посольства США в Україні. В 2016 році університетом було отримано подальше фінансування на розбудову центру в розмірі 18,000 доларів. На ці кошти було проведено ремонт другої аудиторії, встановлення технічного обладнання та меблів, закуплено методичну, довідкову літературу тощо. Щотижнево там проводяться заняття англійської мови координатором Центру, наявний

безкоштовний доступ до мережі бібліотек при університетах США (E-Library USA).

2) проект «Англійська без обмежень», відповідно до якого кожен тиждень в інформаційно-ресурсному центрі **Windowon America** проводяться безкоштовні заняття англійської для дітей, підлітків, та Англійський клуб для всіх бажаючих. В межах цього ж проекту 28 травня 2016 року ЛНУ імені Тараса Шевченка разом з українцями по всій країні об'єдналися у спробі подолати світовий рекорд Гінеса і провести найбільший урок англійської мови у світі. Протягом 35 хвилин 5977 людей у 56 містах і 93 приміщеннях України провели однаковий урок англійської мови у той самий час. Цей безпрецедентний захід став успіхом для всіх українців, від Львова до Старобільська й Северодонецька на підтримку Року англійської мови і демонстрування світові об'єднаної України.

3. Співпраця з Представництвом Європейського Союзу в Україні – Дискусійний клуб ЄС для представників громади. Дискусійний клуб проводиться двічі на рік в рамках інформаційного проекту «ЄС вибір української молоді», який спрямований на поширення інформації про ЄС та процеси євроінтеграції України. У засіданні клубу брали участь представники громадських організацій, лідери громадської думки, які виявили бажання більше дізнатися про ЄС. Керував голова Відділу преси та інформації Представництва ЄС в Україні Юргіс Вілчінскас.

У 2016 році в межах **Програма розвитку лідерського потенціалу університетів України (British Council)** було здійснено 1 закордонне відрядження команди науково-педагогічних працівників університету на чолі з ректором з метою стажування в **Кембриджському університеті**.

4.3. Інтернаціоналізація вищої освіти

1. Студентська мобільність

1) У 2015-2016 н.р. студенти університету продовжили здобуття вищої освіти за програмою «Подвійний диплом» у Лодзінському університеті

(Польща) за програмою ***Mobility Direct***. Так, у 2016 році **20** випускників отримали подвійний диплом.

У 2017 році планується випустити ще 4 студенти за цією програмою.

2) Другий рік поспіль ЛНУ є членом консорціуму університетів відповідно до Програми ***ERASMUS+ KA 1. LearningMobility / Навчальна мобільність***. Подавши пакет документів у встановлений програмою термін, студенти і викладачі ЛНУ можуть навчатися або працювати в ***Сілезькому університеті технологій (Польща)***.

2. Навчання іноземних громадян в ЛНУ імені Тараса Шевченка

Загальна кількість іноземних громадян, які здобувають освіту в університеті, відповідно до інформації з ЄДБО – **109 осіб**.

Чисельність студентів, аспірантів, направлених на навчання та виробничу практику за профілем підготовки до закордонних організацій та установ – **22 особи (University of Lodz)**.

У 2016 році до університету було зараховано громадян таких країн: Йорданія – 1, Швеція – 1, Болгарія – 1, Азербайджан – 3, Туркменістан – 32, Катар – 1, США – 2.

За період серпень – грудень 2016 року на 1 курс ОКР бакалавра було зараховано 33 особи, ОКР бакалавра поновлено 6 осіб, ОКР магістра зараховано 10 осіб.

3. Співпраця з міжнародними організаціями

1. Університет залишається першим навчальним закладом у регіоні, який з 2007 року є дійсним членом ***Європейської асоціації університетів (EUA)***.

2. ***Фундація наукових досліджень Швейцарії*** – організація та проведення курсу «Сертифікація викладачів дистанційного навчання ***e-Tutor***» спільно з університетом КРОК (м. Київ), Університетом прикладних наук (м. Цюрих, Швейцарія) та університетом Анкари.

3. Агентство США з міжнародного розвитку (***United States Agency International Development – USAID***) в рамках Української ініціативи з

підвищення впевненості (UCBI) підписано грантову угоду «Поновлення навчання: допомога переміщеному ВНЗ».

4. Завдяки співпраці з *Посольствами Південної Кореї та Чеської Республіки* університет отримав допомогу задля забезпечення якісного проведення навчального процесу.

4.4. Участь у Міжнародних виставках, конкурсах і змаганнях

У 2016 році університет взяв участь у низці міжнародних виставок, фестивалів та конкурсів з метою презентації здобутків університету на міжнародному рівні.

Так, у березні 2016 року інноваційні здобутки університету в галузі *освіти і науки* було представлено на **VII Міжнародній виставці «Сучасні заклади освіти – 2016»**, на якому було отримано **4 нагороди**:

- **2 золоті медалі** в тематичних номінаціях «Психосоціальна підтримка дітей і молоді, що знаходяться в складних життєвих ситуаціях» та «Використання комплексу сучасних засобів ІКТ, програм і рішень для підвищення якості освіти» за проекти **«Соціально-педагогічна робота з сім'ями, з дітьми, що знаходяться в складних життєвих обставинах внаслідок військового конфлікту на Сході України (На прикладі Луганського обласного відділення Міжнародної благодійної організації «Благодійний фонд «СОС Дитяче містечко»»** (розробники О. Л. Караман, доктор педагогічних наук, професор, директор Інституту педагогіки і психології, С. В. Тунтуєва, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціальної педагогіки); **«Використання комплексу сучасних засобів ІКТ, програм і рішень для підвищення якості освіти»** (розробники викладачі ВП «Лисичанський педагогічний коледж ЛНУ імені Тараса Шевченка» під керівництвом Г. М. Міненко, кандидата педагогічних наук, доцента, директора коледжу);

- **Сертифікатом якості наукових публікацій** (за результатами незалежної експертизи МОН України);

– Почесним дипломом «За мужність і самовідданість у збереженні творчих надбань вітчизняної освіти в умовах військової агресії».

Творчі здобутки студентів ЛНУ було представлено на 6 міжнародних мистецьких виставках, фестивалях і конкурсах.

4 студенти стали лауреатами міжнародних конкурсів (В. Белоглазов, В. Семененко, Л. Шкаровська, М. Максимов).

Спортивні досягнення було підтверджено спортсменами університету на міжнародних спортивних змаганнях (Олімпійських іграх, чемпіонатах Світу та Європи) – завойовано **10 нагород** вищого ґатунку.

Отже, незважаючи на певні досягнення університету в міжнародній діяльності, робота колективу проводиться недостатньо ефективно. Водночас є й об'єктивні питання, що гальмують процес і потребують вирішення:

- недостатня обізнаність представників студентства та викладацького складу університету з особливостями підготовки проектних грантових пропозицій, складання проектної документації та реалізації адвокасі-кампанії проекту;

- недостатня ініціатива більшості викладачів, слабка мотивація до участі в міжнародних освітніх проектах;

- низький загальний рівень володіння іноземними мовами серед викладачів та студентів;

- відсутність інформаційно-рекламних матеріалів, зорієнтованих на міжнародний ринок освітніх послуг.

З метою активізації міжнародної діяльності університету у 2017 році вважаємо за необхідне реалізацію комплексу заходів:

- запровадити щомісячний *E-mail Newsletter* англійською мовою, інформацію до якого мають подавати всі структурні підрозділи університету, розсилати його іноземним партнерам, а також розміщувати на всіх доступних інформаційних каналах;

- брати участь у міжнародних рейтингах;

- розглянути можливість отримання сертифікатів міжнародної

акредитації окремих спеціальностей, перспективних з точки зору набору іноземних громадян;

- надати до відділу міжнародних зв'язків кандидатури (5 осіб від кожного структурного підрозділу) для проходження навесні 2017 року тесту *Aptis* від Британської ради на визначення рівня володіння англійською мовою;

- з метою збільшення кількості ініціатив від студентів та викладачів університету щодо участі в міжнародних програмах / проектах провести цикл тренінгів з проектного менеджменту. Забезпечити середню наповнюваність груп для проведення тренінгів з проектного менеджменту у складі 10 – 13 осіб;

- оновити базу даних наукових центрів, фондів у галузі освіти, міжнародних грантових пропозицій;

- з метою активізації участі викладачів, аспірантів, студентів у міжнародних наукових та освітніх програмах, отримання грантів, співпраці з університетами інших країн продовжити проведення семінарів, спрямованих на залучення названих категорій до участі в міжнародних науково-освітніх проектах;

- інститутам, факультетам та кафедрам активізувати співпрацю з відділом міжнародних зв'язків: розповсюджувати серед студентів та викладачів інформацію про міжнародні освітні програми; залучати студентів до участі в міжнародних програмах; обговорювати інформацію про міжнародні програми на щомісячних засіданнях вчених рад інститутів та факультетів.

РОЗДІЛ 5. СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНА ДІЯЛЬНІСТЬ

5.1. Напрями і зміст соціально-гуманітарної роботи університету

Соціально-гуманітарна робота в університеті протягом звітного періоду здійснювалася за **13 напрямими**, у межах яких було проведено низку відповідних заходів. Наведемо основні з них.

1. Організаційно-методичне забезпечення: організація роботи семінару академічних кураторів; складання планів соціально-гуманітарної роботи інститутів (факультетів), кураторів академічних груп; ознайомлення студентів з нормативними документами, які регламентують права та обов'язки студентів і викладачів ВНЗ: «Правилами внутрішнього розпорядку студентів ЛНУ імені Тараса Шевченка» та «Правилами внутрішнього розпорядку для викладачів і співробітників ЛНУ імені Тараса Шевченка»; організація та проведення інструктажів з охорони праці та безпеки життєдіяльності зі студентами навчально-виховного процесу; продовження роботи на сторінках університету (інституту, кафедр) в соціальних мережах; створення каталогу електронних адрес джерел, сайтів, які містять матеріали необхідні для здійснення дистанційного навчання; організація і проведення студентських наукових конференцій; зустрічі студентів зі співробітниками кризового медіа центру «Сіверський Донець»; проведення зустрічей з тьюторами дистанційного навчання («Хто такий тьютор і які обов'язки він виконує?») та ін.

2. Інформаційно-роз'яснювальна робота на сайті дистанційного навчання та в соцмережах: ознайомлення студентів з системою роботи сайту дистанційного навчання; проведення інформаційної та роз'яснювальної роботи серед студентів, батьків та викладачів з метою формування позитивного ставлення до дистанційної форми навчання; консультації, спілкування зі студентами через соціальну мережу «Вконтакте», «Однокласники»; висвітлення подій загальноуніверситетського рівня в інформаційних групах соціальної мережі «Вконтакті» (vk.com/lnu_ipp), на

офіційному сайті університету; робота на інформаційно-роз'яснювальних сторінках «Абітурієнт – 2017» в соціальній мережі «Вконтакті» щодо профорієнтаційної роботи з випускниками ЗОШ; контроль за навчальною діяльністю студентів тощо.

3. Індивідуальна робота зі студентами з тимчасово неконтрольованих українською владою територій: проведення інформаційної та роз'яснювальної роботи серед батьків та студентів, які прийшли на навчання з тимчасово неконтрольованих українською владою територій; відвідування Центру психосоціальної адаптації та БФ «SOS-Дитячі містечка»; участь студентів у тренінгах: «Тренінг комунікацій», «Навички психологічного відновлення та стабілізації психологічного стану»; співпраця викладачів та випускників шкіл з освітнім центром «Донбас-Україна»; надання консультацій щодо оформлення документів студентам-переселенцям; робота зі студентами, які проживають у приватних квартирах; проведення тренінгів-консультацій щодо роботи на сайті дистанційного навчання та ін.

4. Сприяння розвитку у студентів почуття патріотизму, шанобливого ставлення до українських культурно-історичних цінностей: ознайомлення студентів з історією міст і сіл України (м. Старобільськ) mestlug.usoz.ru; екскурсії до Луганського обласного краєзнавчого музею, Центрального парку культури м. Старобільська, Старобільського Свято-Скорботного жіночого монастиря; проведення лекцій «Моя земля – земля моїх батьків», «Мова – духовна скарбниця народу»; конкурсу фотографій «Моя улюблена бібліотека», «Мій рідний край»; ознайомлення з ЗУ «Про вищу освіту»; організація та проведення кураторських годин, тематичних вечорів з питань державності України, її символіки, традицій українського народу; участь у Всеукраїнській молодіжній акції «Пам'ятати. Відродити. Зберегти»; проведення календарно-обрядових свят української культури (Святий Миколай, Масляна, Щедрування, Колядки, Покрова, Івана Купала та ін.), свята Весни і Праці.

4.1. Формування національно-культурних традицій молоді в умовах євроінтеграції: проведення заходів до Всесвітнього дня поезії; організація кураторських годин на тему: «Я – патріот України», конкурсу творів до Міжнародного дня грамотності, інтернет-конкурсу на краще привітання студентів із Всесвітнім Днем молоді, конкурсу-есе на тему: «Маємо бути європейцями на ґрунті українському», інтернет-дискусії «Спілкування рідною мовою» до Міжнародного дня рідної мови і Дня української мови; розміщення інформації на сайті про День Європи; проведення бесід на тему «Європейські тенденції навчання в Україні. Реальність та перспективи».

5. Виховання правової культури, поваги до Конституції України, Законів України, державної символіки – Герба, Прапора, Гімну України та історичних святинь: проведення просвітницьких тематичних заходів, спрямованих на формування правової культури, поваги до Основного Закону держави, отримання знань про свої конституційні права, свободи, обов'язки, знань з історії становлення та розвитку вітчизняного конституційного права, його ролі в українському державотворенні та діяльності видатних правників у цій сфері, круглих столів, наукових конференцій, документальних та літературних виставок тощо; проведення конкурсу презентацій «Краса і велич символів державних»; розміщення інформації про День соборності України; проведення конкурсу на кращу розповідь про Тараса Шевченка; розміщення інформації про переможців та зразків найкращих творів на сайті університету; проведення зустрічі з правоохоронними органами щодо прав та обов'язків громадян України; ознайомлення студентів з державними та національними символами України: рушник, вишиванка, прапор, герб, Гімну України; святкування Дня Конституції України; Дня Державного Прапора України (бесіда); вшанування пам'яті героїв Крут.

6. Формування шанобливого ставлення до Збройних Сил України, інших військових формувань, добровольчих військових об'єднань громадян; розуміння ролі Збройних Сил у відстоюванні ідеалів свободи

та державності України: конкурс відеопривітань до Дня Збройних сил України; зустріч студентів з представниками загону спецпризначенців (бесіда на тему: «Якщо не Я то ХТО?»); святкування Дня захисника України та проведення ярмарки «Підтримай захисників України»; Посвята в козаки (Покрова Пресвятої Богородиці), ярмарок; розміщення на сайті матеріалів до Дня Героїв Небесної Сотні; кураторські години на тему: «Збройні сили України – гарант національної безпеки»; зустріч з представниками Старобільсько-Новопсковського військомату щодо підготовки студентської молоді та оволодіння ними військовими професіями, служби в армії, до захисту Вітчизни.

7. Збереження й розвиток корпоративної культури: конкурс «Осінні мотиви Слобожанщини»; щорічний захід для студентів першого курсу «Я і Україна»; посвята першокурсників в студенти; привітання викладачів та студентів з «Днем працівника світи»; участь у святкуванні Дня студента і Дня молоді; інститутські конкурси: «Краща секція гуртожитку», «Кращий куратор секції», «Краща академічна група», «Кращий куратор академічної групи», «Краща староста академічної групи» та «Краща кімната гуртожитку»; участь студентів у святкуванні «Дня Університету»; проведення конкурсу студентських робіт (фотографії, презентації та ін.) «Я – студент ЛНУ імені Тараса Шевченка»; проведення спортивно-оздоровчих заходів «Осінній марафон сили й духу», «Козацькі розваги», «День здоров'я»; тематичні вечори «Вечори на хуторі...» різдвяний вертеп; творчі зустрічі з сучасними письменниками України; виставки робіт писанкарства «Писанка – мелодія душі» (до Великодніх свят); конкурси національного одягу «Парад вишиванок», «Конкурс українського костюму», «Сучасний український одяг»; традиційний конкурс національної кухні «Звана вечеря»; конкурс на кращий твір серед студентів на тему «Образ українця у творчості письменників України»; свято випускників «Останній дзвоник»; корпоративний захід «Нумо, дівчата» (змагання викладачів та студентів).

8. Сприяння розвитку всебічно розвиненого, інтелігентного, соціально активного громадянина: бесіди з питань культури, поведінки, етики, проблеми взаємодії студента з викладачами, одногрупниками, дітьми; участь у святкуванні Міжнародного дня толерантності та проведення годин спілкування за темою: «Чи потрібна толерантність у сучасному світі?»; зустрічі з лікарями з питань фізіології, статевих відносин, венеричних хвороб, впливу шкідливих звичок на стан молодих батьків та здоров'я майбутніх дітей; пропаганда серед студентів здорового способу життя; участь у всеукраїнських акціях: «Анти наркотик», «Анти СНІД», «Тверезість», «Життя без паління» та інших; суспільно-корисна праця студентів; чергування в університеті; участь у міських, районних та університетських благодійних акціях – Всеукраїнська благодійна акція «Серце до серця»; студентські науково-практичні конференції.

9. Психологічна підтримка та адаптація студентів щодо навчання в умовах тимчасової окупації та віддаленого доступу: онлайн-консультації для студентів щодо особливостей навчання у віддаленому доступі з дисциплін, викладання яких забезпечується кафедрам; анкетування студентів 1 курсу щодо організації навчання, інтернет-наради з активом груп 1 курсу; індивідуальні бесіди зі студентами, які знаходяться на тимчасово окупованій території; допомога студентам в адаптації до навчання в умовах віддаленого доступу через соціальні мережі; організація допомоги студентам, які потребують матеріальної допомоги та мають проблеми зі здоров'ям чи психологічним станом, проведення бесід і консультацій з особистісних питань; цикл тренінгових занять для студентів, які перебувають у стані розгубленості, обумовлену відсутністю життєвих та професійних перспектив, загальною невизначеністю ситуації; співпраця викладачів та випускників шкіл з освітнім центром «Донбас-Україна»; Співпраця з Центром психосоціальної адаптації.

10. Сприяння безперешкодному доступу студентів з обмеженими можливостями до якісного навчання, побуту, дозвілля, всебічно

гармонійного розвитку: відзначення Міжнародного дня інваліда «Уроки доброти», «Дивіться на нас, як на рівних»; конкурс творчих робіт «Жити, сподіватися, вірити!»; «круглі столи», «неформальні зустрічі» за участю представників державних та недержавних організацій, студентів з особливими потребами «Життя – прекрасне!»; допомога дітям з інвалідністю у зоні АТО; пільгове оздоровлення студентів з обмеженими можливостями; соціальний супровід студентами-волонтерами студентів з особливими потребами.

11. Підтримка талановитої студентської молоді: видання збірника «Пошук молодих дослідників» та інших збірників наукових праць студентів; організація Педагогічних читань; Всеукраїнських конкурсів науково-дослідних студентських робіт та олімпіад; відзначення студентів за досягнення в науковій, громадській роботі з подальшим розміщенням інформації на сайті університету; залучення студентів до участі у всеукраїнських та міжнародних грантах, міжнародних культурно-історичних поїздок (Інформація <http://do.luguniv.edu.ua>).

12. Профорієнтаційна робота: виготовлення буклетів всіх спеціальностей; заохочення студентів до профорієнтаційної роботи; участь студентів у проведенні Днів абітурієнта та Днів відкритих дверей в університеті; створення інформаційно-роз'яснювальної сторінки «Абітурієнт – 2016»; ознайомлення випускників шкіл з тимчасово неконтрольованих українською владою територій зі спрощеною процедурою вступу до ВНЗ.

13. Створення належних умов для адаптації випускників університету до сучасного ринку праці та стимулювання мотивації до трудової діяльності: «Ярмарок випускників»; зустрічі із представниками відділу освіти щодо наявності вакансій та вимог до майбутніх фахівців; організація консультування щодо умінь заповнювати анкету, скласти резюме, автобіографію, брати участь у співбесіді; презентація «Можливі шляхи пошуку роботи»; зустрічі студентів з працівниками районної служби

зайнятості; Онлайн-бесіди зі студентами щодо юридичних аспектів працевлаштування.

5.2. Організація роботи студентського самоврядування

Важливим складником автономії вищих навчальних закладів є розвиток громадського самоврядування як академічної спільноти в цілому, так і здобувачів вищої освіти, зокрема. Ст. 40 ЗУ «Про вищу освіту» передбачає обов'язкове функціонування у вищих навчальних закладах студентського самоврядування, що об'єднує всіх студентів вищого навчального закладу незалежно від курсу та форми навчання.

Молодь в усі часи була і залишається найбільш прогресивним прошарком суспільства, найбільш чутливо реагує на соціальні зміни та революційні потрясіння. Так сталося і зараз, коли саме молодь України встала на захист її незалежності й суверенітету, свободи і демократії.

Багаторічний досвід роботи зі студентською молоддю дозволяє нам виділити такі її характерні риси, як загострене відчуття справедливості, свободи, самостійності; крайнє негативна й навіть агресивна реакція на брехню, порушення демократичних норм, громадянських прав, моральних принципів; прагнення до особистісного й професійного зростання, самореалізації. Саме тому в Луганському національному університеті імені Тараса Шевченка ми намагаємося створити демократичне, розвивальне середовище для реалізації всіх потенціалів особистості, зокрема лідерських, вироблення навичок управлінської та організаторської діяльності, формування майбутньої еліти нації. І це середовище є природнім, оскільки відповідає ціннісним орієнтаціям університету й більшості науково-педагогічних працівників.

Тож в основу організації студентського самоврядування в ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» покладено **принципи:**

- автономності;

- корпоративності;
- рівноправності;
- справедливості;
- партнерства й конструктивної співпраці між адміністрацією та студентським самоврядуванням, професорсько-викладацьким та студентським колективами та ін.

Нормативно-правовою базою організації студентського самоврядування в університеті є:

- Конституція України;
- ЗУ «Про вищу освіту» (ст. 36, 38, 40, 41);
- Стратегія національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016–2020 роки;
- Статут університету;
- Положення про студентське самоврядування університету;
- Положення про студентські гуртожитки університету;
- Освітньо-просвітницька програма національно-патріотичного виховання студентської молоді в ЛНУ імені Тараса Шевченка;
- План з соціально-гуманітарної роботи зі студентами Луганського національного університету імені Тараса Шевченка ;
- Плани роботи студентської асамблеї, студентських директоратів, секторів, студентської ради гуртожитку.

Відповідно до статті 38 ЗУ «Про вищу освіту» представники органів студентського самоврядування Луганського національного університету беруть участь в усіх робочих органах університету: ученій раді, ректораті, директораті, приймальній комісії тощо. Згідно зі статтею 36 до складу вченої ради університету входить 10 відсотків виборних представників з числа студентів.

Студентське самоврядування здійснюється на рівні студентської асамблеї університету, студентського директорату інституту (студдеканату

факультету), академічної групи, гуртожитку; поєднує провідні сфери життєдіяльності студентської громади та має відповідну структуру, яка включає такі органи студентського самоврядування, як:

- студентська асамблея університету;
- студентський директорат інституту (студентський деканат факультету);
- студентська рада гуртожитку.

У свою чергу, студентська асамблея університету, студентські директорати та студентська рада гуртожитку також мають свою структуру.

Структура студентської асамблеї університету:

Голова студентської асамблеї університету;

Заступник голови.

Сектори:

- Навчально-науковий;
- Зовнішніх зв'язків;
- Інформаційно-аналітичний;
- Культурно-масовий;
- Роботи зі студентами-переселенцями та військовослужбовцями ;
- Волонтерства і доброчинності, на базі якого функціонують

Волонтерські загони «Тризуб» та ін.;

- Трудовий;
- Спортивний;
- Фінансовий сектор;
- Редколегія;
- Профспілка (не є органом студентського самоврядування).

Структура студентської ради гуртожитку

- Голова студентської ради гуртожитку.
- Заступник голови.
- Голова трудового сектору.

- Старости кімнат.

Загалом в університеті створено **35 органів студентського самоврядування** на загальноуніверситетському, інститутських, факультетських, коледжних рівнях та в гуртожитках.

Розкриємо мету, зміст, результати роботи студентського самоврядування у 2016 році та плани на майбутнє в межах кожного сектору.

1. Навчально-науковий сектор

Метою діяльності сектора є інтеграція навчальної та науково-дослідної роботи для підготовки конкурентоспроможного фахівця, здатного до самоосвіти впродовж життя, а також успішної праці в динамічних умовах сучасного ринку.

Внаслідок такої діяльності **результатами** навчально-наукової роботи студентів університету **у 2016 році** стало:

- призові місця у II етапі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт та II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади зі спеціальностей;
- проведення Міжнародних, Всеукраїнських і Регіональних наукових конференцій на базі університету;
- участь у Міжнародних і Всеукраїнських наукових конференціях;
- видання збірників наукових праць та збірників методичних розробок студентів;
- отримання Президентської стипендії студентами різних спеціальностей та ін. (кількісні показники наукової роботи студентів наведено в п. 3.7. розділу «Науково-дослідна та інноваційна діяльність»).

Незважаючи на значні успіхи в розвитку студентської науки в університеті, необхідно об'єднати зусилля інститутів (факультетів) та організувати **Студентське наукове товариство ЛНУ** (як це передбачено ст. 41 ЗУ «Про вищу освіту»), активізувати участь у міжнародних наукових проектах, програмах, грантах, конференціях; II етапі Всеукраїнських олімпіад та конкурсів наукових робіт студентів.

2. Сектор зовнішніх зв'язків.

Метою діяльності студентського самоврядування в ЛНУ імені Тараса Шевченка у сфері зовнішніх зв'язків є формування і підтримка іміджу університету в регіоні, країні, світі; створення розвивального середовища та гармонізація соціальних відносин на рівні міста й регіону; залучення студентської молоді до національно-культурних традицій різних регіонів України; соціальна, педагогічна і психологічна допомога найбільш вразливим категоріями населення.

Перший напрям зовнішньої діяльності полягає в тому, наші студенти під час практичних занять, проходження практики або у вільний час на волонтерських засадах **щодня** забезпечують роботу двох потужних центрів:

1. Міжнародна благодійна організація «Благодійний фонд «СОС Дитячі містечка» (директор Луганського відділення Харченко Л. Г.).

2. Центр психосоціальної адаптації м. Старобільська (координатор Дорогавцева О. Г.)

Так, у межах **Луганського відділення «Благодійний фонд «СОС Дитячі містечка»** наші студенти беруть участь у **трьох програмах**:

1. Програма підтримки сімей та захисту прав дітей (Австрія) (керівники програми Тунтуєва С. В., Литвинова Н. А.), у межах якої наразі здійснюється соціально-психолого-педагогічний супровід **7 прийомних сімей (15 дітей)** у м. Старобільську та **14 дітей** із ДБСТ та **прийомних сімей (ПС)**, які залишилися у м. Луганську. З усіма працюють наші студенти, у т.ч. і в м. Луганську).

2. Надання кваліфікованих психологічних послуг внутрішньо переміщеним дітям та сім'ям у Старобільську та Сєверодонецьку Луганської області (Австрія, США, Японія) (Керівник програми Федотова Т. В.).

Наразі під патронатом в межах програми знаходиться **150 сімей (200 дітей)** – тимчасових переселенців із зони проведення АТО, та які опинилися у СЖО. З усіма працюють наші студенти ЛНУ імені Тараса Шевченка.

3. Зміцнення громад для забезпечення потреб вразливих сімей на півночі Луганської області (за підтримки ЮНІСЕФ), що охоплює громади м. Старобільськ, м. Луганськ, м. Сєвєродонецьк, мобільні бригади: Станично-Луганський район, Новоайдарський район, Попаснянський район, м. Луганськ) (Керівник програми Дуванська К. О.)

У рамках цієї програми студенти університету організовують надання населенню інформаційних, соціальних, психологічних, педагогічних, медичних, економічних послуг.

У Центрі психосоціальної адаптації м. Старобільська аспіранти і студенти проводять психологічні заняття зі студентами університету, школярами, військовослужбовцями, соціальними педагогами й психологами Старобільщини.

Загалом у межах Фонду, Центру, конкретних програм студенти університету проводять психокорекційні та тренінгові заняття, індивідуальне і сімейне консультування, ігри, арт-терапію, супервізії, майстер-класи, виконують з дітьми домашні завдання; здійснюють психологічну просвіту в дитячих садках, школах, професійних ліцєях тощо; надають психологічну допомогу військовослужбовцям.

Студенти ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» беруть участь у соціокультурному проєкті «Вся Україна читає дітям – Луганщина» (координатор Кизилова В. В.), у межах якого постійно читають українські дитячі книжки дітям дитячих садків і шкіл з метою їх популяризації.

Другим напрямом діяльності студентського самоврядування університету в межах сектору зовнішніх зв'язків є встановлення партнерських відносин зі студентами інших ВНЗ з метою обміну досвідом діяльності.

Так, у листопаді 2015 р. голови студентського самоврядування інститутів відвідали м. Суми з метою обміну досвідом організації роботи тимчасово переміщених ВНЗ Луганської та Донецької областей, знайомства з

досвідом роботи органів студентського самоврядування в університетах Сумщини.

У тому ж році вони здійснили візит за програмою обміну студентами до **Дрогобицького** державного педагогічного університету імені Івана Франка.

У **жовтні 2016 року** органи студентського самоврядування взяли участь у **Педагогічному форумі**, що проходив у **Лисичанському педагогічному коледжі**, де обмінялися досвідом національно-патріотичного виховання студентської молоді.

Також у **жовтні 2016 році** органи студентського самоврядування ЛНУ імені Тараса Шевченка запросили до себе в гості студентське самоврядування **Чернігівського** національного педагогічного університету імені Т. Г. Шевченка; організували круглий стіл щодо обміну досвідом, разом відсвяткували День захисника України.

Протягом **листопада 2016 року** студенти спілкувалися з двома делегаціями педагогічних працівників **Львівщини** та **Тернопільщини**, запрошували їх на конкурс «Алло, ми шукаємо таланти», наукові конференції, обласний музей тощо. У свою чергу гості розповіли про цінності, культуру, традиції рідного краю; проводили з нашими студентами майстер-класи з писанкарства.

У **листопаді-грудні 2016 року** студентка спеціальності «Початкова освіта» Герасимова Анна у складі університетської делегації відвідала Великобританію, де вивчала досвід роботи студентського самоврядування **Кембриджського університету**.

15 – 17 грудня 2016 року в м. Києві представники студентського самоврядування стали учасниками **Всеукраїнського форуму «Студенство – авангард державотворення**. Взяти участь у формі змогли 100 кращих студентських лідерів з 21 регіону України.

Наш університет на Форумі представили голова студентського самоврядування НН ІПП **Масловська Ірина**, голова студентської ради

гуртожитку НН ІПП **Босенко Євген**, студентка Коледжу ЛНУ імені Тараса Шевченка **Петренко Наталія**, які пройшли конкурсний відбір серед 400 найкращих лідерів студентського самоврядування ВНЗ України.

Студенти мали можливість обговорити такі питання:

1. Роль та участь студентства в різних визначних подіях історії України.
2. Молодіжна політика держави.
3. Законопроекти «Про молодь» та «Про освіту».
4. Недоліки Закону України № 5130 та пропозиції щодо його вдосконалення.
5. Місце студентів у боротьбі з корупцією.
6. Участь студентів у забезпеченні якості освіти, зокрема у діяльності Національного агенства із забезпечення якості вищої освіти.

Всеукраїнський форум був організований Відділом національно-патріотичного виховання Міністерства молоді та спорту України спільно з Управлінням молоді та спорту КМДА та за участю Української асоціації студентів.

Така зовнішня діяльність органів студентського самоврядування ЛНУ імені Тараса Шевченка має колосальний ефект: руйнуються стереотипи й негативні уявлення про жителів Сходу (та, навпаки, Заходу) України, розвінчуються міфи про полярність Сходу і Заходу України, формується гордість за нашу країну і націю, а головне – затверджується імідж нашого університету як форпосту українства на Сході країни як на державному, так і європейському рівнях.

Крім таких крупних проектів у сфері зовнішніх зв'язків, студенти майже щотижня зустрічаються з різними вітчизняними й міжнародними організаціями, такими як Норвезька Рада у справах біженців, Благодійний фонд «Схід-СОС», Мерсі Корпс; Правозахисна коаліція Справедливість заради миру на Донбасі тощо; ветеранами Афганістану, поліцією, учасниками бойових дій та АТО, ДАІ та ін.

Третім напрямом зовнішньої діяльності студентського самоврядування ЛНУ імені Тараса Шевченка є взаємодія зі **Збройними силами України**, які захищають суверенітет нашої держави. Ця робота є вкрай важлива, адже піднімає бойовий дух військовослужбовців, має ефект психологічного розвантаження, сприяє формування позитивного образу військовослужбовця серед молоді та населення.

Уже традиційними стали спільні заходи студентів університету з військовослужбовцями прикордонного загону та полку спеціального призначення: День знань, Алло, ми шукаємо таланти, День Святого Валентина, День захисника України, День гідності, День Збройних Сил України, Українські вечорниці, волонтерська допомога військовослужбовцям та ін. Студенти університету разом з військовослужбовцями брали участь у наукових конференціях «Актуальні проблеми взаємодії громадянського суспільства і Збройних Сил України», «Національно-патріотичне виховання дітей і молоді в контексті ствердження суб'єктності української держави», у Всеукраїнському конкурсі «Моральний вчинок», творчому марафоні «Великий син великого народу» та ін. Крім того, студенти ЛНУ імені Тараса Шевченка та представники ЧНПУ імені Т. Г. Шевченка відвідали Луганський обласний краєзнавчий музей та ознайомилися з історично-культурною спадщиною нашого регіону. Однією з найбільш актуальних експозицій стала виставка «Буремний Донбас: шлях до миру», котра присвячена подіям АТО.

Як результат цієї роботи – 140 військовослужбовців вступили у 2016 році до нашого університету.

І ще одним важливим елементом зовнішньої діяльності студентського самоврядування університету є **рекламно-профорієнтаційна робота** та робота у складі приймальної комісії.

У рекламно-профорієнтаційній роботі студенти використовують найрізноманітніші форми й методи роботи: розробка та підтримка сторінок «Абітурієнт – 2015, 2016, 2017»; розповсюдження рекламної продукції та спілкування з однолітками в місцях їхнього скупчення в м. Старобільську;

проведення рекламно-профорієнтаційної роботи за місцем проживання та під час проходження практики; робота у складі приймальної комісії університету тощо. Завдяки активній роботі в соціальних мережах, розповсюдження інформації про можливість дистанційної освіти університету вступили магістранти з різних регіонів України.

3. Інформаційно-аналітичний сектор.

Метою роботи інформаційно-аналітичного сектора є збір та аналіз оперативної інформації про діяльність університету та інститутів (факультетів), доведення її до студентів, викладачів та громадськості.

Для реалізації цієї мети сектор використовує декілька ресурсів: сайт університету (рубрики «Події», «Оголошення»), сторінки в соціальних мережах «Абітурієнт 2017»; соціальні мережі (Вконтакті, Однокласники, Facebook тощо); засоби віддаленого спілкування (Skype, Viber та ін.).

Така робота сприяє розвитку корпоративної культури у студентів, самоусвідомлення належності до єдиного колективу університету.

4. Культурно-масовий сектор.

Метою роботи культурно-масового сектору є створення умов для розвитку творчих потенціалів та самореалізації студентів через культурно-масову роботу; підвищення культурного рівня студентів; формування у студентів шанобливого й толерантного ставлення до наявного в Україні різноманіття культурних традицій; інтеграція в європейське культурне середовище.

Діяльність культурно-масового сектору є найбільш насиченою й відкритою для університетської та регіональної спільноти. На базі університету функціонує Центр культури і дозволяє.

Так, у 2016 році в університеті було підготовлено й проведено: День Св. Валентина із запрошенням військовослужбовців; День здоров'я; День Зустріч випускників; Звана вечеря; Свято вишиванок; КВК; Міс – аеробіка; День знань із запрошенням студентів-військовослужбовців; Конкурс «Осінні барви Слобожанщини»; Конкурс-фестиваль «Алло, ми шукаємо таланти («Я і

Україна»)); День захисника Вітчизни («Посвята в козаки», запрошення Чернігівської делегації, ярмарок); Міжнародний день Миру; Міжнародна акція «16 днів проти насильства»; Виставка-конкурс «Веселкою сплелися кольори»; «Вечорниці на хуторі ІПП», присвячені Дню ЗСУ; концерт до 95-річчя ЛНУ імені Тараса Шевченка; майстер-клас з писанкарства до свята Великодня; концерт до Дня знань; театралізовані заходи до Дня незалежності України, Дня Гідності і Свободи, пам'яті жертв голодомору, міжнародного Дню миру, флеш-моб «Голуб миру», Парад вишиванок та ін.

У квітні 2015 та березні 2016 рр. було проведено фестиваль-конкурс «Обдарована молодь». У 2016 р. конкурс проходив у містах Старобільськ, Сєверодонецьк та Полтава й зібрав рекордну кількість учасників за всі роки його проведення – понад 1400 юних музикантів, хореографів, художників з дев'яти областей України.

У квітні 2016 року в приміщенні університету відкрилась виставка «Знищення польських еліт. Катинь – Акція АБ» до 75-х роковин Катинського злочину (виставку підготував Інститут національної пам'яті Польщі, співорганізаторами виставки в Старобільську були Генеральне консульство Республіки Польща в Харкові та ЛНУ імені Тараса Шевченка).

У травні 2016 р. відбувся концерт «Україна єдина» в Полтавському обласному театрі ім. М. Гоголя, організований інститутом культури і мистецтв спільно з Полтавським симфонічним оркестром, а в рамках підписаної угоди про співпрацю з університетом м. Кельце (Польща) у польському місті Солец-Здруй – концерт камерної музики за участю професорів ІКМ, заслужених діячів мистецтв України Інни Сташевської (скрипка) та Андрія Сташевського (баян) та студентів.

Понад 2000 учасників з різних областей України взяли участь у Фестивалі сучасного образотворчого мистецтва «Poltava Art Territory» (травень 2016), серед організаторів якого були викладачі та студенти інституту культури і мистецтв. Вони ж реалізували Арт-проект „Полтава очима ВПО”, підтриманий грантом організації Крим-SOS (червень 2016).

Уже стало традиційним проведення різноманітних тематичних заходів на рівні академічних груп, спрямованих на формування творчої особистості студента з розвиненими національними та європейськими цінностями.

До найбільш значущих культурно-масових заходів ми запрошуємо професійні й самодіяльні творчі колективи: Поліцейський ансамбль «Патруль», Козачий хор «Козацькі наспіви», переможців дитячих музичних, хореографічних і вокальних конкурсів.

На базі НН інституту культури і мистецтв створено й успішно функціонують **14** потужних творчих об'єднань (зокрема **1** – народний), відомі на всю Україну й світ:

1. **Народний Оркестр народних інструментів**
2. Мішаний студентський хор
3. Фольклорний ансамбль
4. Естрадно-джазовий ансамбль
5. Естрадно-духовий ансамбль
6. Камерний оркестр
7. Ансамбль народного танцю
8. Ансамбль бального танцю
9. Ансамбль сучасного танцю
10. Вокально-інструментальний ансамбль «Grave Vento»
11. Школа телевізійного режисера
12. Акторська майстерня
13. Молодіжний клуб «Аніматор»
14. Студія дизайну іміджу.

У 2016 році студентами й колективами університету було взято участь у **6** міжнародних мистецьких виставках, фестивалях і конкурсах, на них отримано **4** нагороди; **4** студенти стали призерами міжнародних мистецьких та творчих конкурсів (В. Белоглазов, В. Семененко, Л. Каровська, М. Максимов).

5. Сектор роботи зі студентами-переселенцями та військовослужбовцями.

Метою роботи сектору є успішна адаптація і розвиток особистості студента-переселенця і студента-військовослужбовця в нових умовах навчання і проживання.

На базі Центру психосоціальної адаптації реалізується проект **«Соціально-психологічна адаптація студентів-першокурсників та студентів-переселенців»**, до участі в якому залучені студенти різних спеціальностей ЛНУ імені Тараса Шевченка.

На базі Центру психосоціальної адаптації м. Старобільська проводиться серія психотерапевтичних занять з військовослужбовцями, які є студентами нашого університету.

Студентам-військовослужбовцям постійно надається консультативна й практична допомога щодо роботи на сайті дистанційного навчання, виконання навчальних завдань тощо.

Отже, студентське самоврядування ЛНУ імені Тараса Шевченка здійснює постійний соціально-психолого-педагогічний супровід студентів-переселенців та студентів-військовослужбовців.

6. Сектор волонтерства і доброчинності (Волонтерські загони «Тризуб» та ін.).

Мета: надання допомоги і підтримка найбільш незахищених категорій населення: дітям-сиротам, людям похилого віку та інвалідам, внутрішньо переміщеним сім'ям, захисникам Вітчизни; формування толерантного й гуманного ставлення студентської молоді до різних категорій громадян.

Так, у межах роботи сектору студентами було проведено заходи: Новий рік у дитячій лікарні; День захисника Вітчизни; Допомога людям похилого віку; День Збройних Сил України; Вшанування пам'яті загиблих. Відкриття дошки пам'яті; Акції: «Допоможи постраждалим у місті Сватове», «Збери кришечки на протези воїнам», «Пачка чая для солдата», «Тепла білизна для

солдата», «Я – патріот України» та ін.; Привітання військовослужбовців подарунками з нагоди різних свят.

Отже, під час добродійної та волонтерської роботи у студентів формуються такі людські якості, як доброта, любов до людей, розуміння потреб людини, здатність до співчуття, терпіння, порядність, толерантність, відповідальність, комунікабельність, творчий підхід до роботи.

7. Трудовий сектор.

Метою роботи трудового сектору є забезпечення нормального функціонування всіх сфер щоденного студентського життя, розвиток навичок самообслуговування та дотримання трудової дисципліни.

Загалом робота трудового сектору спрямована на створення комфортного середовища для навчання й життєдіяльності студентів ЛНУ імені Тараса Шевченка.

8. Спортивний сектор.

Метою роботи сектору є фізичний розвиток особистості та пропаганда здорового способу життя; підвищення рівня спортивної підготовки; участь у спортивних змаганнях різного рівня.

Наразі в університеті функціонує **1** спортивний клуб, на базі якого працюють секції з волейболу, баскетболу, настільного тенісу, шахів, футболу, авіамодельного спорту, важкої атлетики, легкої атлетики, аеробіки, шахів. Студенти беруть участь в усіх спортивних змаганнях в університеті.

Студенти НН інституту фізичного виховання і спорту беруть активну участь у міжнародних, національних, міських і обласних змаганнях з різних видів спорту.

За світний період кількість нагород, здобутих студентами-призерами на національних спортивних змаганнях (чемпіонати України) становить **41** одиницю; на міжнародних спортивних змаганнях (чемпіонати Світу, Європи) – **10** одиниць.

У планах роботи спортивного сектору закладено залучення якомога більшої кількості студентів до занять фізкультурою і спортом; посилення тренувального процесу для отримання перемог у змаганнях.

9. Редколегія.

Мета роботи сектору: художнє оформлення і дизайн всіх напрямів діяльності органів студентського самоврядування, а саме: тематичне оформлення інтер'єру, аудиторій, актової зали; виготовлення плакатів, стендів, привітань, розробка і створення костюмів тощо.

Таким чином, організація роботи органів студентського самоврядування в ЛНУ імені Тараса Шевченка базується на загальнолюдських, національних та європейських цінностях, демократичних принципах; науково-теоретичному, методичному та інформаційному забезпеченні; має збалансовані напрями діяльності і розвитку; сприяє підготовці майбутніх лідерів та еліти нації для інноваційного розвитку країни, самореалізації особистості, забезпечення потреб суспільства, ринку праці та держави у кваліфікованих фахівцях.

РОЗДІЛ 6. РОЗВИТОК МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОЇ БАЗИ ТА ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

6.1. Розвиток матеріально-технічної бази та соціальної інфраструктури

Уже третій рік поспіль Луганський національний університет імені Тараса Шевченка змушений здійснювати освітню діяльність в умовах тимчасового розташування на базі відокремленого підрозділу – Старобільський факультет.

Навчальні корпуси, лабораторії, гуртожитки університету, більша частка навчально-методичного забезпечення та наукової літератури залишилися на окупованій території.

До війни в розпорядженні університету у м. Луганську було 183200.6 м². У Старобільську загальна площа для всіх приміщень (навчальних, гуртожитку та інших) – 10000 м², що у 18 разів менше за довоєнну та якої катастрофічно не вистачає для потреб університету.

Сьогодні в Старобільську, де розташовано університет, розміщується адміністрація, 7 із 10 інститутів і факультетів. Крім цього, на цій же базі функціонує 2 коледжі (216 та 131 студентів) та ліцей (300 осіб). Один інститут (фізичного виховання та спорту) орендує приміщення в місті Кременна, а інститут культури і мистецтв й факультет іноземних мов – у місті Полтава.

Матеріально-технічна база в Старобільську розрахована приблизно на 500 студентів, чого не вистачає для збереженого контингенту університету (майже 5500 студентів), 2 коледжів та ліцею (понад 600 осіб).

Наразі в гуртожитках університету проживають **395 осіб**, а ще потребують поселення в гуртожиток – **500 осіб**.

В університеті створено пункт громадського харчування на **60 осіб**, який обслуговує студентів як під час начального часу, так і перебування в гуртожитку.

Проте, протягом 2014 – 2016 рр. університет не стояв на місці, а розвивався шляхом пошуку та залучення різноманітних ресурсів.

Так, у 2016 році згідно з планом підготовки університету до роботи в осінньо-зимовий період було виконано поточні ремонти навчальних аудиторій.

На території університету було встановлено твердопаливну котельню, що сприяло зменшенню витрат на опалення; проведено тендер на придбання твердого палива, яке на сьогодні вже придбано та завезено на територію університету; встановлено в котельні водяний економайзер, що дозволив зменшити витрати на опалення та зменшив рівень викидів димових газів в атмосферу.

Це дало змогу своєчасно розпочати опалювальний сезон.

Завдяки участі в програмі фінансування за рахунок коштів Державного фонду регіонального розвитку (ДФРР) було отримано гранти на проведення капітального ремонту з термомодернізацією навчальних корпусів № 2, № 3, № 6 та спортивної зали (м. Старобільськ): заміна систем опалення, заміна вікон, утеплення фасадів, заміна й ремонт ділянок теплотрас на території університету.

Відремонтовано покрівлю спортивної зали, орендовані приміщення гуртожитків у м. Кремінна (12 кімнат) та в м. Старобільськ (8 кімнат). Придбано ліжка двоярусні (20 шт.), вогнегасники (40 шт.), виконано перезарядку вогнегасників (110 шт.).

Регіональним представництвом Норвезької ради в справах біженців було передано університету обладнання для підігріву води, що істотно поліпшило комфортне проживання студентів у гуртожитку.

Завдяки грантам від Південної Кореї, США та Чеської республіки обладнано три нові комп'ютерні класи – два в м. Старобільськ та один в м. Кремінна; змонтовано серверне обладнання (шість серверів, мережне обладнання та ін.). Поліпшено роботу структурних підрозділів університету (деканати, директорати, відділи отримали комп'ютерне обладнання,

принтери). Створено мультимедійну аудиторію, обладнану Smart телевізійною системою, що має прямий доступ до мережі Інтернет. Отримано дві професійні цифрові фотокамери, які дозволили суттєво підвищити рівень інформаційної підтримки сайту університету. Загалом університет отримав понад 200 одиниць комп'ютерного обладнання (комп'ютери, принтери, сервери та ін.).

Заново створено комп'ютерну мережу університету на основі оптоволоконних технологій, університет підключено до мережі Інтернет за виділеним каналом; до мережі Інтернет підключено гуртожиток студентів.

У жовтні 2015 р. на базі ЛНУ було відкрито інформаційно-ресурсний центр *Window on America* за підтримки Посольства США в Україні. Грант на відкриття центру (20000 доларів) передбачав ремонт аудиторії, установлення технічного обладнання та меблів, закупку методичної, довідкової літератури, CD та DVD дисків англійською мовою (близько 1000 одиниць). У 2016 році університет отримав подальше фінансування на розбудову центру в розмірі 18000 доларів. На ці кошти відремонтовано додаткову аудиторію, встановлено технічне обладнання та меблі, закуплено методичну й довідкову літературу.

У планах на наступний рік є підвищення рівня комфорту в навчальних та житлових приміщеннях (за умови належного та вчасного виконання програми ДФРР); продовження заміни вікон у навчальних корпусах та гуртожитку студентів університету; здійснення монтажу системи опалення в корпусі № 4 та приєднання її до тепломережі університету; установлення в котельні водяного економайзера та ін.

6.2. Фінансово-економічна діяльність

Фінансово-економічна діяльність університету в 2016 році проводилася за рахунок коштів державного бюджету як загального, так і спеціального фондів.

Загальний фонд державного бюджету університету було передбачено в сумі 54 875,3 тис. грн. Надійшло асигнувань у сумі 54 530,0 тис. грн., з них: заробітна плата та нарахування – 34 375,0 тис. грн.; стипендія – 18 121,0 тис. грн.; комунальні потреби – 1 010,9 тис. грн.; видатки на утримання на повному державному забезпеченні дітей-сиріт – 946,4 тис. грн.; придбання навчальних матеріалів та обладнання – 26,0 тис. грн.; виплачено одноразової грошової допомоги випускникам університету – 50,7 тис. грн. Асигнування, які надійшли з державного бюджету, були витрачені в розмірі 99,4%.

За рахунок надання платних послуг та інших джерел власних надходжень одержано коштів загальною сумою 17 232,4 тис. грн., що складає 31% від запланованих. Видатки у загальній сумі склали 16 779,4 тис. грн.

За рахунок цих коштів було виплачено 12 106,6 тис. грн. заробітної плати з нарахуванням; 139,8 тис. грн. використано на капітальний ремонт; 29,9 тис. грн. – на придбання обладнання для навчального процесу; 3 041,5 тис. грн. – на комунальні послуги та утримання університету. Тільки на придбання матеріалів для забезпечення навчального процесу було використано 1214,1 тис. грн. Витрати на службові відрядження та відрядження, пов'язані з навчальним процесом, у минулому році склали 247,5 тис. грн. У межах фонду заробітної плати у минулому фінансовому році було виплачено допомоги на оздоровлення – 76,4 тис. грн., надано матеріальної допомоги в сумі – 122,0 тис. грн.

У 2017 році планується продовжити роботу з контролю за ефективним використанням матеріальних цінностей та належного контролю за їх збереженням; додаткового залучення коштів до спеціального фонду, зокрема шляхом розширення переліку платних послуг та інших джерел їх надходжень; дотримання виконання Програми з енергозбереження, раціонального використання енергоносіїв в університеті та його структурних підрозділах.